

མཐོང་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལ་འི་ བམོ་མ་དི་མ།

མཐོང་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལ་འི་
མེད་མེས་དེག་མཐོང་ཆེན་མོའི་ཚོམ་ལྷན་གྲགས་པ་

༡༦། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལ་འཛིན་སློབ་ཀྱི་མ་
སློབ་མཐའ་བར་གསུམ་
བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལ།
མེད་ལྷོ་ལ་ལྷོ་ལ་ལྷོ་ལ་ལྷོ་ལ་ལྷོ་ལ།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།

SJRB-0108

ཞེ་དགེའི་ཞིང་པར་ལ་གཞི་བཙུག་པ་ཡིན།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་ཞུ་སྤྲིན་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་སྟོན་རྒྱལ་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཞུགས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམ་སྤྲིན་བྱས།

༡༠༡༧་ལོའི་ཟླ་བ་དྲུག་པར་རྩོམ་སྤྲིན་བྱས།

༡༠༡༩་ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༡༩ ལ་བསྐྱར་དུ་རྩོམ་སྤྲིན་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཏྲ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་ཏྲ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དཔེ་སྤྲིན་པ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྤྲིན་པ།

པར་སྐྱུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལ་ཡོད།

དཀར་ཆག

རོ་སྟོད་མདོར་བསྡུས།	iii
ཞུ་སྟོན་པའི་གསལ་བཤད།	v
བསྟོམ་པའི་རིམ་བ་དང་པོ།	༡
བསྟོམ་པའི་རིམ་བ་གཉིས་པ།	༤༦
བསྟོམ་པའི་རིམ་བ་གསུམ་པ།	༧༩
པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་	༡༡༥

དོ་སྟོན་མདོར་བསྟུན།

སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ལྷི་ལ་ནི། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོའི་དངོས་སྟོབ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་འབྱོར་
སྟོན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་རང་ལུགས་འཛིན་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་བརྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། རྒྱལ་
པོ་ཁྱི་སྟོང་ལྗེ་བཙན་གྱིས་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་སྐུ་གཤེགས་ཁའི་ཞལ་ཆེས་ས་ལྟར། བལ་ཡུལ་
ནས་བསམ་ཡས་སུ་གདན་ཅད་ས། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱ་ཤང་མ་རྒྱ་ཡ་ན་དང་ཚོད་པ་མཛད་དེ་རྒྱ་
ཤང་པམ་པར་བྱས་ཤིང་བོད་ནས་པར་བསྐྱད། བཙན་པོ་ཁྱི་སྟོང་ལྗེ་བཙན་གྱིས་བསྐུལ་བ་ལྟར།
བསྐྱོམ་རིམ་དང་པོ་དང་། བར་པ། ཐ་མ་བཙས་ཆེད་དུ་ཚེས་པར་མཛད། སྐར་ཡང་སྐྱོམ་རིམ་
གསུམ་གྱི་དོན་འབྲེལ་དུ་དབུ་མ་སྤང་བ་བརྟུན་ས། གཞན་ཁོང་གིས་མཛད་པའི་ཤེར་བྱིན་བདུན་
བརྒྱུ་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སོགས་ཡོད། འབྲུངས་འདས་གྱི་ལོ་ཆེགས་སོགས་གསལ་པོ་ཞིག་ལོ་
རྒྱུས་རྣམས་སུ་མཐོང་མ་སོང་ལ། གཤེགས་རྒྱུན་ལའང་མི་མཐུན་པ་ཁ་ཤས་ཤིག་འབྱུང་བ་ནི་
འདིར་མ་བཞེད་དོ།

སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ལྷི་ལ་ནི། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོའི་དངོས་སྟོབ་ཡིན་ཞིང་། བོད་སྐད་དུ་
བརྒྱའི་རང་ཚུལ་ལམ་རྒྱལ་པའི་རང་ཚུལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་
རང་ལུགས་འཛིན་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་བརྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་སྐུ་འདས་རྗེས་
ཁོང་གིས་ལུང་བསྟན་བ་ལྟར་རྒྱ་ནག་ནས་ཐེབས་པའི་རྒྱ་ཤང་མ་རྒྱ་ཡ་ནས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པའི་
ཆོས་ཞེས་བྱས་མཆོད་སོགས་ལུས་དག་གི་ཆོས་སྟོན་མི་དགོས། ལུས་དག་གི་དགེ་བས་འཆང་
མི་རྒྱ། དང་པོ་ནས་སེམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པ་བསྐྱོམས་པས་
འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྟོམ་བསྐྱབས་ཤིང་སྟོལ་གསར་བ་དར་སྟེལ་བཏང་བར་བོད་ཀྱི་བརྟེན་

གང་མང་ཁོང་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཆོད་པ་སོགས་འཁོར་ཆད།
སྤར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོའི་སྐབས་སུ་བཙུགས་པའི་ཆོས་སློབ་དང་མི་མ་སྤྲོད་པའི་ཕྱོགས་
ཁག་གསར་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། བོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་པ་ནང་ཁྲུལ་ལ་ལྟ་བ་མི་མ་སྤྲོད་པའི་
ཕྱོགས་ཁག་གཉིས་བྱུང་སྟབས། རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་གྱིས་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་སྐུ་
གཤེགས་ཁའི་ཞལ་ཆེམས་ལྟར། ཁོང་གི་སློབ་མ་ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལ་བལ་ཡུལ་ནས་བསམ་ཡས་སུ་
གདན་དྲངས། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱ་གར་མ་རྒྱ་ཡ་ན་དང་ཆོད་པ་མཛད་དེ་རྒྱ་གར་ཐམ་པར་བྱས་ཤིང་
བོད་ནས་པར་བསྐྱད། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལ་བོད་ཏུ་བཞུགས་རིང་བཙན་པོ་ཁྱི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་
གྱིས་བསྐྱལ་བ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལས་བཅུམས་
པའི་བསྐོམ་རིམ་དང་པོ་མཛད།

རྒྱལ་པོས་གཞུང་འདིའི་དོན་སྙན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་བསྐོམ་ན་རྗེ་ལྟར་བསྐོམ་ཞུས་པས། བསྐོམ་
རིམ་པར་པ་མཛད། དེ་ལ་འབྲས་བུ་རྗེ་ལྟར་མཆིས་ཞུས་པས་བསྐོམ་རིམ་ཐམ་པར་མཛད། དེ་ལྟར་ལྟ་
བ་དང་། སྐོམ་པ། འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་སྐོར་ལ་རྗེ་བ་ཞུས་པའི་ལན་ཏུ་བསྐོམ་རིམ་དང་པོ་དང་།
པར་པ། ཐམ་བཙས་ཆེད་ཏུ་ཚུམ་པར་མཛད་དེ་འབྲས་བུ་གསུངས་པའི་ཞོར་ལ་རྒྱ་གར་མ་རྒྱ་ཡ་
ནའི་ལྟ་ཚུལ་ལ་དགག་པ་གནང་། སྐོམ་རིམ་གསུམ་ག་ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྒྲེས་བོད་
སྐད་ཏུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ་དགེ་བསྙན་འཕྱར་གྱི་པོད་། ཀྱི་ཧེཔར་ཡོད།

སྐར་ཡང་སྐོམ་རིམ་གསུམ་གྱི་དོན་འབྲེལ་དང་རྒྱ་བ་རྟེན་ཏུ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་ནས་
ཐབ་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་དབུ་མ་སྤང་བ་བཅུམས། གཞུང་དེ་ལོ་རྒྱུ་བ་སྐྱབ་དཔལ་
བཅེགས་ཀྱིས་བོད་སྐད་ཏུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ་བསྙན་གྱི་པོད་། ཀྱི་ཧེཔར་ཡོད། གཞན་ཁོང་གིས་མཛད་
པའི་ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱུ་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤམ་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་རྗེ་རྗེ་གཙོང་པ་དབུ་མའི་ཚུལ་ཏུ་
འབྲེལ་བ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་དཀའ་འབྲེལ་སོགས་ཡོད། འབྲངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་སོགས་
གསལ་པོ་ཞིག་ལོ་རྒྱུས་ལྟམས་སུ་མཐོང་མ་སོང་ལ། གཤེགས་ཀྱིན་ལའང་མི་མ་སྤྲོད་པ་ཁ་གས་
ཤིག་འབྱུང་བ་ནི་འདྲིར་མ་བཞོད་དོ།

ཞུ་སྤྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

བོད་ རང་རེ་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ། སྤོན་བྱོན་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་བཤམ་མཁས་པའི་དབང་
པོ་རྣམས་གྱི་བཀའ་ངེན་ལས། གསུང་རབ་གྱི་སྒྲེགས་བམ་རི་བོའི་གཏོས་དང་མཉམ་བ་ཡོད་ན་
ཡང་། དུས་གྱི་འཕེལ་འགྱིབ་སོགས་གྱི་དབང་གིས་མང་བོ་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་ཏུ་སྤྲིན་ཟེན་པ་དང་། གང་
མང་ཞིག་ཟེད་བརྒྱག་ཏུ་འགྱུར་ཉེན་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་སྤྱད་སྟོབ་དང་དར་སྤེལ་བྱེད་རྒྱ་ནི། མི་
རིགས་འདི་ཉིད་གྱི་དུས་ལ་བབ་པའི་འོས་འགན་ཡིན།

དེ་ཡང་། གསུང་རབ་སྒྲེགས་བམ་དེ་དག་ནི། རྒྱ་ཁོར་དང་རྩལ་མུ། ཟུངས་ཁྲག་བཅས་གྱི་
འགྲོ་སོང་བཏང་ཞིང་། རྟོ་སྐྱ་གོལ་རུལ་གྱིས་མི་ཆེ་ཐོས་བསམ་ལ་བསྐྱུལ་བའི་མཁས་པ་རིམ་བྱོན་
གྱིས་དབྱད་ཞིབ་མཛད་ཅིང་། དབྱད་འབྲས་ལག་ལེན་ལ་བཀའ་བའི་ཉམས་སྦྱོང་དང་གྲུབ་དོན་གྱི་
ཟེན་ཐོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན། མི་ལོ་སྤྱོད་སྤྲུལ་དུ་མའི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་མི་རིགས་འདིའི་ཤེས་རིག་གི་
ཉིང་བརྩད་ཡིན་པ་དང་། གསུང་རབ་སྒྲེགས་བམ་དེ་དག་གི་བསྟན་དོན་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་དེད་གི་
དུས་རབས་འདི་དང་མ་འོངས་པར་ཤིན་ཏུ་མཁོ་ཆེ་ཞིང་། མིའི་རིགས་སྤྱིའི་ཤེས་རབ་དང་ཀུན་
སྟོད་ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཐུབ་པའི་འོད་སྣང་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།

དེ་བས་ན་ ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཡང་ཡང་བཀའ་གནང་བའི་
དགོངས་དོན་བཞིན། གྲ་ཆང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རིག་མཛད་ཆེན་མོའི་བླ་ཆེགས་དང་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་
གསལ་འཇུགས་བྱས་ཏེ། བཀའ་བསྟན་གཉིས་གྱིས་མཆོན་ཆོས་བརྒྱད་རིས་མེད་གྱི་མཁས་པའི་
བཀའ་ཚོམ་སྤྲིགས་བཅུ་དང་། བརྩམས་ཆོས་གསལ་རྟེན་གང་མང་ཞིག་ཞུ་སྤྲིག་འབྲེམས་སྤེལ་གྱི་
ཞབས་ཞུའི་ལས་གཞི་འདི་གཉེར་བ་ཡིན།

དུས་རབས་འདིར་ཆོན་རྩལ་ཤིན་ཏུ་དར་བ་དང་བསྐྱེད་ནས། རྟོག་བདེ་བ་དང་། སྟོད་བདེ་བ།

གཞུང་ཚིག་འཛོལ་སྒྲ་བ། དབྱེར་བདེ་བ་སོགས་སྐབས་བདེའི་དབང་གིས་སྒྲིག་བ་པོ་རྣམས་འབྲུལ་
དེབ་ལ་དགའ་མོས་རྗེ་ཆེར་འབྲོ་བཞིན་པར་བརྟེན། དུས་རབས་ཀྱི་འགྲུལ་བའི་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོས་
མཁོ་དང་བསྐྱེད་པའི་ཁྱེད་སྒྲིག་གི་ལས་གཞི་འདི་ནི། མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རང་
རེའི་ཤེས་རིག་འདི་ཉིད་འདིག་རྟེན་ན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་ཞི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་འདྲན་པའི་ལས་ཀ་རྒྱབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་
ཞེས་ཀྱང་བརྟེན་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུང་རབ་ཁྱེད་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་མ་གྱི་ཆད་ལྡན་ཞིག་གཞི་རྩར་བརྒྱུད་ནས་ཁྱེད་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུར་
འབད་བཅོལ་བྱེད་འོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྡོན་གྱི་སློལ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་བར་ཤིང་ཆོ་སྐབས་ཙོང་པ་
པོ་རང་ཉིད་དཔ། ཡང་ན་གཞན་གྱིས་ཁྱེད་དག་ཆད་ལྡན་བཏང་སྟེ་རྟོ་བ་ཡིན་པས་ཤིང་པར་རྣམས་
སྤྱིའི་ཆ་ནས་དག་པོར་བཅི་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་འདི་ག་ཙོང་སྒྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་མ་དཔེ་ཆད་
ལྡན་འཛོལ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ལའང་གང་བྱུང་དུ་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་བཞག་བྱ་རྒྱ་
ཅ་དོན་དུ་བརྒྱུད་ནས་མ་གྱི་རྗེ་མ་རྗེ་བཞིན་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་སྒྲུབ་བར་འབད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མ་
གྱི་ཆད་ལྡན་ལག་སོན་མ་བྱུང་ནའང་གང་སྐབས་ཀྱིས་དག་པོ་ཡོང་བར་བཅོལ་བཞིན་ཡོད། གལ་ཏེ་
མ་གྱི་རང་ལ་ཁོར་བ་མཛོན་གསལ་བྱུང་བ་དང་། རོགས་གནས་སུ་གྱུར་བ། ཡི་གེ་ཆད་ལྡན་བྱུང་བ་
སོགས་ལ་གསལ་དུ་གསལ་བཤད་ཀྱི་མཆན་བཏོད་ཡོད།

ཙོང་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་སྒྲིག་སྒྲིབ་བྱས་པའི་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཆད་ལྡན་ཁོར་བ་སོགས་བྱུང་བ་
མཐོང་ན་འབྲུལ་མར་ལེགས་བཅོས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ།

ང་ཚོའི་ཡིག་འབྲེལ་ཨ་བྲུང་ serajeyrigzodchenmo@gmail.com འདིའི་
བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་གནང་བའི་རེ་བསྐྱལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མཁྱོགས་པར་གཞིར་
བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤྱི་མཁའ་ཀྱི་ལེགས་སུ་གཏོང་རེས་ཡིན།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཙོང་མཁྱིག་ཁང་ནས།

ཁྱིམ་ལོ། ༢༠༢༢ ལྷ་ ༦ ཆེས་ ༢༤ ལ།

༡༡། །བསྐྱེམ་པ་འི་རིམ་པ་དང་པོ།

༡༡། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། རྩ་བཅུ་གསུམ། བོད་སྐད་དུ། བསྐྱེམ་པ་འི་རིམ་པ། འཇམ་
དཔལ་གཞོན་ཀུར་གྱུར་པ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཡི། །

ཚུལ་སྤྱོད་ལས་ནི་དང་པོ་པ། །

དེ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྐྱེམ་པ་ཡི། །

རིམ་པ་མདོ་ཅམ་བཞེད་པར་བྱ། །

ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་སྦྱར་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་མདོར་ན་སྦྱང་རྩེ་
དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྦྱབ་པ་དང་། གནས་འདི་གསུམ་ལ་འབད་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པའི་རྒྱུའི་ཅ་བ་ནི་སྦྱང་རྩེ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་ཉིད་ལ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བསྐྱོམ་མོ། དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ཆོས་
ཡང་དག་པར་སྦྱག་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་བཙཅ་ལྡན་འདས་ལ་འཕགས་པ་
སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་སྦྱག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙཅ་ལྡན་འདས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་རབ་ཏུ་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བགྱིའོ། །

བཙཅ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་གཅིག་རབ་ཏུ་གཟུང་ཞིང་
རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བགྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་མཐེལ་དུ་

མཆིས་པ་ལགས་གྱི། །ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྙིང་རྩེ་ཆེན་
པོ་དོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་མཐེལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་གྱི། །བཙུང་ལྡན་
འདས་དཔེར་བགྱིས་ན་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་
མཆིས་པ་དེར་དབྱང་གི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་མཆི་དོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མཆི་དོ། །

བཙུང་ལྡན་འདས་དཔེར་བགྱིས་ན་སྟོག་གི་དབང་པོ་མཆིས་ན་དབང་པོ་
གཞན་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་དོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
མཆིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
འབྱུང་དོ། །འཕགས་པ་སྒྲོ་ཤོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ།

བཙུན་པ་ལ་ར་དུ་ཉིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་
རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་ཟད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དོ། །བཙུན་པ་ལ་ར་
དུ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་དབྱུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བཞི་མའི་སྟོག་གི་དབང་པོ་སྟོན་
དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །

འཕགས་པ་ག་ཡ་གོའི་རིའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པའི་ཚུལ་པ་ནི་ཅི། གནས་ནི་གང་། འཇམ་དཔལ་

གྱིས་སྤྲུལ་བ། ལྷའི་བྱ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྩོམ་པ་ནི་སྤྱིང་རྩེ་
ཆེན་པོ་ལོ། །གནས་ནི་སེམས་ཅན་ལོ་ཞེས་དེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་
སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་བསྐྱོད་པས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བདག་ཉིད་ལ་མི་ལྟ་བར་
གཞན་ལ་ཤིན་ཏུ་པན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་ཆོགས་བསགས་པ་ཤིན་ཏུ་བྱ་དགའ་
ཞིང་ཡུན་རིང་ལ་དུབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་འཇུག་གོ། །

འཕགས་པ་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱིང་
རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་གང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲུག་
བསྐྱེད་སྟེ་བ་མི་ལེན་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེས་བདེ་བ་སྟེ་བ་མི་འདོར་བ་ཅི་ཡང་མེད་
དོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་བྱ་དགའ་བ་ལ་ཞུགས་ནས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཆོགས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ། །

དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་
པོ་ཁོ་ན་ལོ། །སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བྱིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་བཙུན་འདས་
ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གོ་འཕང་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་
མཛད་ཅིང་བཞུགས་གྱི། །མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་བཙུན་ལྟ་
འདས་ཀྱི་སྤྲུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་རྒྱས་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་མི་གནས་གྱི། །དེ་ཡང་
སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཤིང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མང་དུ་བྱས་པས་སྟེ་
བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམ་
པ་གསུམ་གྱིས་རི་ལྟར་མཐུན་པ་བཞིན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་བ་དེ་དག་ནི་རྒྱན་མི་འཆད་
ཅིང་ཡུན་རིང་ལ་ཆ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྲེལ་གྱི་ཚུ་བོར་བྱིང་ངོ་ཞེས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱལ་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དགས་རྣམས་ཀྱང་པལ་ཆེར་
ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་བཀྲེས་བ་དང་སྐྱོམ་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་མེས་སྐྱམས་པའི་ལུས་
ཤིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱལ་མང་པོ་མྱོང་སྟེ། ལོ་བརྒྱར་ཡང་ལ་ལས་མཆི་ལ་མའི་ཐལ་བ་དང་།
མི་གཅང་བ་ཅ་མ་ཡང་བཟར་མི་རྙེད་དོ་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱལ་
དོ། །དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་དང་། ཁོ་བ་དང་། རྣམ་པར་འཆེ་བ་
དང་། གསོད་པ་ལ་སོགས་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་མང་པོ་མྱོང་བ་ཁོ་ནར་སྤྲང་སྟེ།

འདི་ལྟར་ཁ་ཅིག་སྤྲེལ་འབྲུགས་བ་དང་། བརྟེན་བ་དང་། བཅིང་བ་དང་། གདགས་
པ་ལ་སོགས་པ་བདག་ལ་དབང་མེད་པར་ཀུན་གྱིས་བདའ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་འདོད་
བཞིན་དུ་ཁལ་ཆེན་པོ་ལྷོ་བ་བསྐྱར་བས་སྐྱོ་ཞིང་ངལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོན་པ་ན་
འཁོད་པ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པར་ཁ་ཅིག་བྱེད་དུ་ཆོལ་ཞིང་གསོད་དེ། ཉག་ཏུ་འཛིགས་
པས་ཡིད་འཁྲུགས་ཏེ་མན་ཚུན་འཁོད་ཅིང་འགྲོས་པ་ཡང་གངས་མེད་པའི་སྤྱག་
བསྐྱལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་བ་ཁོ་ནར་སྤྲང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་
དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ན་རྒྱན་པོ་ལ་སོགས་པ་
གང་དག་ཡན་ལག་གཏུབ་བ་དང་། གསལ་ཤིང་ལ་བསྐྱོན་བ་དང་། དཔྱངས་ཏེ་
བཏགས་པ་ལ་སོགས་པས་ཉོན་མོངས་བ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་
བསྐྱལ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གང་དག་དབུལ་ཞིང་མོངས་བ་དེ་དག་ནི་ཡི་དགས་དང་འབྲེལ་བར་བཀྲེས་ཤིང་

སྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་ལོ། །བཟུང་ལ་སོགས་པ་གང་དག་གཞན་གྱིས་
ལུས་ལ་དབང་བྱས་པ་དང་། གང་དག་མཐུས་མནན་ཏེ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་
དུད་འགྲོ་དང་འབྲ་བར་བརྟེན་པ་དང་། གང་གས་པ་ལ་སོགས་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་
ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཙུང་བར་བྱ་བ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་། སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་སྤྱག་པ་དང་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །གང་དག་ཁ་ཅིག་སྤྱག་ཅིང་སྦྱིད་པ་དང་འབྲ་བར་
སྤང་བ་དེ་དག་ཀྱང་འབྱོར་བའི་མཐའ་ནི་རྒྱད་པ་སྟེ། ལྟ་བུ་དན་པ་སྤྲོ་ཆོགས་གཟེང་
གཟེང་བར་བྱ་བ་ཅིང་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་བར་
འགྱུར་བའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་བསགས་པས་གང་ཀན་འདུག་པ་དང་འབྲ་བར་
སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཡང་ཡང་དག་པར་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ཁོན་ཡིན་ནོ། །ལྟ་ལ་
ཡང་གང་དག་འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྦྱོད་པ་དེ་དག་ནི་འདོད་པའི་སེམས་ཡིད་རབ་ཏུ་
འབར་ཞིང་སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་འབྲ་བར་གཤམ་མར་མི་འདུག་ལ། སྐད་ཅིག་ཀྱང་
སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རབ་ཏུ་ཞི་བ་བདེ་བའི་རྗེས་གྱིས་དཔྱལ་
བ་དེ་དག་ལ་བདེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

ཏྟག་ཏུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་ལྟང་བ་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པའི་མུ་ངན་གྱིས་རྗོན་
པ་དག་སྟེ་དེ་དག་རི་ལྟར་བདེ། གང་དག་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པ་དེ་
དག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ལས་འདས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་
དག་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་བག་ལ་ཉལ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མ་སྤངས་པས་ཡང་སེམས་ཅན་
དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་ལྟང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡོད་པ་ཉིད་

དོ། །ལྟ་དང་མི་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ན་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་མེ་ལྷེའི་ཐེང་བའི་ས་ཡིན་པར་བལྟས་ལ། རི་ལྟར་བདག་ཉིད་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་མི་སྤྱད་བ་ལྟར་གཞན་དག་གི་ཡང་དེ་དང་འབྲས་བ་སེམས་ཤིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིང་བཅེ་བ་ཁོ་ན་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། རོག་མ་ཁོ་ནར་མཛའ་བཞེས་གྱི་ཕྱོགས་ལ་གོང་དུ་སྒྲོམ་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆོགས་སྤོང་བར་ལྟོ་ཞིང་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་སེམས་མཉམ་པས་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ལྟ་སྟེ། རོག་མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་ལན་བརྒྱར་ཡང་བདག་གི་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡང་མེད་དོ་སྟུང་དུ་སེམས་པས་པལ་པ་ལ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་མཛའ་བཞེས་གྱི་ཕྱོགས་དང་འབྲས་བར་པལ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱིང་རྒྱུ་ཆེ་མཚུངས་པར་འབྲུག་པ་དེའི་ཆེ་དགའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་མཉམ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །

གང་གི་ཆེ་མཛའ་བཞེས་གྱི་ཕྱོགས་དང་འབྲས་བར་དགའ་ལ་ཡང་མཉམ་པར་འབྲུག་པ་དེའི་ཆེ་རིམ་གྱིས་ཕྱོགས་བརྩའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་མི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྤྱད་བསྐྱེད་གཏན་ནས་དབྱུང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྦྱིང་རྒྱུ་ཆེ་རང་གི་རང་གིས་འབྲུག་པ་བདག་ཉིད་གྱིས་མཚུངས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་དེ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་སྦྱིང་རྒྱུ་ཆེ་ཆེན་པོའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། འཕགས་པ་སྒྲོ་བྱོས་མི་ཟད་པས་བསྟེན་པའི་མདོ་ལས་

བསྐྱེམ་པེམ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྟོང་རྩེ་བསྐྱེམ་པེམ་གྱི་ཐོག་པེམ་པེམ་ལྟན་
འདས་ཀྱིས་ཆོས་མཛོན་པེམ་མཛོན་ལ་སོགས་པེམ་ལས་བཀའ་སྤྲུལ་རྟོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་རྩེ་
གོམས་པེམ་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པེམ་བྲང་བར་དམ་བཅས་ན་སྒྲན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པེམ་བྲང་རྒྱུ་ཏུ་སྟོན་པེམ་རང་བཞིན་ཀྱིས་བྲང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་
སྦྱིམ་མི་དགོས་པེམ་ཁོ་ནར་སྦྱེ་སྟེ། འཕགས་པེམ་ཆོས་བརྒྱུ་པེམ་མཛོན་ལས། སེམས་ཅན་
མགོན་མེད་པ། སྦྱབས་མེད་པ། སྦྱིང་མེད་པ་དག་མཛོང་ནས་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པེམ་བྲང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པེམ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་འཛིན་ཏུ་བརྒྱག་པེམ་ལས་ཀྱང་བྲང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའ་ལ་བྲང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོས་ནོན་ཏེ། བྲང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྲང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པེམ་ཁྱད་ཆེ་བར་བཅོམ་
ལྟན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པེམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པེམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལས་བཀའ་སྤྲུལ་རྟོ། །བྲང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྦྱབ་པེམ་དང་མི་ལྟན་ཡང་འཁོར་
བའི་ནང་ན་འབྲས་བྱ་ཆེ་བར་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་བྲམས་པེམ་རྣམས་པར་
ཐར་པེམ་ལས་བཀའ་སྤྲུལ་རྟོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ཆག་
ཀྱང་གསེར་ཀྱི་རྒྱན་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པེམ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་ཀྱིས་གཞོན་རྟོ། །རྩེ་རིན་
པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ཞིང་དབྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱོག་གོ། །རིགས་ཀྱི་
བྱ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པེམ་ཉིད་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པེམ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱབ་
པེམ་དང་མི་ལྟན་པེམ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསེར་ཀྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་
ཟེལ་ཀྱིས་གཞོན་རྟོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ཞིང་འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཡང་
རྫོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཁང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲོབ་མི་བྱས་པ་དེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བྱིར་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་
སུ་བེན་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་
བའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ནི་བྱ་བ་མང་བྱེད་པ་མང་སྟེ། ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་
བསྐྱབ་པ་ནས།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བར་ལ་སྒྲོབ་མི་བཟོད་ན་འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་
ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུན་པ་དང་། དད་པ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་།
སྒྲོན་པ་འདི་འགྲོ་ཡང་རུང་། འགྲང་ཡང་རུང་། འདུག་ཀྱང་རུང་། ཉལ་ཡང་རུང་། སད་
ཀྱང་རུང་། ཟ་ཡང་རུང་། འཁྱང་ཡང་རུང་། ཉག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྲན་པར་གྱིས་
ཤིག །ཡིད་ལ་གྱིས་ཤིག །སྒྲོམས་ཤིག །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དང་། བདག་གི་
འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་
ཏེ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་མཆོག་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག །རྗེས་སུ་ཡི་
རང་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་།
ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དབུལ་ལོ། །སྤུལ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དང་སྤུན་མོང་དུ་གྱིས་ཤིག །དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་དུ་སྒྲན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་ཤིག། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་
དེ་ལྟར་ཞུགས་ལ་རྒྱལ་པོ་གིས་ཤིག། རྒྱལ་པོའི་སྲིད་ཀྱང་མི་ཉམས་གི། །བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་ཆོགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་ནས། ཡང་བཀའ་སྩལ་བ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེའི་ནམ་པར་སློན་པས་ལན་དུ་མར་ལྟ་དང་
མིར་སྦྱེས་པར་གྱུར་རོ། །ལྟ་དང་མིར་སྦྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ན་ཡང་དབང་པོར་གྱུར་རོ་
ཞེས་རྒྱས་པར་བཀའ་སྩལ་བ་བཞིན་ནོ། །

སྤྱབ་པ་སྦྱིང་པོར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཤིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བར་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་དཔམ་སྦྱིན་གིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གཤམ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་
ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
བུའོ། །སྤོང་པོ་བཏོད་པ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབས་ཏེ། དེགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། སློན་པའི་སེམས་དང་། ཞུགས་པའི་སེམས་
ཏེ། འཕགས་པ་སྤོང་པོ་བཏོད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། དེགས་ཀྱི་བྱ་བྱ་སེམས་ཅན་
ཀྱི་འཛིག་ཉེན་ན་གང་དག་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་
ཀྱིས་སློན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་ནི་རྟེན་པར་དཀའོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་
སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དེ་དག་

ནི་དེ་བས་ཀྱང་གིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་
 བན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གང་ཐོག་མར་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ནི་
 སྒྲིན་པའི་སེམས་གྱི། །གང་པན་ཆད་སྒྲོམ་པ་བཟུང་སྟེ་ཆོག་མཚན་ལ་ཞུགས་པ་དེ་
 ནི་ཞུགས་པའི་སེམས་གྱི། །སྒྲོམ་པ་ནི་པ་རོལ་པོ་མཁས་པ་མཐུ་དང་ཐུན་པ་སྒྲོམ་པ་
 ལ་གནས་པ་ལས་མཐོང་དོ། །མཐུན་པ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་མཐོང་དུ་བྱས་ལ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ཞེས་
 བྱ་བར་གྱུར་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་མ་དུལ་ན་གཞན་མི་དུལ་བར་ཤེས་
 བས་བདག་ཉིད་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་རོ། །སྦྱབ་པ་མེད་པར་
 བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་འཕགས་པ་ག་ཡ་གོའི་རི་ལས་གསུངས་པ། བྱང་
 ཆུབ་ནི་སྦྱབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། ལོག་པར་སྦྱབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས། །

འཕགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྦྱབ་པ་
 སྟོང་པོར་བྱའོ་ཞེས་གཞོན་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞོན་
 ཏུ་སྦྱབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པ་ལ་ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟེན་
 དཀའ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱབ་པ་དེ་ཡང་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་དང་། བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་
 པར་འཕགས་པ་སྒྲོ་བྱོས་མི་ཐད་པས་བསྟན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་སྦྱིན་ལ་སོགས་
 པའི་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་བཟོ་ལ་སོགས་

པའི་གནས་ཀྱི་བར་དག་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་
འདྲི་གཞིན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་
པ་དེ་ཡང་མདོར་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་གྲང་
མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་འབའ་ཞིག་གྲང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འཕགས་པ་བྱི་མ་མེད་པར་
གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལས་གྲང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་དང་། ཐབས་དང་བྲལ་
བའི་ཤེས་རབ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཆིང་བའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། །ཐབས་དང་
བཅས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་བའོ་ཞེས་
བསྐྱགས་ཀྱི། །

འཕགས་པ་ག་ཡ་གོའི་རི་ལས་གྲང་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་མདོར་བསྟན་ན་འདི་གཉིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ལ་ལམ་
འདི་གཉིས་དང་ལྷན་ན་སྤྱར་དུ་ཆོད་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱུའོ། །གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐབས་དང་། ཤེས་
རབ་པོ་ཞེས། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མ་གཏོགས་པར་བྱིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཞིང་ཡོངས་
སྤྱད་ག་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་། གཡོག་འཁོར་མང་པོ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་
པ་ལ་སོགས་པ་དག་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱལ་པ་ལ་སོགས་
པ་མདོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐབས་ཞེས་
བྱའོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཐབས་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།

དེས་ཡང་དག་པར་ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བྱེད་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པས་བདག་དང་
གཞན་གྱི་དོན་རིམ་ལྟར་བཞུགས་པས་སྤྲུགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་དུག་ཟ་བ་དང་
འབྲས་ལྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས་
བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཐབས་ནི་བསྐྱེད་པ་ཤེས་པའོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཤེས་
པའོ་ཞེས། །འཕགས་པ་དང་པའི་སྦྱོབས་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཐབས་ལ་
མཁས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྦྱང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །

ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པ་ལ་མཁས་
པའོ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འདི་གཉིས་ནི་སར་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ལོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་དུ་
སྦྱོང་དེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་དུ་མི་སྦྱོང་
བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་རོ། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་བར་གནས་
པ་ལ། སངས་རྒྱུ་བཙུགས་ལྟན་ལྟན་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། འདི་
ལྟར་དེ་ལས་གསུངས་པ་ནི། གེ་རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་
གཡོ་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྡོན་གྱི་སྡོན་ལམ་གྱི་སྦྱོབས་
བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྡོའི་རྒྱུན་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་བཙུགས་
ལྟན་ལྟན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་སྦྱུང་བར་མཛད་དོ། །

དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ལེགས་སོ་ལེགས་
གྱི། །སངས་རྒྱུ་བཙུགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་

པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་གང་དེད་ཀྱི་སྟོབས་བཙུང་ང་མི་འཛིགས་པ་ལ་
སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་བྱིད་ལ་མེད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཙུང་བའི་ཕྱིར་བཙོན་འགྲུས་ཚུམས་
ཤིག། བཟོད་པའི་སྐྱོ་འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་དོར་ཤིག། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞི་བ་
རྣམས་པར་ཐར་བ་ཐོབ་ཀྱང་གྲུས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་མ་ཞི་བ། རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ། ཉན་
མོངས་པ་སྤྱོ་ཆོགས་ཀྱར་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ། རྣམས་པར་རྟོག་པ་རྣམས་པ་སྤྱོ་ཆོགས་
ཀྱིས་གཡུན་སྤྱོ་བ་འདི་དག་ལ་སོམས་ཤིག། ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་སྟོན་ཀྱི་སྟོན་ལས་
དང་། མེས་པོ་ཆེན་ཀྱི་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་
པ་བྱུང་བར་གྱིས་ཤིག། ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ། དེ་
བཞིན་གཤམས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་
ནི་གནས་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །

འདིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་རྣམས་ཉི་ཆེ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
ཀྱི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་ཉིད་
འདི་ཐོབ་པོ། ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེད་ཀྱི་ལུས་ཆད་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆད་མེད་པ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཆད་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ཆད་མེད་
པ་དང་། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆད་མེད་པ་དང་། དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་པར་དག་
པ་ཆད་མེད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ། ཁྲིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་སྤྱིད་
ཅིག། རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་ཁྲིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་སྤྱང་བ་འདི་

ནི་སྒྲིབ་བ་གཅིག་ཕྱར་ཟད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་
སྒྲིབ་བ་འདི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཛད་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་འབྲེལ་བ་
མཐའ་ཡས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་དག་གྲངས་དང་། བགྲང་བ་དང་། ཆད་དང་། དཔེ་
དང་། རྒྱ་ཡང་མེད་པ་དེ་དག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་སྦྱེད་
ཅིག །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ཞིག་སྤྱོད་པ་བཅུ་ཞིང་ཆད་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཆད་
མེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་པར་བྱེ་བ་ཆད་མེད་པ་ལ་ལྷོས་ཏེ། རི་ལྷ་བ་བཞིན་བགྲང་བར་
གྱིས་ཤིག་ཅེས་དེ་སྐད་བཀའ་སྩལ་གྱོ། །

ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སངས་
རྒྱུ་བཙུག་པོ་ལྟར་འདས་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་ཆད་མེད་པ་དེ་དག་ལ་
སོགས་པ་གང་དག་གིས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པར་བྱེ་བ་ཆད་མེད་པ་
མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་ལམ་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་དག་ཉི་ལྔ་བར་སྐྱབ་པར་མཛད་དོ། །ཀྱི་
རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཁྱོད་མོས་པར་བྱལོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱལོ། །གལ་ཏེ་
སངས་རྒྱུ་བཙུག་པོ་ལྟར་འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེ་དེ་ལྟར་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་སྒོ་དག་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་པར་མ་མཛད་དུ་ཟིན་
ན་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ཡང་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་རོ། །འཕགས་པ་
བྱི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་དང་། ག་ལ་གོའི་རི་ལས་གསུངས་པ་གོང་དུ་
སྒྲོས་པ་ཡང་སྤྱིར་བཤད་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །འཕགས་པ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བསྐྱུས་པ་ལས་བཀའ་སྩལ་བ་དེ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །

དེ་ནི་འདི་སྐད་བཀའ་སྩལ་ཏེ། འཇམ་དཔལ་དམ་པའི་ཆོས་སྤང་བའི་ལས་ཀྱི་
སྤྱིབ་པ་ནི་ཕྱོད། །འཇམ་དཔལ་གང་ལ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་
བཀའ་ལ་ལ་ནི་བཟང་བར་འདྲ་ཤིས། ལ་ལ་ནི་རན་བར་འདྲ་ཤིས་པ་དེ་ནི་དམ་པའི་
ཆོས་སྤང་བའོ། །གང་ཆོས་སྤང་བ་དེས་ཆོས་སྤངས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
སྤྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ལས་ཡང་བཀའ་སྩལ་བ། མ་པམ་
བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཅན་མས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱག་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པ་འདི་
ནི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་བྱིར་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཡང་མི་ལྷན་པོ་དེ་དག་འདི་སྐད་ཏུ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་
ཞིང་། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྷག་མ་ཅན་མས་ལ་སྤྱན་འབྱེན་ཏོ། །

མ་པམ་བ་འདི་རི་ལྟར་སེམས། ང་ཀ་ཤི་ཀའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་
དེས་འདི་ལྟར་ཕྱག་རོན་ཀྱི་བྱིར་བདག་གི་ཤ་ཁུལ་བྱིན་པ་དེ་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ཡིན་
ནམ། བྱམས་པས་གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཀྱི། །བཙུག་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། བྱམས་པ་ང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱག་དང་ལྷན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དག་པས་གསན་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་
དག་གིས་གཞོད་པར་གྱུར་ཏམ། བྱམས་པས་གསོལ་བ། དེ་ནི་མ་ལགས་ཀྱི། །བཙུག་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། མ་པམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་བྱག་ཅུར་སྤྱིན་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས། བསྐྱལ་བ་བྱག་ཅུར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་བྱག་ཅུར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བར་དུ་ཡང་དག་
པར་བསྐྱབས་ན། དེ་ལ་མི་ལྷན་པོ་དེ་དག་འདི་སྐད་ཏུ་ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱང་ཚུབ་

སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་
ལྟ་བུས་ན་གཉི་ག་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྟན་པར་བྱ་བ་
ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མི་གནས་པའི་སྤངས་ལས་འདས་
པ་ཡང་འབྱུང་པོ། །འདི་ལྟར་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་།
ཞིང་དང་། གཡོག་འཁོར་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལས་འདས་པ་
ལ་ཡང་མི་གནས། ཤེས་རབ་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡང་དག་པར་སྤངས་པས་འཁོར་བ་
ལ་ཡང་མི་གནས་ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལམ་འདིས་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྐྱར་
བའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་དབྱ་མའི་ལམ་བསྟན་ཏེ། ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་སྒྲོ་
འདོགས་པའི་མཐའ་སྤྱོད་ལ། ཐབས་ཀྱིས་ནི་སྐྱར་བའི་མཐའ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
བས་ན་འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ་ཏེ། མཆོན་དང་
དཔེ་བྱད་བཟང་པོའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་
ཀྱི། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མངོན་པར་ཉོགས་པ་ཅུ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་ཀྱི། །ཡང་བཀའ་སྒྲུལ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་
གྱིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་རིང་ལ་འཛོག་པ་ཡང་སྲིད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་
ཞེའོ། །རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལས་ཀྱང་། ཐམས་
ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྤྱང་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་ཀྱི་མཐའ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། །གང་

ཆོས་གཟིངས་དང་ཡང་བར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྤང་བར་བྱ་ན། ཆོས་
མ་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་
བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་སྤང་ངོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་གྱི། དགོས་པ་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་མི་
བརྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདི་སྐད་ཏུ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་མོད་
ཀྱི་ལོག་པར་མི་གཟུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་ལོག་པར་གཟུང་བར་མི་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །ཁ་ཅིག་ལས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བའི་འབྲས་བུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ཙམ་གྱི་དགེ་
བའི་ཅ་བས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ཏུ་མཇད་ནས། གོང་ནས་གོང་ཏུ་
དགེ་བའི་ཅ་བ་ལ་སྟོབས་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏུ་ཟིན་ན་འཕགས་པ་བྲི་མ་
མེད་པར་གྲགས་པས་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་འགལ་
བ་ཁོ་ནར་འཇུག་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་ཀ་བསྟེན་དགོས་པ་
ཁོ་ནར་གནས་གྱི། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། གཞན་ཏུ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་
གཞག་པ་ལ་གནས་པར་བྱས་ལ། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྗེ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
ཐོག་མར་རེ་ཞིག་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེས་རེ་ཞིག་
ལུང་གི་དོན་ཀྱན་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ངེས་པ་དང་བྱང་བའི་དོན་རྣམས་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ངེས་བྱེ་བྲག་
བྱེད་པའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནའི་དོན་བསྟོམ་པར་བྱའི། ཡང་དག་པ་

མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་ཟིན་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱོམས་ཤིང་ཐེ་
 ཆོས་ཡང་མ་བསྐྱལ་བས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་
 ཕྱིར་བསྐྱོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཕྱ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པ་དང་
 འབྲེལ། །བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་སོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྐྱེལ་ཏེ།
 གཤམ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག། །སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གཤམ་ཏེ་བསྐྱོམ་པ་
 བློ། །དེ་ཉིད་ཕྱ་རན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བྱའི་རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཞི་མི་
 འགྱུར། །ཞེའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བསམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་
 བརྟགས་ལ་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནའི་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཡང་དག་
 པའི་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དོན་དམ་པར་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རིགས་པ་དང་
 ལུང་གིས་གཏན་ལ་དབབ་པོ། དེ་ལ་ལུང་ནི་འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་བ་
 ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་བདེན་ནོ། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་ནི་མི་བདེན་ནོ་
 ཞེས་ངེས་སྟན་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་མ་སྟན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་
 མེད་པ་བདེན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ནི་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན། མི་སྐྱེ་བ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་བཀའ་
 སྐྱེལ་བ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འཛིག་རྟེན་ལ་གནས་པ་ནི་འཛིག་པ་དང་འབྱུང་བ་ལ་མཛོན་
 པར་ཞེན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་སྒྲག་པའི་གནས་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེའོ། །འགག་གོ་
 ཞེས་གསུངས་ཀྱི། འདི་ལ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེའོ། །

འཕགས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་བ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྐྱེལ་

ཏེ། ཚུལ་བཞིན་འདི་བཞི་གང་ལགས། ཚུལ་བཞིན་ནི་གང་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་པ།
སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདི་བཞི་ཚུལ་བཞིན་འདི་བའོ་ཞེས། །ཡང་དེ་ཉིད་
ལས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཅའི་སྒྲིལ། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་
དག་གོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
ངོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འདམགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་
མེད་པར་མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་བ་ཉིད་ངོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཀྱང་། རབ་འབྱོར་ག་ཟུགས་ནི་ག་ཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་སྦྱང་ངོ་། །རྣམས་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱང་སྟེ།
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །

གྲང་པོའི་ཚུལ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་ཡི། །དངོས་སོ་གང་ཡང་མི་
དམིགས་ཏེ། །འབྱུང་བ་མེད་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། །བྱིས་པ་དག་ནི་འབྱུང་བར་
འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཀྱི། །ཡབ་དང་སྲས་མཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་དུས་གསུམ་དུ་མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་བ་དག་སྟེ། འདས་པའི་དུས་
ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་ངོ་བོ་
ཉིད་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ལུང་གིས་བརྟག་པར་
བྱའོ། །རིགས་པས་བརྟག་པར་བྱས་ན་ལུང་གི་དོན་གྲུད་དུ་བཞི་མི་རུས་ཏེ། དེ་བས་
ན་རིགས་པས་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རིགས་པ་མངོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།
དངོས་སོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཞིག་གམ། རྒྱ་ཡོད་པ་ལས་འབྱུང་
བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གང་ན། དེས་འགའ་བ་ཡིན་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་ལས་

འབྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་དུས་བཞིན་དུ་
རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྲུང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་དུས་དང་
ཡང་བྱེ་བྲག་མེད་པས་སྐྱེ་བའི་དུས་ན་ཡང་འབྲུང་བར་མི་རིགས་གྲི། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་
རྒྱ་མེད་པ་ལས་འབྲུང་དུ་མི་རུང་ངོ་། །རྒྱ་ཡོད་པ་ལས་འབྲུང་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། །འདི་
ལྟར་སྤྱ་སྤྲེགས་ཅན་རྣམས་གྲིས་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་རྒྱར་བརྟགས་པ་དེ་
ལས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་མི་སྐྱེ་སྤྱེ། རིམ་གྲིས་འབྲུང་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ངོ་། །རྒྱ་མ་
ཚང་བ་མེད་པའི་འབྲས་བྱ་ནི་རིམ་གྲིས་འབྲུར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ལྟོས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ངོ་། །

དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་བདག་ཉིད་ལ་མཐུ་ཡོད་པ་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་
དེ། རྟག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གཞན་དག་གིས་པན་གདགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་
ངོ་། །པན་མི་འདོགས་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །དེ་བས་ན་དབང་ལྷག་ལ་
སོགས་པ་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་གྲིས་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་མོ་ག་ཤམ་གྲི་བྱ་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ནི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད་
ཡིན་ན་དེ་དག་ནི་གང་དུ་ཡང་འབྲས་བྱ་རིམ་གྲིས་སྐྱེད་ཀྱང་མི་རྒྱས་ཏེ། བོད་དུ་
བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིག་ཅར་ཡང་མི་སྐྱེ་སྤྱེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་
ཅར་བསྐྱེད་ནས། ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་གཤེད་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་རྒྱས་ན་ནི་
དེའི་ཆེ་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་འཇུག་བས་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བར་
འབྲུར་ངོ་། །རྗེས་སུ་མི་འཇུག་ན་ནི་སྤྲ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་བོར་བས་མི་རྟག་པར་འབྲུར་
ངོ་། །དེ་བས་ན་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སློ་བྲོས་ཆེན་པོ་འདི་
ལྟ་སྟེ། ཉམ་མཁའ་དང་། འགྲོག་པ་དང་། ལྷ་རྒྱལ་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བྱས་
པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་སློ་འདོགས་པ་ནི་མེད་པ་ལས་སློ་འདོགས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གྱི། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་དེ་དག་ནི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེར་མི་རུང་ངོ་། །མི་རྟག་པ་
ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་དེ་
ལས་སྐྱེས་ཞེས་བྱར་མི་རུང་སྟེ། རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་
མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་དེ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་གྱི་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ལོ། །

འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་དུས་མཉམ་པ་ལས་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱུ་འདི་ལོ་ཉིད་དང་འབྲེ་
བར་འབྲས་བྱ་ཡང་དེ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་ཐ་དང་
པ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། དུས་གཞན་གྱིས་ཆོད་དེ་སྐྱེ་ན་ནི་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་
སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བར་དུ་མ་ཆོད་པར་སྐྱེ་ན་གཤམ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་
གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་ན་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་པས་བསྐྱེལ་
པ་ཡང་སྐད་ཅིག་ཅམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རྩལ་སྤྲ་རབ་ནམས་བདག་ཉིད་ཐམས་
ཅད་གྱིས་འབྲེས་ནས་གོང་བྱ་རྩལ་སྤྲ་མོ་ཅམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྟེ་
ཚྭ་གསལ་གཅིག་གིས་སྤང་ན་ནི་དེའི་ཆེ་སྐད་ཅིག་ལ་ཆ་ཤས་ཡོད་པར་འགྱུར་
ངོ་། །བདག་ཉིད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ནའོ། །ཚྭ་གསལ་གྱི་ནང་དུ་
ཚྭ་གསལ་འདི་འདྲས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚྭ་གསལ་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་འདྲ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་
བས་ན་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཀུན་

རྫོབ་ཏུ་ནི་སྒྲེ་བ་ཡོད་པས་ལུང་ལ་སོགས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །

དེ་སྐད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀའ་སྦྱུལ་ཏེ། དངོས་སོ་སྒྲེ་བ་ཀྱན་རྫོབ་
ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་པ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་
དག་ཀྱན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས། །རིགས་པ་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དགོངས་ཏེ།
སྒྲ་ལུ་ལྷང་བ་ལ་སོགས་པ་ལས། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་པ་
ལས་སྒྲེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འདི་ལྟར་རིགས་པས་རྣམ་པར་
དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་སོ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་
ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཟུགས་ཅན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་རྩལ་
སྤྲ་མོ་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་རང་བཞིན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྩལ་སྤྲ་མོ་
ཤར་བྱུང་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་བྱེ་ན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྩལ་སྤྲ་མོ་རྣམས་ནི་བསལས་
པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན། དུ་མའི་རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པ་དངོས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་མེད་པས་དངོས་སོ་
གཟུགས་ཅན་འདི་དག་ནི་མི་ལམ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ཡང་འཕགས་པ་ལང་ཀར་
གཤེགས་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་བ། རྫོ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྤང་གི་དུ་
ཡང་རྩལ་སྤྲ་མོར་བཤིག་ན་མི་འདུག་གོ། །རྩལ་སྤྲ་མོ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་བཤིག་ན་
རྩལ་སྤྲ་མོའི་མཆན་ཉིད་ལས་མི་གནས་སོ་ཞེས་གྱུ། །

གང་དག་གཟུགས་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བརྟགས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

བ་ཁོན་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱི་རོལ་གྱི་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མེད་པའི་སྟོབས་གྱིས་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་པོ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་སྡོན་པོ་
ལ་སོགས་པའི་རོ་བོར་ཁས་སྐྱེད་དགོས་གྱི། །བཙུང་ལྟན་འདས་གྱིས་ཀྱང་། བྱི་རོལ་
གཟུགས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །རང་གི་སེམས་ནི་བྱི་རོལ་སྣང་། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

དེ་བས་ན་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་བྱིར་དང་།
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་བྱིར་རོ་བོ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ།
གཅིག་དང་དུ་མ་མི་མ་སྟན་པའི་བྱིར་གཅིག་ནི་དུ་མའི་རོ་བོ་ཉིད་ཁོན་མི་རུང་
རོ། །གང་གི་རོ་བོ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་དུ་མའི་རོ་བོར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དུ་
མ་ཉིད་ནི་གཅིག་འདུས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྟེ་གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པ་འདི་དག་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བར་ཁས་ལེན་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་མི་
བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། །བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་རོ་བོ་ལས་གྲུད་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རོ་བོ་མེད་ལ།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འང་བདག་ཉིད་གྱིས་སྣང་བར་བྱེད་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་
གི་རོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམས་བརྟན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
བརྟན་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྦྱུ་མ་དང་འབྲེལ་
ཞེས་བཙུང་ལྟན་འདས་གྱིས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་གཅིག་དང་དུ་མའི་རོ་
བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པའི་བྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ངས་གྱི། །དེའི་དོན་བཙུང་ལྟན་འདས་གྱིས་ཀྱང་འཕགས་པ་ལང་
ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

རི་ལྷར་གཟུགས་རྣམས་མེ་ལོང་ལ།
གཅིག་དང་གཞན་རྣམས་རྣམ་སྤངས་པར།
སྤང་ཡང་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།
དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད།
ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནོ། །གཅིག་པ་ཉིད་དང་དུ་མ་ཉིད་བྲལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་
གོ། །ཡང་བཀའ་སྩལ་བ། །

སྒྲོ་ཡིས་རྣམ་པར་གཞིགས་ན་གོ།
ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཟུང་དུ་མེད།
དེ་སྤྱིར་དེ་དག་བརྗོད་མེད་ཅིང་།
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་བཤད། །

ཅེས། །

དེ་ལྷར་བསམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་བྲག་བྱེད་པར་
བྱས་ལ་དེ་མངོན་སུམ་བྱ་བའི་བྱིར་བསྐྱོམས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དོ། ། མོས་པ་ལ་
སོགས་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་
སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་བ་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་ཉམས་ཡོད་དེ།
ཤེས་པའི་སྤང་བ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་སྤྱིར་བའི་
ཐུན་པ་མི་སྤྱོད་ཀྱི། །བསྐྱོམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་
ཡང་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་མི་སྤྱིག་པ་དང་ཟད་པར་ས་ལ་
སོགས་པ་ལ་སྤྱོམས་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཡང་

དག་པའི་དོན་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཡོངས་སུ་གསལ་བའི་
ཤེས་པ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ། མོས་
པར་བྱ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མང་དུ་མིས་བརྟགས་ན། །དེ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དེས། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དེ་ལ་སེམས་གཞོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་
འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་
འཇུག་གོ། །དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་སེམས་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་རེ་
ཞིག་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སེམས་ནི་རྩ་བཞིན་དུ་གཡོ་བའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་ཀྱི་
གཞི་མེད་པར་གནས་པ་མེད་དོ། །

མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པར་མི་རུས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་
པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །ཞི་གནས་དེ་ནི་རྟེན་པ་ལ་སོགས་
པ་ལ་འདོད་པ་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་རྩལ་ཁྲིམས་ལ་ལེགས་པར་གནས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་
སོགས་པ་དང་དུ་ལེན་པའི་ངང་རྩལ་ཅན་དུ་གྱུར་ལ་བཅོམ་འགྲུས་བཅུམས་ན་ཤིན་
ཏུ་སྦྱར་དུ་འགྱུར་གོ། །དེ་བས་ན་འཕགས་པ་དགོངས་པ་རེས་པར་འབྲེལ་པ་ལ་
སོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གོང་མའི་ཡང་གོང་མའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་
བརྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་རྩལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་ལ་གནས་
ཏེ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཐུག་ལ་སོགས་པ་བྱ་ཞིང་། སྤྱིག་པ་བཤགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་རྗེས་

སུ་ཡི་རང་བ་ཡང་བྱས་ནས། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་འགྲོ་བ་
མཐའ་དག་གཞོན་པའི་བསམ་བ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་ལུས་བྱང་པོར་བསྐངས་ལ་སྟན་
བདེ་བའི་སྙིང་དུ་འདུག་སྟེ། སྦྱིལ་མོ་གྱུར་བཅས་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་མངོན་པར་སྦྱབ་པོ།
དེ་ལ་ཐོག་མར་རེ་ཞིག་མདོར་བསྟུན་ན་རྣམ་པ་རི་སྟེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་བ་
དངོས་པོ་མཐའ་དག་འདུ་བར་འཇུག་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སེམས་གཞག་
པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་འདུས་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་
བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལས་དང་པོ་བའི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཉེས་པ་བསལ་
བའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་འདུས་པ་དེ་ལ་ནི་དམིགས་པའི་རིགས་གྱི། །གང་གི་ཆེ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ཁུགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་
རྒྱས་པར་ཡང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ།

འདི་སྐད་དགོངས་པ་ངས་པར་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་གྲང་རྣལ་འབྱོར་
པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་རྣམ་པ་བཙོ་བརྒྱད་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་
གིས་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་བས་ན་བཙོ་བ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་གདགས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་
མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་མདོར་བསྟུས་པ་དང་བར་མ་དང་། རྒྱས་པ་
དག་གིས་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཆོས་མངོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྟན་ཏོ། །དེ་
ཡང་དངོས་པོ་ལ་སྟོ་འདོགས་པ་དང་སྦྱར་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་
སོགས་པར་བསྟུས་པའི་སྟོ་ནས་བགྲང་ངོ། །དེ་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པའི་
བྱེ་བྲག་བྱེད་ནས་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཡང་དང་ཡང་རྒྱུན་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །

གང་གི་ཆེ་བར་སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་སེམས་བྱི་རོལ་དུ་
རྣམ་པར་གཡེང་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་མི་སྤྱལ་
པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོམས་པས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞི་བར་བྱས་ཤིང་སྤྱར་དུ་དེ་ཉིད་ལ་
སེམས་བྱི་བྱིར་གཞུག་པར་བྱའོ། །མི་སྤྱལ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོམ་པའི་གོ་རིམས་
འདིར་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་ཏེ་མ་བྲིས་གྱི། །གང་གི་ཆེ་ལ་མི་དགའ་བར་མཐོང་
བ་དེའི་ཆེ་ཏིང་འཇུག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྟ་བུས་དེ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱོམ་ཞིང་རྣམ་པར་
གཡེང་བ་ལ་ཉེས་པར་ལྟ་བུས་མི་དགའ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱའོ། །

ཇི་སྟེ་གང་གི་ཆེ་སྤྱལས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་ལོན་ཏེ། དམིགས་པ་འཇུག་པ་ལ་
མི་གསལ་ཞིང་སེམས་བྱིང་བར་སྤྱར་བ་དེའི་ཆེ་སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱོམས་པ་འཇུག་
མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་སོ་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བྱེད་
པས་བྱིང་བ་བསལ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དམ་དུ་བརྩུང་ངོ། །ཇི་སྟེ་གང་གི་ཆེ་དེ་སྟོན་
དགོད་པ་དང་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་བྲན་ཞིང་བར་བར་དུ་སེམས་སྟོན་པར་མཐོང་བ་དེའི་
ཆེ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་འབྱུང་བར་འབྱུང་བའི་དངོས་སོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
སྟོན་པ་ཞི་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་
པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་བྱིང་བ་དང་སྟོན་པ་གཉིས་ཀ་
དང་བྲལ་ཏེ་མཉམ་པར་འཇུག་ཅིང་སེམས་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་དེའི་
ཆེ་ཚེས་བ་སྟོན་དེ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མཉམ་པར་འཇུག་པ་ལ་ཚེས་བ་
བྱས་ན་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆེ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་
མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཇི་སྟེ་འདོད་པའི་བར་དུ་སེམས་འཇུག་པར་འགྱུར་

བ་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་ཤོ་ཉིད་ནི་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཞི་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་
 མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་དམིགས་པ་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་འདི་
 ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་དེ། བཀའ་སྩལ་པ།
 དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་འཛོག་གོ། །རྒྱན་དུ་འཛོག་གོ། །ཁྲན་ཏེ་འཛོག་གོ། །ཉེ་བར་འཛོག་
 གོ། །འདུལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞི་བར་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 བྱེད་དོ། །མཉམ་པར་འཛོག་གོ་ཞེས་ཆིག་དགུ་སྟོས་གྱི། །དེ་ལ་འཛོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
 དམིགས་པ་ལ་སེམས་འདོགས་པའོ། །རྒྱན་དུ་འཛོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་དེ་
 ཉིད་ལ་རྒྱན་དུ་འཛོག་པའོ། །ཁྲན་ཏེ་འཛོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཤེས་
 བ་དེ་སྟོང་བའོ། །ཉེ་བར་འཛོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤངས་ནས་ཕྱི་
 ཕྱིར་བརྒྱན་ཏེ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འཛོག་པའོ། །འདུལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 དགའ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །ཞི་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཉེས་པ་
 མཐོང་ནས་མི་དགའ་བར་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །

རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི་རྟུགས་པ་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པ་ལངས་པ་
 རྣམས་སེལ་བའོ། །ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་འཇུག་
 པར་འབད་པར་བྱེད་པའོ། །མཉམ་པར་འཛོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་མཉམ་པར་གྱུར་
 པ་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པ་སྟེ། མཉམ་པར་འཛོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །ཆིག་
 འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་འདི་ནི་འཕགས་པ་བྱམས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་མཐན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
 བཤད་དོ། །མདོར་ན་ཉིང་ངེ་འཛོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེས་པ་བྱུག་ཡོད་དེ།

ལེ་ལོ་དང་། དམིགས་པ་བརྗེད་པ་དང་། བྱིང་བ་དང་། རྒྱུ་བ་དང་། མི་ཚུལ་
བ་དང་། ཚུལ་བཤོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསྐྱོམ་མོ།
འདི་ལྟ་སྟེ། དང་པ་དང་། འདུན་པ་དང་། ཚུལ་བ་དང་། ལིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། བན་པ་
དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། སེམས་པ་དང་། བཏང་སྦྱོམས་ཀྱི། །དེ་ལ་གོང་མ་བཞི་ནི་ལེ་
ལོའི་གཉེན་པོ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་
བའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དད་པ་རྣམས་འབྱོར་བ་རྣམས་དེ་ལ་འདོད་པ་སྦྱེའོ། །དེ་
ནས་འདོད་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཚུལ་མོ། དེ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྦྱོབས་ཀྱིས་ལུས་དང་
སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ལུས་དང་སེམས་ལིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་
གྱུར་པས་ལེ་ལོ་ལྟོག་སྟེ། དེ་བས་ན་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལེ་ལོ་སྤང་བའི་བྱིར་
བསྐྱོམ་མོ། །བན་པ་ནི་དམིགས་པ་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོ་ཤོ། །

ཤེས་བཞིན་ནི་བྱིང་བ་དང་རྒྱུ་བའི་གཉེན་པོ་སྟེ། དེས་བྱིང་བ་དང་རྒྱུ་བ་
ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །བྱིང་བ་དང་རྒྱུ་བ་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་དུས་ན་མི་
ཚུལ་བ་ཉེས་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་སེམས་པ་བསྐྱོམ་མོ། བྱིང་བ་དང་རྒྱུ་བ་རབ་ཏུ་
ཞི་སྟེ། གང་གི་ཆེ་སེམས་རྣམས་དུ་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ་ཚུལ་བ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
གཉེན་པོར་དེའི་ཆེ་བཏང་སྦྱོམས་བསྐྱོམ་མོ། །སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་
དང་ལྡན་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་ལིན་ཏུ་ཁུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྩ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་
ཏན་རྣམས་སྦྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་མདོ་སྡེ་ལས་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་
དང་ལྡན་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་བསྐྱོམ་མོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །སེམས་ཅེ་གཅིག་
པ་དེ་བྱི་བྱིར་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་ཞིང་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་

གྲི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པས་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
 དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཐོབ་པོ། །འདི་ལྟར་གང་གི་ཆེ་བཏང་
 སྟོམས་གྲི་ཆོར་བ་དང་ལྡན་ཞིང་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་
 གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་མི་སྟོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྲུ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྦྱོར་བའི་
 སེམས་གྲི། །གང་གི་ཆེ་འདོད་པའི་སྟེད་པ་དང་། སྟོག་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་ཞིང་
 རྟོག་པ་དང་། དེ་བྱེད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞེས་བྲུའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་དེ་ཉིད་ལས་རྟོག་པ་ཙམ་མེད་
 པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཙམ་ཞེས་བྲུའོ། །གང་གི་ཆེ་རྟོག་པ་དང་དེ་བྱེད་པ་དང་
 བྲལ་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སའི་སྟེད་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ནས་དགའ་བ་དང་བདེ་
 པ་དང་། རྣང་ཡོངས་སུ་དང་བདག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གཉིས་
 པ་ཞེས་བྲུའོ། །

གང་གི་ཆེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སའི་སྟེད་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཏེ་བདེ་
 པ་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་། འན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་
 དེའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཞེས་བྲུའོ། །གང་གི་ཆེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
 སའི་སྟེད་པ་དང་བྲལ་ཏེ་སྟོག་བསྐྱལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། བཏང་
 སྟོམས་དང་། འན་པ་དག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཞེས་
 བྲུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་
 དང་། ཐེལ་གྲིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ལ་
 སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྦྱར་བར་བྲུའོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་བརྟན་

པར་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པའི་སྣང་
བ་བྱུང་བས་ཀུན་ཏུ་མོངས་པའི་ས་ཐོན་ཤིན་ཏུ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཅམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་
མི་འགྱུར་རོ། །མདོ་སྡེ་ལས་རི་སྐད་དུ། ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་སྟོམ་པར་བྱེད་མོད་གྱི། །དེ་
ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཛིག་མི་བྱེད། །དེ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཞིང་རབ་འཇུག་
སྟེ། །ལྷག་སྟོང་འདི་ནི་ཉིང་འཛིན་བསྟོམ་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་
འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཤེས་རབ་བསྟོམ་པའི་རིམ་པ་མདོར་བཀའ་
སྟེ།

སེམས་ཅམ་ལ་ནི་རབ་བརྟེན་ནས། །
ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ། །
དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དམིགས་གནས་ནས། །
སེམས་ཅམ་ལས་ཀྱང་བརྒྱ་བར་བྱ། །

སེམས་ཅམ་ལས་ནི་བརྒྱས་ནས་སྟ། །
སྣང་བ་མེད་ལས་བརྒྱ་བར་བྱ། །
སྣང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །
དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། །

ཞི་བ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་གནས། །
སྟོན་ལམ་དག་གིས་རྣམ་པར་སྦྱངས། །

ཡེ་ཤེས་དམ་པ་བདག་མེད་པ།

སྤང་བ་མེད་པས་མཐོང་བར་འགྱུར།

དེ་ལ་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །ཐོག་མར་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་གཟུགས་ཅན་གང་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་དོན་དུ་གཞན་དག་གིས་བརྟགས་པ་དེ་དག་ལ་ཅི་འདི་དག་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་སྤང་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ནམ་ཞེས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལས་སྤྱི་རྒྱལ་བ་རྩལ་ཤར་བ་ཏུ་བཞིག་སྟེ། རྩལ་ཤར་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་ཤས་གྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་དོན་དེ་དག་མི་མཐོང་ངོ་། །དེས་དེ་དག་མ་མཐོང་བས་འདི་སྟུམ་དུ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་དོན་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་སེམས་གྱི།

འདི་ལྟར། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་རབ་བརྟེན་ནས། །སྤྱི་རྒྱལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ། །ཞེས་དེ་སྐད་འབྱུང་བ་ནི་ཆོས་གཟུགས་ཅན་ལ་རྣམས་པར་རྟོག་པ་སྤོང་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །དམིགས་སུ་རུང་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་རྣམས་པར་དབྱེད་ན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་རྣམས་པར་བཞིག་ནས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་པར་བཞིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་ཙམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གཟུང་བ་མེད་ན་འདྲིན་པར་མི་རུང་སྟེ། འདྲིན་པ་ནི་གཟུང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་སེམས་ནི་གཟུང་བ་དང་འདྲིན་པ་ལས་དབེན་ཞིང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རྣམས་པར་དབྱེད་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་བཞེན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་གནས་ནས། །སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བར་བྱ། །འདྲིན་

པའི་རྣམ་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་བརྒྱ་བར་བྱ་སྟེ། གཉིས་སྤྱ་སྤྱང་བ་མེད་པ་གཉིས་མེད་པའི་
ཤེས་པ་ལ་གནས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་བརྒྱས་
ནས་གཉིས་སྤྱང་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་བརྒྱ་བར་བྱ་སྟེ། བདག་དང་གཞན་
ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྤྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་བརྟུན་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་དེ་ཡང་གཏུན་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་བདེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་
བརྟགས་ལ་གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་དངོས་པོར་མཛོལ་བར་ཞེན་པ་དོར་
བར་བྱ་སྟེ། གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྤྱང་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པར་བྱ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་
ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་གནས་པས་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་ལ་ཞུགས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་འབྱེད་པ་གང་གི་ཆེ་གཉིས་མེད་
པའི་ཤེས་པ་སྤྱང་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ། མཐོང་བའི་
ལམ་ལ་གནས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་ངོ། །དེ་ཁོ་ན་དམ་པ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ན་དམ་པ་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བརྟགས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཤར་ན་ཅི་ཡང་
མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་སྐད་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པ་
མཐོང་བ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་འབྱུང་
ངོ། །འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། མི་མཐོང་བ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་
ཀྱི་མིག་བརྩམས་པ་དང་། དཔུས་ལོང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་དང་། ཡིད་

ལ་མི་བྱེད་པས་མི་མཐོང་བཞི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་
ལ་སོགས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པས་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོན་མས་
པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལངས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་རྩ་བ་ཅན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོག་མ་ཡང་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་འབྱོར་པ་མ་གྲོལ་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་རྟོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པའི་རྩ་བ་ནི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་
བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་རྟོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས་
ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་སྤོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། དེར་ཡིད་
ལ་མི་བྱེད་པར་དགོངས་ཀྱིས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅུ་མ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲ་ཤེས་
མེད་པའི་སྣོན་མས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤངས་པ་ཅུ་མ་གྱིས་
སྤོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ཐེ་ཆོམ་མ་སྤངས་པར་ནི་སྤྱོད་དམིགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་མི་རུས་ཏེ། མེ་མ་སྤངས་པར་ཆ་བ་
སྤང་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་
དག་ཆེར་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ལས་ལག་པས་དབྱུང་ཞིང་བསལ་དུ་མི་
རུང་སྟེ། ཐེ་ཆོམ་གྱི་ས་བོན་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཐེ་ཆོམ་གྱི་ས་བོན་དེ་ཡང་རྣམ་
འབྱོར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྤང་བ་བྱུང་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བརྟགས་ན་

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྤར་དམིགས་པ་དམིགས་སུ་རྩེ་བའི་མཆན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་
དེ་དག་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཐག་པ་ལ་སྦྱལ་དུ་ཤེས་པ་བཞིན་ཏུ་སྤར་གི། གཞན་ཏུ་
མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་ཟེ་ཆོས་གྱི་ས་བོན་དང་བལ་བས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
མཆན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤོང་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཏུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྤང་བ་མ་བྱུང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་མ་བཟུམ་ན་ཐུན་
ཁུང་ན་འདུག་པའི་མི་ལྟར་བྱིས་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་སོམ་ཉི་ཟ་
བར་གྱུར་པ་བཞིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་སོམ་ཉི་ཟ་
བ་ལོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་མ་ལོག་ན་མིག་རབ་རིབ་ཀྱི་སྒྲོན་མ་བསལ་བ་བཞིན་
ཏུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་བདེན་ལ། མངོན་པར་ཞེན་པ་འབྱུང་སྟེ་ཅིས་ཀྱང་མི་
ལྟོགས་གྱི། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལག་གིས་སེམས་གཟུང་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཆ་སྤ་
བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོད་གྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
ས་བོན་གྱི་ཐུག་རྩ་སེམས་དེ་ལ་ཡོད་པ་བསལ་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཅ་བ་ནས་བྱུང་བའི་ཤིང་དགས་ལས་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཏུ་ཅ་བ་
མེད་པས་ན་ལོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་
ན་སྐྱེ་བ་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་
ལས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྱལ་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། ལུ་མ་བྱིས་ལ་ནི་གནས་ནས་
ཉིང་དེ་འཛིན་འཐོབ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པར་བྱེད། །ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་འཐོབ། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་ལུ་མ་

ཐིམས་ཕུན་སུམ་ཆོག་ཤིང་། ཞེས་བཀའ་སྩལ་དོ། །འདི་ལྟར་གང་གི་ཆེ་ཞིང་གནས་ཀྱིས་
དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟགས་ན་
ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་སྤང་བ་བྱུང་བས་ཐུན་པ་བསལ་
བ་བཞིན་དུ་སྐྱིབ་པ་འབྱུང་ངོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མིག་དང་སྤང་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་
པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལ་པན་ཚུན་མ་ཐུན་པར་གནས་པ་ཡིན་གྱི། །སྤང་བ་དང་ཐུན་
བ་བཞིན་དུ་མི་མ་ཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཐུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཅེ་
ཞེན། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་
རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་གྱི། ཞེས་བཀའ་སྩལ་པའི་བྱིར་དེ་ཤེས་རབ་དང་ཤིན་
ཏུ་མ་ཐུན་པ་ཡིན་གྱི། །མི་མ་ཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་མཉམ་པར་གཞག་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མི་
དམིགས་པའི་དམ་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞི་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེ་
འདྲ་བ་དེ་ནི་ལྟན་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ས་ངོམ་ཏུ་བལྟ་བར་བྱ་བ་གཞན་མེད་པའི་
བྱིར་དོ། །ཞི་བ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་
སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བྱིར་དོ། །

འདི་ལྟར་གང་གི་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་དངོས་པོའི་
ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡང་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དངོས་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་
བ་ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམས་པར་རྟོག་པ་ཡང་དེ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་བརྒྱ་
ལ་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་མཐོང་བར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལྟ་ན་ནི་བཀག་པས་དངོས་པོ་མེད་
པར་རྣམས་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་ངོ། །གང་གི་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་

བརྟགས་ན་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆེ་ཅི་ཞིག་བཀག་པས་
དངོས་པོ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད།

དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་དག་ཀྱང་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་
དེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཁྲབ་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་ཁྲབ་པར་བྱ་བ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་
རོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་པས། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་ཤེས་
བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཡང་དག་པར་སྤོང་ངོ་། །འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་
དང་མ་འགགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་པའི་
ཅ་བ་སྟེ་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

རྣལ་འབྱོར་གོམས་པ་འདིས་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་
ཅད་སྤངས་པའི་བྱིར་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་མ་དེག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པའི་ཅ་བ་སྤོང་སྟེ། དེའི་བྱིར་ཅ་བ་བཅད་པས་ཉོན་མོངས་པའི་
སྐྱིབ་པའི་ཅ་བ་ཡང་དག་པར་སྤོང་ངོ་། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་
བསྟེན་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འདུལ་བར་
འབྱུང་། ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན། འཇམ་དཔལ་གྱིས་
སྐྱས་པ། དོན་དམ་པར་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིན་ཅི་ལོག་གོ། །ཡང་དག་

པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ལས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །

ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ལས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིད་
ལ་བྱེད་པའོ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལས་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་
པའོ། །བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དེ་ལས་ལྟ་བ་ཀུན་ནས་ལྡང་ངོ། །ལྟ་བ་ཀུན་ནས་ལྡང་
བ་དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ། །ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། དངོས་སོ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །གང་དོན་དམ་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་མི་
རྟོག་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ། །གང་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ཚུལ་བཞིན་ལ་ཁྱེད་ཀས་
པའོ། །གང་ཚུལ་བཞིན་ལ་ཁྱེད་ཀས་པ་དེ་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་མི་འགྱུར་ངོ། །གང་
བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བ་ཀུན་ནས་ལྡང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་
དམ་པར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ལྟ་བའི་བར་གྱི་ལྟ་བ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་ཡང་འབྱུང་
བར་མི་འགྱུར་ངོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གནས་པ་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཤིན་
ཏུ་ཐུལ་བར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ།

དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལྟའི་བྱ་གང་གི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་སྡང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཤིན་ཏུ་སྤྲོད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་
མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དངོས་སོ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེའི་ཆེ་ལྟའི་བྱ་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟའི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་གང་སྐྱུལ་
གཏུག་པའི་རིགས་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེས་སྐྱུལ་གཏུག་པ་དེའི་དུག་ཞི་བར་བྱེད་
དོ། །ལྟའི་བྱ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་

ནམས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷའི་བྱས་སྤྲུལ་ལ། འཇམ་དཔལ་ཉོན་མོངས་པར་
གྱུར་པ་ནམས་ཀྱི་རིགས་གང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྤྲུལ་ལ།

ལྷའི་བྱ་དོན་དམ་པར་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ནམས་ཀྱི་
རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་རོ། །དངོས་པོ་ལ་སོགས་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་པས་
བྱིན་ཅི་ལོག་པ་མཐའ་དག་ལ་ཁུབ་པའི་བྱིར། དེ་སྤངས་ན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་
སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་ཡང་འདིས་ཡང་དག་པར་སྟོང་བར་
འགྱུར་ཏེ། སྤྱིབ་པ་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་
པ་སྤངས་ན་གཤམ་མེད་པའི་བྱིར་ནི་མའི་འོད་སྤྱིན་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་འབྱུང་རོ། །

འདི་ལྟར་ནམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་
དངོས་པོ་ཉི་བར་གཞས་སུ་ཟེན་ཀྱང་གཤམ་ཡོད་པས་གསལ་བར་མི་འགྱུར་
རོ། །གཤམ་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི་མ་སྐྱེའི་བྱུང་བར་བསམ་གྱིས་མི་ཁུབ་པ་ཐོབ་པས་
ཅིའི་བྱིར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མི་འགྱུར། དེ་བས་ན་
ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་
པས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པོ། །དེའི་བྱིར་འདི་ཉིད་སྤྱིབ་པ་སྟོང་བ་དང་།
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ལ་
སོགས་པའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་མི་འགྱུར་
པའི་བྱིར་སྤྱིབ་པ་གཉིས་ལེགས་པར་མ་སྟོངས་ཀྱི། །དེ་སྤྱད་འཕགས་པ་ཡང་ཀར་

གཤམ་གསལ་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུབ་ཏེ།

གཞན་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ནས་ཐུང་ན་
ལས་འདས་པའི་སྒྲོང་འབྱུང་ཏེ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་
གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་ཐར་པ་མེད་དོ། །སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཅན་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
སྒྲོང་འབྱུང་ཏེ། སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ལྟ་བུ་བཅས་པ་ལས་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་བཙོན་པར་
བྱའོ་ཞེས་འབྱུང་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལམ་གཞན་གྱིས་ཐར་བར་འབྱུང་བ་མེད་པས་
ཐེག་པ་གཅིག་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་ཏོ། །ཉན་ཐོས་ལ་
སོགས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ལས་ནི་གཞུག་པ་ལ་ལྟེ་པོར་དགོངས་ནས་སྤྱུང་སྤྱུང་
དབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་ཟད་དོ། །འདི་ལྟར་འདི་དག་ནི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། བདག་མེད་པར་བསྒྲོམས་ནས་ཉན་ཐོས་གང་ཟག་བདག་མེད་པ་
ལ་འཇུག་གོ། །ཁམས་གསུམ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཅམ་དུ་བསྒྲོམས་པས་རྣམས་པར་ཤེས་
པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཚུལ་འདིས་ནི་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པས་བདག་མེད་པ་ཉིད་མཆོག་
ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམས་པར་རིག་པ་ཅམ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་
བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་
གསུངས་ཏེ། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་གཞན་ཡང་ཁམས་གསུམ་ནི་སེམས་ཅམ་དུ་རྟོགས་
ཏེ། སེམས་དེ་ཡང་མཐའ་དང་དབྱུང་མེད་པར་རྟོགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། སྒྱེ་བ་དང་

འདྲིག་པའི་མཚན་ཉིད་མཐའ་གཉིས་དང་། གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དབུས་མེད་པའི་
 ཕྱིར་སེམས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་
 ཞུགས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་
 སྐབས་དེ་ཅིས་རྣམ་པར་དག་ཅེ་ན། སློན་ལམ་དག་གིས་རྣམ་པར་སྦྱངས། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་དོན་ལ་ལྟ་བར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སློན་ལམ་བཏབ་པ་གང་ཡིན་པའི་སློན་ལམ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱི་ཕྱིར་
 ཞིང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་གནས་སྐབས་དེ་དེ་ལྟར་
 ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་
 གང་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་ལྟ་བར་གོ་བསྐྱོག་ཅིང་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 མི་གོས་པར་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཞི་
 བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་དམ་པ་བདག་མེད་པར། །སྤང་བ་མེད་པས་མཐོང་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་འདིར་རྒྱ་བཀའ་སྦྱུང་ཏོ། །

འདི་ལྟར་ནང་གི་ཤེས་བྱ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་
 པ་དམ་པ་མཆོག་ཡིན་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བདག་མེད་དོ། །རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་རྣལ་འབྱོར་བས་གཉིས་མེད་པར་སྤང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་
 རོ། །དེ་ཕན་ཆད་བལྟ་བར་བྱ་བ་མེད་པས་ན་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 སྤྲོ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཞི་བ་འོ། །གལ་ཏེ་ཇི་སྟེ་དེའི་ཆེ་གང་དེ་ལྟར་
 མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་སུ་ཡོད་ཅེ་ན། བདེན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ན་བདག་ལ་
 སོགས་པ་རང་དབང་ཡོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །མཐོང་བ་ཅི་ཡང་

མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལུལ་གྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འཛིག་ཏེན་ན་ལྟ་
སྒྲིབ་ནམ་མཁོད་སྒྲིབ་ཀྱི་ཤེས་པས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་ཏེ། བདག་ལ་
སོགས་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་གཉིས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་
བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ནས་སྣང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་
དེ་ལྟར་མིང་འདོགས་གྱི། །ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་མོད་ཀྱི།
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་འཕམ། སོ་སའི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་རུང་
སྟེ། མི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པ་ལས་བཀའ་
སྤྱུལ་ཏེ། དེ་དོན་དམ་པར་ཤིན་ཏུ་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ལམ་སྒྲོམ་པར་
བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་ལ་
སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཅིས་དབྱེ། འདི་ལྟར་གང་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྒྱ་མེད་པ་དེ་
ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། དི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གང་ལ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་བརྟུན་པ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། སྐྱེ་མ་
དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། བྲག་ཅ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་བརྟག་མི་བཟོད་པས་དོན་དམ་
པར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ངོ་། །དེ་བས་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་
ཁོ་ན་འོ་ཞེས་གསུངས་གྱི། །དེ་ལ་འདི་ལྟར་ཉན་ཐོངས་པ་དང་ལས་སྐྱེ་མའི་དབང་
གིས་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་

བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྤྱི་མཐུན་དབང་གིས་རྣམ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་
སྤྱི་མ་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །

དེ་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་
ཏེ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སྤྱུལ་པའོ། །ལ་ལ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུལ་པའོ། །ལ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྤྱུལ་པའོ། །ལ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱུལ་པའོ། །ལ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་
སྤྱུལ་པའོ། །ལ་ལ་ནི་ལས་ཀྱི་སྤྱུལ་པའོ། །རབ་འབྱོར་རྣམས་གངས་འདིས་ཚོས་ཐམས་
ཅད་སྤྱུལ་བ་ལྟ་བུའི་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་དང་སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་རྣམས་
ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྤྱི་མ་མཁན་བཞིན་དུ་སྤྱི་མ་དེ་ནི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་བདེན་པ་ཉིད་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་དེ་དག་རྣམ་
འབྱོར་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་དག་གིས་པ་ལྟར་མོ་བ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་བདེན་པ་ཉིད་དུ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བྱིར་བྱིས་པ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་མེད་དོ། །

དེ་སྐད་འཕགས་པ་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ།
དཔེར་ན་སྤྱི་མའི་མཁན་སོ་ཞིག་སྤྱུལ་བ་ཐར་པར་བྱ་བྱིར་བཅོན། །དེས་ནི་སྤྱན་དེ་
ཤེས་པས། །སྤྱུལ་བ་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད། །མིད་གསུམ་སྤྱུལ་བ་འབྲུ་བར་ནི། །རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་མཁས་པས་ཤེས། །འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་གོ་བགོས་ཏེ། །འགྲོ་བ་དེ་ལྟར་སྤྱ་
ནས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་ཀྱི། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱོམ་
པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན་སྤྱར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཞི་

བར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩོམ་ཅིང་མེད་པར་དམིགས་པ་ལ་བྱིང་བ་
དང་རྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱལ་ཞིང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་
འཇུག་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱང་དུ་འབྲེལ་པར་འཇུག་པའི་
ལམ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་ཇི་སྲིད་དུ་རྒྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ་མོས་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་
མོས་པས་སྒྱུད་པའི་ས་ལ་གནས་པས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རི་ལྷར་འདོད་པ་
བཞིན་དུ་སྦྱིལ་མོ་གྲང་མ་བཤེག་པར་ལངས་ལ་འདི་སྒྲུམ་དུ་བསམས་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་
ནི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རྩོམ་ཅིང་མེད་མོད་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་
པར་བསམས་མོ། །དེ་སྐད་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་གྲང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཇི་ལྷར་བྱང་
རྒྱབ་སེམས་དཔལ་བདག་མེད་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་
རྒྱབ་སེམས་དཔལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་། ཆོར་བ་
དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། དེ་
གཟུགས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱེ་བ་མི་དམིགས། ཀུན་འབྱུང་བ་མི་
དམིགས། འགོག་པ་མི་དམིགས་ཀྱི། །

དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་སྦྱེ་བ་མི་དམིགས་ཀྱི། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་སྦྱེ་བ་མེད་པར་གནས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིན་ཀྱི། ། ཐ་དད་པའི་རྩོམ་ཅིང་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་
འབྱུང་ངོ་། །བྱིས་པའི་སྒྲོ་ཅན་འདི་དག་རྩོམ་ཅིང་མེད་པའི་དངོས་སོ་རྣམས་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ན་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་སྤྱག་བསྐྱལ་སྒྲ་ཆོགས་དག་
ཉམས་སུ་སྒྲིང་ངོ་སྒྲུམ་དུ་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་སོ་མངོན་དུ་བྱས་ལ་འདི་སྒྲུམ་དུ་བསམས་པར་བྱ་

སྟེ། ཅི་ནས་བདག་གིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་ནས་འདི་དག་ཆོས་ཉིད་ཁོང་
 ཏུ་རྒྱད་པར་བྱེད་པར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ་སྟེ། ཏུ་བསམ་མོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་
 དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་གསོལ་ཏེ།
 འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་གདབ་པོ། །དེ་ནས་
 སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་ཟླ་ཟླ་ལོ་ཆེན་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་ཆོགས་མཐའ་དག་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་འཕགས་པ་ཆོས་
 ཡང་དག་པར་སྐྱད་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་མཐོང་
 བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་ཟླ་ཟླ་ལོ་ཆེན་པོ་འཇུག་གོ། །དེ་ཡང་
 འདི་སྟེ། ཏུ་བདག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་མཐོང་བའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟེ། ཏུ་སེམས་
 ཏེ། དེའི་སྟོང་ཟླ་ཟླ་ལོ་ཆེན་པོ་དེས་བསྐྱལ་བས་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྷག་པའི་
 སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ལྷན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱའོ་ཞེས་
 འབྱུང་ངོ་། །

ཐམས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་ཏུ་འབྲེལ་པར་འཇུག་པ་འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་མཐོང་ཡང་ཀུན་རྫོབ་མི་གཙང་
 ལ། ཀུན་རྫོབ་མ་བཅད་པས་སྟོང་ཟླ་ཟླ་ལོ་ཆེན་པོ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པ་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་སྐད་འཕགས་པ་དགོན་
 མཆོག་སྦྱིན་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། རི་ལྷ་བ་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་

མོ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
སྒྲོབ་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡང་མི་དམིགས། བསྐྱབ་པའི་ལམ་ལ་ཡང་མི་དམིགས། གང་
སྒྲོབ་པ་དེ་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། རྒྱ་དེ་དང་ཁྱེན་དེ་དང་གཞི་དེས་ཆད་པར་ལྟ་བར་མི་
ལྟར་འོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྤྱལ་
ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་གང་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ལས་གང་ཅི་ལགས་པ་དང་། རག་གི་ལས་གང་ཅི་
ལགས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་གང་ཅི་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བུ་ལས་འབྱུག་པ་ལགས་ཀྱི། །སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཕྱོན་དུ་འགྲོ་བ་ལགས་
ཀྱི། །སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོན་
པ་དང་བདེ་བར་བསྐྱི་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ལགས་ཀྱི། །དེ་ལྟར་སྤྱོན་
པར་བསྐྱི་བའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་འདི་སྤྱུམ་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱིད་དེ།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མན་པ་སྐྱབ་པ་དང་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྤྱུམ་པ་ལགས་ཀྱི། །དེ་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱ་
མ་ལྟ་བུར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡང་སྐྱབ་ལ་ཕྱང་པོ་ཡོངས་སུ་འདོར་བ་ཡང་མི་འཆའ།
ཁམས་རྣམས་ལ་སྐྱལ་གདུག་པ་ལྟ་བུར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡང་སྐྱབ་ལ་ཁམས་ཡོངས་
སུ་འདོར་བ་ཡང་མི་འཆའ། རྒྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་གྲོང་སྡོང་པ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པ་
ཡང་སྐྱབ་ལ་རྒྱེ་མཆེད་ཡོངས་སུ་སྡོང་བ་ཡང་མི་འཆའ། གཟུགས་ལ་དབུ་བ་རྩོས་པ་
ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡང་སྐྱབ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་རྣམ་པར་
སྐྱབ་པ་ཡང་མི་འདོར། ཆོར་བ་ལ་ཆུའི་ཆུ་བུར་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡང་སྐྱབ་ལ་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་
བ་སྐྱབ་པའི་སྒྲོར་བ་མི་ཚེས་པ་ཡང་མ་ལགས། འདྲ་ཤེས་ལ་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུར་སོ་སོར་
རྟོག་པ་ཡང་སྐྱབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་པ་མི་སྐྱབ་པ་ཡང་མ་
ལགས། འདྲ་བྱེད་རྣམས་ལ་རྩ་ཤིང་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡང་སྐྱབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་མངོན་པར་འདྲ་བའི་བའི་སྐྱབ་པ་ཡང་མ་ལགས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྐྱུ་མ་
ལྟ་བུར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡང་སྐྱབ་པ། ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་འགྲོ་བའི་ལུས་དང་རག་དང་
ཡིད་ཀྱིས་ལས་སྐྱབ་པ་མི་སྐྱབ་པ་ཡང་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་
པར་འབྲུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་ལ་
སྐྱབ་པ་མཐའ་ཡས་པ་འབྲུང་བ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་མི་འབྲུང་མོད་ཀྱི།

ཐབས་བརྟེན་པའི་དུས་ན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སྐྱུ་མ་མཁན་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲོར་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲོར་
བའི་རྗེས་ལས་བྱང་བ་དངོས་པོའི་དོན་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱང་དུ་འབྲེལ་པར་འཇུག་པའི་ལམ་དེ་ཁོ་
ན་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་སྒྲོ་བློས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་བསམ་གཏན་མི་ཟད་
པའི་སྐབས་ནས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱང་དུ་འབྲེལ་པར་འཇུག་པའི་ལམ་འབྲུང་བ་
ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདིས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཐབས་དང་
ཤེས་རབ་རྟག་ཏུ་གྲུས་པར་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བསྐྱོམས་ན་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྲེ་
བྲག་བཅུ་གཉིས་སུ་འབྱུར་རོ། །གནས་སྐབས་དེ་དག་ནི་གོང་མ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་

གནས་པའི་བྱིར་སར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། མོས་པས་སྦྱོང་བའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་
 གྱི་སའི་བར་དུལོ། །དེ་ལ་རི་སྤྱིད་དུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་
 མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་མོད་ཀྱི། མོས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། བདུད་ལ་
 སོགས་པས་མི་བྱེད་ལ་གང་གི་ཆེ་མོས་པའི་སྟོབས་ཁོ་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་
 མོས་པ་བརྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་མོས་པས་སྦྱོང་བའི་སར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ས་འདི་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མེས་པ་དཔལ་ནི་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་ཡིན་མོད་ཀྱི། བྱིས་པའི་བོངས་
 པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། གཟུངས་དང་། རྣམ་
 པར་ཐར་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྲངས་མེད་པ་དག་
 དང་ལྡན་པ་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཉིད་ཐ་མ་
 དང་། འབྲིང་དང་། རབ་དང་། རབ་ཀྱི་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་བཞིས་ངེས་པར་
 འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞིར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཆེ་བྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་རྣམ་པར་འཛིག་པ་ན་ཤེས་པའི་སྣང་བ་ཅུང་ཟད་གསལ་བ་བྱུང་བ་དེའི་ཆེ་
 ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྩོ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིར་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བྱལོ། །གང་གི་
 ཆེ་ཤེས་པའི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་འབྲིང་ཙམ་དུ་གསལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ངེས་པར་
 འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཅེ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྣང་བ་མཆོད་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཞེས་གྲང་བྱལོ། །གང་གི་ཆེ་དེ་ཉིད་ཆེས་གསལ་བར་གྱུར་ཏེ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 མི་སྣང་བའི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་བྱུང་བ་དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་གནས་པའི་
 བྱིར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་

གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་མི་དམིགས་
པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཤེས་པ་ཡང་རྣམ་པར་འཛིག་པ་དེའི་ཆེ་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་ཆོས་
ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེ་མ་
ཐག་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་བར་དུ་ནི་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་
ཡིན་ནོ། །ས་གཞན་དག་ནི་མདོར་ན་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཅིག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒོ་
ནས་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །དེ་ལས་དང་པོར་ནི་ཐོག་མར་གང་ཐག་དང་ཆོས་ལ་བདག་
མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།
འདི་ལྟར་གང་གི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་མཇུག་ཐོགས་ཁོ་ནར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་
ཉིད་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཐོག་མ་བྱུང་བ་དེའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡང་དག་པ་ཉིད་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པས་མཐོང་བའི་ལམ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་
ས་དང་པོར་ཆུད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་འདི་ལ་ཐོག་མར་
ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ།

དེས་ན་ས་དེ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་དེར་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་
བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱ་གཉིས་སྟོང་ངོ། །ས་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བསྐྱོམ་པའི་
ལམ་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་དེ། དེ་དག་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་བརྒྱ་བྱུག་སྟོང་ངོ། །ས་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱར་
ཏུ་འགྲོ་བ་ཉིད་རྟོགས་པས་བདག་གི་དོན་དང་འབྲ་བར་གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་

ཕྱིར་སྒྲིབ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཁོང་དུ་ཆུད་ཀྱང་རི་སྒྲིབ་དུ་སྒྱུར་བའི་
འཁྲུལ་པ་ཆ་སྒྲ་བ་རྣམས་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་དེ་སྒྲིབ་དུ་ས་
དང་པོའོ། །གང་གི་ཆེ་རྒྱས་པ་དེའི་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་གཉིས་པར་
རྣམས་པར་གཞག་གོ། །དེ་བས་ན་ས་དེ་ལ་སྒྱུར་བའི་འཁྲུལ་པ་ཆ་སྒྲ་བ་ཀྱན་དུ་མི་སྒྲིབ་
པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །འཆལ་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་རི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ས་དེ་རི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྱུར་
བའི་འཁྲུལ་པ་ཆ་སྒྲ་བ་རྣམས་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རི་སྒྲིབ་དུ་
འཛིག་ཏེན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མཐའ་དག་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དང་། རི་སྒྲིབ་ཐོས་
པའི་དོན་ཀྱན་དུ་འཛིན་མི་རྒྱས་པ་དེ་སྒྲིབ་དུ་ས་གཉིས་པ་ཁོ་ནའོ། །གང་གི་ཆེ་རྒྱས་
པ་དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་གསུམ་པར་རྣམས་པར་གཞག་གོ། །

ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐོས་པ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་ཏེན་
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
བཟོད་པས་ན་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་
དེ་དག་ཐོབ་པས་ས་དེ་ནི་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཆད་མེད་པ་
བྱེད་པས་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་འཛིག་ཏེན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མཐའ་དག་ཐོབ་
ཀྱང་རི་སྒྲིབ་དུ་རི་སྒྲུབ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ལན་མང་དུ་
གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་དང་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་བཏང་སྒྲིམས་སུ་
བྱེད་མི་རྒྱས་པ་དེ་སྒྲིབ་དུ་ས་གསུམ་པའོ། །གང་གི་ཆེ་རྒྱས་པ་དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་དེ་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་བཞི་བར་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

ས་དེ་ལ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་
པ་ལས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བྱང་རྩལ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་གནས་
པས་ན་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་དེ་ནི་ཉོན་
མོངས་པའི་ཤིང་མཐའ་དག་སྟེག་པར་རྒྱས་པའི་བྱང་རྩལ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འོད་
འཕྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བས་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བྱང་རྩལ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་
ཀྱིས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རི་སྤྲིད་དུ་བདེན་པ་རྣམས་བསྐྱོམ་
པ་ན་འཁོར་བ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མཛོན་དུ་ཕྱོགས་པ་
ལས་སེམས་བསྐྱོག་སྟེ། ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་རྩལ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྐྱོམ་མི་རྒྱས་པ་
དེ་སྤྲིད་དུ་ས་བཞི་པའོ། །གང་གི་ཆེ་རྒྱས་པ་དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པས་ས་ལྔ་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །དེ་བས་ན་ས་དེ་ལ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་
རྩལ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མྱུང་བར་དཀའ་
བས་ན་ཤིན་ཏུ་མྱུང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

ས་དེ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱེད་པས་བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་རྩལ་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཀྱིས་ལན་མང་དུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རི་སྤྲིད་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ལ་
སོ་སོར་རྟོག་པས་སྐྱོ་བ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མཚན་མ་མེད་པར་
གནས་པ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་མི་རྒྱས་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་ས་ལྔ་པའོ། །གང་གི་ཆེ་རྒྱས་པ་
དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་དྲུག་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ས་དེ་ལ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྒྲོམ་བས་གནས་བས་ན་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་བ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་
དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བྲལོ། །དེ་མཆན་མ་མེད་བར་གནས་པ་ཐོབ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རི་སྲིད་
དུ་སྐབས་མེད་བར་མཆན་མ་མེད་བར་གནས་པ་ལ་མཉམ་བར་འཛོག་མི་རྒྱས་པ་དེ་
སྲིད་དུ་ས་རྒྱག་བལོ། །གང་གི་ཆེ་རྒྱས་པ་དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་
ས་བདུན་བར་ནམ་བར་གཞག་གོ། །ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མཆན་མ་ཐམས་
ཅད་མཆན་མ་མེད་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་ལ་མཆན་མར་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་འགོག་བར་
མི་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་ས་དེ་ལ་ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་
ནོ། །ས་འདི་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རིང་དུ་སོང་བས་
རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྲལོ། །དེ་སྐབས་མེད་པ་མཆན་མ་མེད་བ་ལ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་
ནོ། །དེ་རི་སྲིད་དུ་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པས་འཇུག་པའི་མཆན་མ་མེད་བར་གནས་པ་ལ་
མཉམ་བར་འཛོག་མི་རྒྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་བདུན་བལོ། །གང་གི་ཆེ་རྒྱས་པ་དེའི་ཆེ་
ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་བརྒྱད་བར་ནམ་བར་གཞག་གོ། །

ས་དེ་ལ་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་བར་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བས་ན་སྒྲོན་ལམ་གྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །མཆན་མ་མེད་བ་ལ་ཚོལ་བས་མི་བསྐྱོད་
པའི་ཕྱིར་དེ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྲལོ། །དེ་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་བར་མཆན་མ་མེད་བ་ལ་གནས་
པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རི་སྲིད་དུ་ནམ་གངས་དང་། དེས་པའི་ཆོག་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བས་ནམ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་སྟོན་བ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བར་མི་རྒྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ་

ས་བརྒྱད་པའོ། །གང་གི་ཆེ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་དགུ་
 པར་རྣམས་པར་གཞག་གོ། །ས་དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
 པའི་བྱང་པར་ཐོབ་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་ལྡན་པས་ན་སྟོབས་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་
 མཁས་པའི་ཕྱིར་ཁན་མ་ཐོབ་མེད་པའི་སློ་གྲོས་ཀྱི་བྱང་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ལེགས་པའི་
 སློ་གྲོས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རི་སྲིད་
 དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་། འཁོར་དང་། སྤྱུལ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྤྱད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱེད་མི་
 ལུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་དགུ་པའོ། །གང་གི་ཆེ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པས་ས་བརྒྱུ་པར་རྣམས་པར་གཞག་གོ། །དེ་ལ་སྤྱུལ་པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་
 ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པའི་བྱང་པར་དང་ལྡན་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྤྲིན་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་
 རྣམས་སུ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སྤྱང་པོ་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་པར་གཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་རྣམས་པར་གཞག་
 པ་ཡོད་དེ། ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ཀྱི། །དེས་སྤྱུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་
 དབང་ཐོབ་ཀྱང་རི་སྲིད་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆགས་པ་མེད་
 པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་མི་ལུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་བརྒྱ་
 པའོ། །གང་གི་ཆེ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ས་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་
པར་འབྲེལ་པ་ལས་བསྐྱེད་ཏོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འདི་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐའ་དག་
རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ལས་གོང་ན་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས་དེ་པན་ཆད་ས་
རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་རབ་རྒྱ་དབྱེ་
བ་དཔག་རྒྱ་མེད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་
སྤྱོད་ན་བདག་འཛ་བས་ལྟ་སྒྲིམ་ཀྱང་ཅི་དགོས། རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་སྤོང་པོ་བཀོད་
པ་ལས་ཀྱང་། ཤིན་རྒྱ་བརྟགས་ཀྱང་རང་བྱུང་གི། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་
མཐའ། །མི་རྟོག་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ནི། །ཆོས་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་
བོ། །ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོར་འདི་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་རྟུལ་ཏེ། བདག་
དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་
བསམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱེ་ལ་བཞུགས་ཏེ།

འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེས་འགོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་ལྟན་
གྱིས་བྱུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཛད་ཅིང་འཁོར་བ་རི་སྤྱོད་པར་བཞུགས་གྱི། །དེ་ལྟ་
བས་ན་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་བཙུངས་
ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་ལ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པའི་
ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རབ་རྒྱ་འབད་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་ཡི་གེ་མངས་གྱིས་དོགས་ཏེ་མ་བྲིས་གྱི། །

མདོ་སྡེ་དག་གི་ཚུལ་གྱིས་ལུགས་མ་བྱུན་པ།
རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཀྱི་ལམ་འདི་ལེགས་བཤད་པས།
བདག་གིས་བསོད་ནམས་མི་རྒྱུད་གང་ཐོབ་དེས།
འགོ་བ་ཤེས་ཞན་སྒོ་མཆོག་ལྷུང་ཐོབ་ཤོག།

སའི་མངའ་བདག་དཔལ་ལྷ་བཙན་པོས་བཀའ་སྩལ་ནས་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་བསྐྱོམ་
པའི་རིམ་བ་མདོར་བསྐྱས་པ་འདི་བགྱིས་གྱི། །བསྐྱོམ་རིམ་དང་པོ་རྫོགས་གྱི། །
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་འཆྐམ་དང་། ལུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བཞེ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ལ་
སོགས་པས་བསྐྱར་ཅིང་ལྷས་ཏེ་གཏན་ལ་པབ་པ། །

༡༡། །བསྐྱེམ་པ་འི་རིམ་པ་གཉིས་པ།

༡༡། །ཁྱུ་གར་སྐད་དུ། ལྷ་བ་ན་ག་མ། བོད་སྐད་དུ། བསྐྱེམ་པ་འི་རིམ་པ། འཇམ་
དཔལ་གཞོན་ལྷ་ར་གྱུར་པ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྤེའི་ཚུལ་གྱི་རྗེས་
སུ་འབྱུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེམ་པ་འི་རིམ་པ་མདོར་བཤད་དོ། །འདི་ལ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྦྱར་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པས་དེ་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམས་དང་རྒྱུན་རྣམས་ལ་མདོན་པར་བཅོན་པར་བྱའོ། །

འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འདི་ནི་རྒྱ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བར་མི་རུང་
སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་
བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་ན་ནི་གང་དུ་ཡང་ཐོགས་པར་མི་
རུང་སྟེ། གང་གིས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་མི་འབྱུང་རོ། །དེ་
ལྟ་བུས་ན་ལ་ལར་བརྒྱ་ལམ་ན་འགའ་ཞིག་འབྱུང་དུ་ཟད་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་
རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་ལ་ལར་བརྒྱ་ལམ་ན་འགའ་ཞིག་འབྱུང་ཉེ།
དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མ་ཡིན། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་
ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པར་ངེས་གྱི། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་དེ་དག་གི་
ནང་ནས་ཀྱང་མ་རྟོར་ཅིང་མ་ཆང་བ་མེད་པ་རྣམས་བསྟན་པར་བྱའོ། །རྒྱ་ལོར་བ་ལ་
ནན་ཉན་བྲས་ན་ནི་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ཞིག་གིས་ཀྱང་འདོད་པའི་འབྲས་སུ་འཐོབ་པ་

མེད་དོ། །དཔེར་ན་རྩ་ལས་འོ་མ་བཞོ་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་མཐའ་དག་མ་སྤྱད་པ་ལས་
ཀྱང་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མེད་ན་
ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་ན་འབྲས་བྱ་དེ་འདོད་
པས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མ་ཞོར་བ་དང་མཐའ་དག་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །འབྲས་བྱ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དེ་དག་གང་ཞེན་སྤྲུལ་པ། བདག་ལྟ་བུ་དཔུས་ཡོང་
དང་འབྲ་བས་དེ་དག་བསྟེན་པར་མི་རུས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བཙམ་ལྡན་འདས་ཉིད་
ཀྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རྗེ་སྐད་བཤད་པ་
དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་དོ། །བཙམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེར་བཀའ་སྤྲུལ་པ།

གསང་བ་པའི་བདག་སོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྤྱིར་རྗེའི་ཅ་བ་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་ཀྱིས་མཐར་
ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་
འདོད་པས་སྤྱིར་རྗེ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཐབས་དང་གསུམ་སོ་འདི་དག་ལ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྤྱིར་རྗེས་བསྐྱོད་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་མངོན་པར་གདོན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་དམ་འཆའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་
བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་བསལ་ནས་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་ཞིང་རྒྱུན་མི་འཆད་ལ་ཡུན་རིང་སོར་
བསྐྱབས་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་གུས་པར་འབྲུག་གོ། །

དེ་ཞུགས་ནས་ངེས་པར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་སྐྱབ་པོ། །ཚོགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་

ལག་ཏུ་སྒོ་བ་པ་དང་འབྲུག་རྒྱུ་རྟོ་། དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཅ་བ་
 ཉི་སྟོང་རྗེ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་ཉི་སྟོང་མ་ཁོ་ན་རྟོ་ཐམས་པར་བྱའོ། ། ཆོས་ཡང་དག་པར་
 སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་ཆོས་
 རབ་ཏུ་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བགྱིདོ། ། བཙུག་ལྷན་འདས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་
 ཆོས་གཅིག་རབ་ཏུ་གཟུང་ཞིང་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བགྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་གྱི། །

ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེན། འདི་རྩ་སྟེ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། སྟོང་
 རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམས་རང་གི་
 རོན་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་མཐའ་དག་བརྟེན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐར་ཐུག་
 པའི་བར་དུ་བཞུགས་པར་མཛད་དོ། ། ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་
 ཁྱེར་ཤིན་ཏུ་ཞི་བར་ཡང་འཇུག་པར་མི་མཛད་དེ། སེམས་ཅན་ལ་གཟིགས་ནས་ཐུ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞི་བ་དེ་ལྷགས་ཀྱི་ཁང་པ་འབར་བ་བཞིན་དུ་ཐག་རིང་
 དུ་སྤོང་བས་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་མི་གནས་པའི་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་ནི་
 སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་སྟོང་རྗེ་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་དེ་དང་པོ་འཇུག་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་བརྗོད་
 པར་བྱའོ། ། ཐོག་མར་རེ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་བསྐྱོམས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་བ་བསལ་ཏེ་སྟོམས་པའི་སེམས་ཉིད་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ནི་འདོད་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ནི་མི་འདོད་ལ། ཐོག་
 མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་ན་སེམས་ཅན་གང་ལན་བརྒྱར་བདག་གི་གཉེན་དུ་མ་

ལྷུང་པ་དེ་གང་ཡང་མེད་དོ་སྟེ་ལྷུང་དུ་ཡོངས་སུ་བསམ་ཞིང་། འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཞིག་
ཡོད་ན་ལ་ལ་ལ་ནི་རྗེས་སུ་ཆགས། ལ་ལ་ལ་ནི་ཁོང་ཁོ་བར་ལྷུང་པས་དེ་ལྟ་བུས་ན་
བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་ཉིད་དུ་བྱའོ་སྟེ་ལྷུང་དུ་དེ་ལྟ་
ཡོད་ལ་བྱ་ཞིང་བར་མའི་ཕྱོགས་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། མཛའ་བ་ཤེས་དང་དག་ལ་ཡང་
སེམས་སྟོམས་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་
སྟོམས་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་ནས་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་མོ། །

བྱམས་པའི་རྒྱུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བརྒྱན་ཏེ་གསེར་ཡོད་པའི་ས་གཞི་བཞེན་དུ་
བྱས་ལ་སྦྱང་རྗེའི་ས་བོན་བཏབ་ན་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་
ངོ། །དེ་ནས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱམས་པས་བསྐྱོམ་ནས་སྦྱང་རྗེ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །སྦྱང་
རྗེ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་དང་བྲལ་བར་འདོད་
པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཉིད་
རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དག་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྷུང་པེམ་ཐོག་སེམས་ཅན་དཔྱལ་
བ་པའི་སེམས་ཅན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱུ་མི་འཆད་ཅིང་ཡུན་རིང་ལ་ཆ་བ་
ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་བོར་བྱིང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཙུག་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །

དེ་བཞེན་དུ་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱང་པལ་ཆེར་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་བཀྲེས་པ་
དང་སྐྱོམ་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱམས་པའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱལ་མང་པོ་
ལྷུང་ངོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །དུད་འགོ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་དང་། ཁོ་བ་

དང་། གསོད་བ་དང་། རྣམ་པར་འཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྣམ་པ་མང་པོ་
 མྱོང་བ་ཞོན་རྣམས་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བས་སོངས་ནས་
 གཅིག་ལ་གཅིག་འཁྱེད་བ་དང་། གསོད་བ་བྱེད་བ་དང་། སྤྱག་བ་དང་བྱེད་བ་དང་། མི་
 སྤྱག་བ་དང་བྱེད་བ་དང་། དབྱལ་སོངས་ལས་གྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་སྤང་རྒྱུ་ཡིན། གང་དག་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་
 ཉོན་མོངས་པས་ཀྱུན་ནས་དགྲིས་པ་སྤྲོའི་གསུང་གིས་སེམས་དགྲིས་པ་དག་དང་། གང་
 དག་ལྟ་བུ་དཔག་བྱེད་པ་རྣམས་སྤྲོའི་གསུང་གིས་སེམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱག་
 བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་གང་ཀ་ན་འདུག་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཞོན་ཡིན་
 བོ། །ལྟ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅད་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དག་
 རྟེན་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྟ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཉལ་ཏུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་ལྷུང་
 བ་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པའི་བྱ་ངན་གྱིས་སེམས་ལ་གསོད་ན་རྒྱུ་ལྟར་བདེ། འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཉིད་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཞན་གྱི་
 དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཛིག་པའི་ངང་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་དེ།
 འགྲོ་བ་སེམས་ཅད་ལ་ཁུབ་བ་ཡིན་ཏོ། །དེ་བས་ན་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་
 གྱི་མེ་ལྷེ་འབར་བའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་བལྟས་ལ། རི་ལྟར་བདག་སྤྱག་བསྐྱལ་
 མི་འདོད་པ་ལྟར་གཞན་སེམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་སྤྲུལ་དུ་བསམ་ཞིང་།

ཀྱེ་མ་ཀྱེ་ཏུང་བདག་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་སེམས་ཅན་འདི་དག་སྤྱག་བསྐྱལ་ན་སྤྱག་
 བསྐྱལ་དེ་ལས་རི་ལྟར་ཐར་བར་བྱ་ཞེས་བདག་ཉིད་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཅིང་
 དེ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྤྱིང་ཟླ་དེས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་འདུག་ཀྱང་རུང་།

སྤྱོད་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བྱུང་སྟེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་ཇི་སྐད་སྒྲོས་
པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་བར་མཐོང་བས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་
སེམས་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་མེད་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ནི་བདག་གི་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ནའོ་སྟེ། དུ་ཡོངས་སུ་བསམ་ཞིང་པར་མའི་ཕྱོགས་
རྣམས་ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་དེ་ལ་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིན་དུ་སྦྱང་
ཇི་དེ་མཉམ་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་བྱ་ཆུང་དུ་སྦྱང་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་
མ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་ལས་འདོན་པར་འདོད་པའི་རྣམ་
པ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་སྦྱང་ཇི་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པར་
ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཐོག་མ་ཐེས་བྱ་སྟེ། སྦྱང་ཇི་ཆེན་པོའི་མིང་ཡང་འཛོལ་
པོ། །བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་ནི་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཐོག་མར་བྱས་ནས་བདེ་བ་
དང་སྤང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པ་དང་དག་ལ་ཡང་བསྐྱོམ་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་དེ་སྦྱང་ཇི་ཐོམས་པར་བྱས་ནས།

རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་མཛོན་པར་འདོན་པར་འདོད་པ་རང་གི་རང་
གིས་འཇུག་བཞིན་དུ་འཇུག་པོ། །དེས་ན་ཅ་བའི་སྦྱང་ཇི་ཐོམས་པར་བྱས་ནས་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་
རྒྱུ་དང་། དོན་དམ་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ནི་སྦྱང་ཇི་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་
མཛོན་པར་འདོན་པར་དམ་བཅས་རྣམས་འགྲོ་བ་ལ་པན་གདགས་པའི་ཕྱིར་སངས་

རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་སྒྲུལ་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་རྣམ་པས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེ་ཏུ་ལས་བསྟན་པའི་ཚོག་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོལ་པ་ལ་གནས་པ་མཁས་པ་པ་རོལ་པོ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྒྲོལ་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ། ཉིན་ཏུ་གསལ་བ། དོན་དམ་པའི་སྒྲོད་ཡུལ། སྤེལ་མེད་པ། མི་གཡོ་བ། རྒྱང་མེད་པའི་མར་མའི་རྒྱན་ལྟར་མི་གཡོ་བའོ། །

དེ་འབྲུག་པ་ནི་རྟག་ཏུ་གུས་པར་ཡུན་རིང་དུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས་ངེས་སྐད་དུ། བྲམས་པ་གང་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འཇ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཇ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་པའི་ཚོས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་པར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེན་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ངེས་སྐད་དུ་ངས་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་

གིས་བསྐྱེམ་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞི་གནས་ཅམ་འབའ་ཞིག་
གོམས་པར་བྱས་པས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིའ་བ་མི་སྤོང་གི། །རེ་ཞིག་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་པར་གཞོན་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱང་བ་བྱུང་བ་མེད་པར་
བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་ཆོམས་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་ཆོམས་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས་
བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམས་པར་གཞོན་ཏོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་
བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

འཕགས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་
མོད་ཀྱི། །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཛིག་མི་བྱེད། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་བྱིར་ཞིང་རབ་ཏུ་
འཐུགས། །ལྷག་སྤྱོད་འདི་ན་ཉིང་འཛིན་བསྒྲོམ་པ་བཞིན། །གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་
མེད་སོ་སོར་རྟོག། །སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་བསྒྲོམ་པ་ནི། །དེ་ཉིད་ཐུང་ན་འདས་
ཐོབ་འབྲས་བྱའི་རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞི་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཀྱི། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲེ་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་། གང་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
སྤྲེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་འདི་མ་ཐོས། འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་མ་ཐོས་པར་
ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་མཛོན་པའི་ང་
རྒྱལ་དུ་སྤྱང་ཞིང་། རྒྱེ་བ་དང་། ལྷ་བ་དང་། ཉ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། ཐུང་ན་དང་། རྒྱེ་
སྤྲེགས་འདོན་པ་དང་། རྒྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཐུག་པ་ལས་
ཡོངས་སུ་མི་ཐོལ། འགོ་བ་རྒྱག་གི་འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཐོལ། རྒྱག་བསྐྱེལ་
གྱི་བྱང་པོ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་ཐོལ་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་

བས་འདི་སྐད་ཅེས། གཞན་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཐོས་པ་ནི་གྲ་ལི་ལས་གྲོལ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་གསུངས་གྱི། །དེ་ལྟ་བུ་བས་ན་སྤྱི་བ་པ་མཐའ་དག་
སྤངས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འདོད་པས་ཞི་གནས་ལ་གནས་
ཤིང་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བཅུགས་པ་
ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཚུལ་བྱིམས་ལ་ནི་གནས་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་སྟེ། ཉིང་
རེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པར་བྱེད། །

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པར་དག་པ་འཕྱོགས། །ཡེ་ཤེས་རྣམས་པར་དག་
པས་ཚུལ་བྱིམས་སུན་སུམ་ཆོགས། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །འཕགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཤེས་རབ་ལ་ཉེ་བར་མི་གནས་
ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྗེ་
ལྟར་ཡང་འབྱུང་བར་ང་མི་སྤྱོད། །རིགས་ཀྱི་བྱ་རྣམས་ཀྱངས་འདིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འབྱུང་བ་
གང་ཅི་ཡང་རུང་། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམས་པར་མ་གཡེངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དོན་དང་
ཆོས་ཡང་དག་པར་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

ཞི་གནས་དང་བྲལ་བའི་ལྷག་མཐོང་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་རྣམ་འབྱོར་པའི་
སེམས་ཡུལ་རྣམས་ལ་རྣམས་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་གྱི། །རྒྱུད་གི་ནང་ན་འདུག་པའི་
མར་མེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཤིན་ཏུ་
གསལ་བར་མི་འབྱུང་སྟེ། ལྟ་བུ་བས་ན་གཉིས་ཀ་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེའི་
ཕྱིར་འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་

རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་མི་མཐོང་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཤས་
 ཆེ་བའི་བྱིར་དང་། ཤེས་རབ་རྒྱུད་བའི་བྱིར་རོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་
 བྱི་མཐོང་མོད་གྱི་མི་གསལ་ཏེ། ཤེས་རབ་གྱི་ཤས་ཆེ་བའི་བྱིར་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་
 རྒྱུད་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཏེ། ཞི་གནས་
 དང་ལྷག་མཐོང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཞི་གནས་གྱི་
 ལྷོ་བས་ཀྱིས་ནི་མར་མེ་རྒྱུད་གིས་མ་བསྐྱོད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུད་
 རྣམས་ཀྱིས་སེམས་གཡོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ལྷ་བ་རན་པའི་བྱི་མ་མཐོང་དག་སྤངས་པས་གཞན་དག་
 གིས་མི་བྱེད་དེ། ལྷ་བ་སྐྱོན་མའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། ཞི་གནས་ལྷོ་བས་ཀྱིས་གཡོ་བ་
 མེད་པར་འགྱུར། ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་དེ་དང་འབྲ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་
 བུའོ། །དེ་ལྷ་བས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱས་པར་གནས་གྱི། དེ་ལ་ཐོག་མར་
 རེ་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་པས་གང་གིས་བདེ་བར་སྦྱར་དུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་འགྲུབ་
 པར་འགྱུར་བ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་ལ་ཇི་བསྟན་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་གང་ཞེ་ན། མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་།
 འདོད་པ་རྒྱུད་བ་དང་། ཆོག་ཤེས་པ་དང་། བྱ་བ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་།
 རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་
 སུ་སྤངས་པའོ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷ་དག་དང་ལྷན་པ་ནི་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཡིན་པར་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གོས་དང་ཟས་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་མེད་པར་རྟོག་པའི་བྱིར་རྟོག་སྤྱོད་
 པ་དང་། རྟེན་པོ་མི་སྦྱོར་པ་དང་དག་ལ་སོགས་པ་མི་གནས་པའི་བྱིར་གནས་བཟང་བ་

དང་། ཉན་མེད་པའི་ས་ཡིན་པས་ས་བཟང་བ་དང་། གྲོགས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་
 ལྟ་བུ་མཚུངས་པ་ཡིན་པས་གྲོགས་བཟང་བ་དང་། ཉིན་མོ་སྤྱི་ལོ་མང་པོ་དག་གིས་ས་
 གང་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་མོ་སྤྱི་ཚུང་པའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་ལྡན་པའོ། །འདྲོད་པ་ཚུང་
 བ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་བཟང་པོ་ལས་ལྷག་པར་ཆགས་པ་
 མེད་པའོ། །ཆོག་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་དན་ངོན་ཅན་རྙེད་པས་
 ཉག་ཏུ་ཆོག་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བྱ་བ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་གང་ཞེ་ན། ཉ་
 ཆོང་ལ་སོགས་པ་ལས་དན་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་དང་། ཁྲིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
 གང་དག་ཏུ་ཅང་སྒྲིམ་འདྲིན་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་དང་། སྤན་བྱེད་པ་སྐྱར་མ་ཅི་བ་
 ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པ་གང་
 ཞེ་ན། སྒྲིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་
 པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་མི་འདུལ་བ་དང་། བག་མེད་པར་རལ་ན་ཡང་སྐྱེན་པ་སྐྱེན་པ་
 འགྱོད་པས་ཆོས་བཞིན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་པམ་པ་བཅོས་སུ་མི་
 རུང་བར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་འགྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕྱིས་མི་བྱ་
 པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། སེམས་གང་གིས་ལས་དེ་བྱས་པའི་སེམས་དེ་ལ་ངོ་ཐོ་
 ཉིད་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པར་
 གོམས་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
 བྱའོ། །དེ་ནི་འཕགས་པ་མ་སྤྱིས་དགའི་འགྱོད་པ་བསལ་བ་ལས་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་དེ་འགྱོད་པ་མེད་པར་བྱས་ལ་སྒྲིམ་པ་ལ་མངོན་པར་
 བཅོན་པར་བྱའོ། །འདྲོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆེ་འདི་དང་ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་ཉིས་དམིགས་རྣམས་

བ་མང་པོར་འགྱུར་བར་ཡིད་ལ་བྱས་ལ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བར་
བྱའོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འཁོར་བ་པའི་དངོས་པོ་སྤྲུག་པའམ་མི་སྤྲུག་པ་ཡང་རུང་
སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་མི་བརྟན་པ་སྟེ། གདོན་མི་ཟ་
བར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་བདག་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འབྲལ་བར་གྱུར་ན།
བདག་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་སྟམ་དུ་བསྐྱོམས་པས་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱའོ། །ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་གང་ཞེ་ན། སྦྱེས་
བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་
སེམས་པའོ། །

དེ་ལ་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་རི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེ་ན། གང་མང་དུ་ཐོས་པ་
དང་། ཆོག་གསལ་བ་དང་། སྦྱང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྦྱོ་བ་བཟོད་པའོ། །དེ་ལ་མང་
དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡན་
ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ངེས་པའི་དོན་དང་བྲང་བའི་དོན་ལ་གྲུས་པར་བྱས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་
ཉན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་པ་ལས། འཕགས་པའི་
གཏམ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་མ་ཐོས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་གོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀའ་
སྤྲུལ་ཏོ། །དེ་ཉིད་ལས་ལྷག་མཐོང་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་བ་རྣམ་
པར་དག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། །

འཕགས་པ་སྤེད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཤེས་
རབ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །ཚུལ་བཞིན་བསམ་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ངེས་པའི་དོན་

གྱི་མདོ་སྡེ་དང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་
པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེ་ཚོམ་མེད་ན་བསྒྲོམ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་
འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་འབྱུང་མོ་ཉུག་པའི་ཐག་པ་ལ་འདུག་པ་ནི་ལམ་
ཁ་བྲག་གི་མདོར་སྤྱན་པའི་མི་ལྟར་གང་དུ་ཡང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་
རོ། རྒྱལ་འབྱོར་པས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉ་དང་ཤ་ལ་སོགས་པ་སྤང་ཞིང་མི་མ་ཐུན་
པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟས་ཚོད་ཟིན་པར་བཟའ་བར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་མཐའ་དག་བསགས་པ་དེས་བསྒྲོམ་པ་ལ་
འཇུག་པར་བྱའོ། དེ་ལ་རྒྱལ་འབྱོར་པས་བསྒྲོམ་པའི་དུས་ན་ཐོག་མར་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་
པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ལ།

བཤའ་གཅི་བྱས་ནས་སྤྱི་ཚེར་མ་མེད་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཕྱོགས་སུ་བདག་
གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྣང་པོ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་སྤྲུལ་དུ་བསམ་
ཞིང་། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་མདོན་པར་གདོན་པའི་བསམ་པ་ཅན་གྱིས་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་
མདོན་དུ་བྱས་ལ། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་ལག་ལྡས་ཕྱག་བྱས་ནས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྐྱ་གཟུགས་རི་མོ་ལ་སོགས་པ་མདུན་དུ་གཞག་གམ་གཞན་དུ་ཡང་
རུང་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཅི་རུས་གྱིས་མཚོད་པ་དང་བསྟོད་པ་བྱས་ལ་རང་གི་སྤྲིག་པ་
བཤགས་ནས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱས་ལ།
སྟན་ཤིན་དུ་འཇམ་པོ་བདེ་བ་ལ་རྗེ་བཙུན་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་གྱི་སྦྱིལ་མོ་ཁྱང་ལྟ་
བུའམ། སྦྱིལ་མོ་ཁྱང་བྱེད་དུ་ཡང་རུང་སྟེ། མིག་ཏུ་ཅང་ཡང་མི་དབྱེ། ཏུ་ཅང་ཡང་མི་

གཟུམ་པར་སྒྲེའི་ཅེ་མོར་གཏད་ཅིང་། ལུས་ཏ་ཅང་ཡང་མི་སྒྲ། ཏ་ཅང་ཡང་མི་དབྱེ་
བར་བྱང་པོར་བསྐྱངས་ལ་བྱན་པ་ནང་དུ་གཞག་སྟེ་འདུག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཐག་པ་
མཉམ་པར་གཞག་ལ་མགོ་མི་མཐོ་མི་དམའ་ཞིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མ་ཡོ་བར་གཞག་
སྟེ་སྒྲ་ནས་སྟེ་བའི་བར་བྱང་པོར་གཞག་གོ། །སོ་དང་མཚུ་ཡང་ཐ་མལ་པར་གཞག་
གོ། །སྟེ་ཡང་ཡ་སོའི་བྱང་དུ་གཞར་རོ། །དབྱགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་ཡང་སྒྲ་ཅན་དང་།
རྩམས་པ་ཅན་དང་། དབྱགས་ཁོད་པ་ཅན་དུ་མི་བཏང་གི། །ཅི་ནས་ཀྱང་མི་ཆོར་བར་
དལ་བྱ་དལ་བྱས་ལྷན་གྱིས་བྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱགས་ནང་དུ་རྒྱ་བ་པ་དང་ཕྱིར་
འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་རེ་ཞིག་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་
གྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞི་གནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱན་དུ་རང་གི་རང་
གིས་འཇུག་ལ་དགའ་བ་དང་གིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཉིད་ལ་གནས་པ་
ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །

ཞི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཆེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་རི་སྐྱད་དུ། ཞི་
གནས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་
པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་རི་
ལྟར་ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བགྱིད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ལགས།
བཀའ་སྒྲུལ་པ། བྱམས་པ་ངས་ཆོས་གདགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོའི་
སྟེ་དང་། དབྱངས་གྱིས་བསྟན་པའི་སྟེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྟེ་དང་། ཆོགས་སུ་

བཅད་པའི་སྡེ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། སྒྲེང་གཞིའི་སྡེ་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་
པའི་སྡེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་། སྦྲེས་པ་རབས་ཀྱི་སྡེ་དང་། འིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་
སྡེ་དང་། མད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་དང་། གཏན་ལ་པབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་གང་དག་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བཤད་པ་དེ་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལེགས་
པར་ཐོས། ལེགས་པར་གཟུང་། ཁ་ཉོན་བྱང་བར་བྱས། ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་
བརྟགས། མཐོང་བས་འིན་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་དེ་གཅིག་ཕྱ་དཔེན་པར་འདུག་ལྟེ་
ནང་དུ་ཡང་དག་བཞག་ནས་རི་ལྷར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཡིད་
ལ་བྱེད་ཅིང་སེམས་གང་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་ནང་དུ་རྒྱན་ཆགས་སུ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་ཤིང་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པ་
དེ་ལ་ལུས་འིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་སེམས་འིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་ནི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ལུས་འིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་འིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དེ་
ཐོབ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤངས་ནས་རི་ལྷར་
བསམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ནང་དུ་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དུ་
སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད། མོས་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་
དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་།
ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་དང་། ལྟ་
བ་དང་། རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྟག་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་

དབའ་ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། །དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བ་ཞི་
གནས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་ཐོག་མར་རེ་ཞིག་མདོའི་སྡེ་དང་། དབྱངས་
ཀྱིས་བསྟད་པའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞོལ་
བ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བབ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འབབ་པའོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་
དེ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཞག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་རྣམ་པ་ཇི་ཅམ་གྱིས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་བྱུང་བ་ཤུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཞག་པར་
བྱའོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་།

ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་ལ་སེམས་གཞག་པར་བྱ་སྟེ།
འཕགས་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྐྱ་
ལུས་ཀྱིས། །འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་དུ་མཛེས་པ་སྟེ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གིས་
སེམས་འདུག་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དེ་མཉམ་གཞག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་གང་ལ་འདོད་པའི་དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་བཞག་ནས་དེ་ཉིད་
ལ་བྱིར་ཞིང་རྒྱུན་དུ་སེམས་གཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་གཞག་ནས་སེམས་ལ་
འདི་ལྟར་དབྱང་པར་བྱ་སྟེ།

ཅི་དམིགས་པ་ལེགས་པར་འཛིན་ཏམ། འོན་ཏེ་བྱིང་ངམ། འོན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་
ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་འབྱུང་བས་རྣམ་པར་གཡེངས་སམ་སྟམ་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
གལ་ཏེ་རྒྱགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་ནས་སེམས་བྱིང་ངམ། བྱིང་དུ་དོགས་པ་
མཐོང་བ་དེའི་ཆོ། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་འམ། ལྷང་བའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱའོ། །དེ་ནས་བྱིང་བ་ཞི་བར་བྱས་ནས་

ཅི་ནས་ཀྱང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་
མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་དཔུས་ལོང་ལྟ་བུ་ལས། མི་ཐུན་པར་
ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ལས་མིག་བཙུམས་པ་ལྟ་བུར་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་
བར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་བྱིང་བར་གྱུར་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་བྱི་རོལ་གྱི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྟོག་པས་རྒྱག་པའི་ཕྱིར་རམ། གཞན་
ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སམ། སྔོན་སྤྱོད་བའི་ཡུལ་ལ་འདོད་པས་སེམས་ཚྡོད་པའམ་ཚྡོད་
དུ་དོགས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བཟུལ་བ་
ལ་སོགས་པ་ཡིད་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་བྱའོ། །

དེ་ནས་རྣམ་པར་གཤམ་བ་ཞི་བར་བྱས་ནས་བྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཐག་
པས་ཡིད་གྱི་སྤང་པོ་ཆེ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་པོ་དེ་ཉིད་ལ་གདགས་པར་བྱའོ། །གང་གི་
ཆེ་བྱིང་བ་དང་ཚྡོད་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་རྣམ་དུ་འཇུག་པར་
མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ནི་ཅོལ་བ་སྤོང་ལ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་རི་སྤྱིད་འདོད་
གྱི་བར་དུ་འདུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་པ་དེའི་ལུས་ལ་
སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པར་གྱུར་པ་དང་། རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལ་
སེམས་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་དེའི་ཞི་གནས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །དེ་ནས་ཞི་གནས་བྱུང་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྟོམས་པར་བྱ་སྟེ་འདི་སྟམ་དུ་བསམ་
པར་བྱའོ། །བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་སྟེ།
མངོན་སུམ་མཐ་བརྒྱད་པས་དེ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་
ན་ལ་གཞོལ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཤེས་ན་སྤང་བ་བྱུང་བས་ཐུན་པ་བསལ་བ་བཞིན་དུ་

ལྷ་བའི་བྲ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རྟོ། །ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་
དག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་སྤྱི་བ་བའི་སྤྱན་པ་ཡང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་གྱི། ། ཤེས་རབ་
གྱིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་ན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། ཤེས་
རབ་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་སྤྱི་བ་བ་ཡང་དག་པར་
སྟོང་བར་འགྱུར་རྟེ། །དེ་ལྷ་བས་ན་བདག་གིས་ཞི་གནས་ལ་གནས་ཏེ་ཤེས་རབ་གྱིས་
དེ་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་བཙལ་བར་བྱའི། ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ནི་ཚོག་པར་འཛིན་པར་མི་
བྱའོ་སྤྱི་བ་བསམ་མོ། དེ་ཁོ་ན་ངེ་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། གང་དོན་དམ་པར་དངོས་སོ་ཐམས་
ཅད་གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་བདག་ཉིད་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི། ། གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། འཕགས་པ་
དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས། བཙོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་
ཚོས་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གང་གིས་འཛིན་པ་
ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་སྤྱག་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་འཛིན་རྟོ་
ཞེས་ངེ་སྐྱད་གསུངས་པ་ལྷ་བྱའོ། །དེ་ལྷ་བས་ན་ཞི་གནས་ལ་གནས་ཏེ་ཤེས་རབ་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་འདི་ལྷར་རྣམ་པར་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་
ནི་སྤང་སོ་དང་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་ལས་གུད་ན་མི་དམིགས་གྱི། །

གང་ཟག་ནི་སྤང་སོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་རྟེ། སྤང་སོ་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་ནི་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱི་བ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གང་ཟག་ནི་རྟག་
པ་དང་། གཅིག་སྤྱི་བ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་གཞན་དག་གིས་བརྟགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་
དམ་གཞན་སྤྱི་བ་རྟོག་སྤྱི་བ་པའི་གང་ཟག་གི་དངོས་སོ་ཡོད་པར་མི་སྤང་སྟེ།

དངོས་སོ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། འདིག་
 ཉེན་གྱི་ང་དང་པའི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཁྲུལ་བ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །ཆོས་ལ་
 བདག་མེད་པ་ཡང་འདི་ལྟར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་ཕུང་
 སོ་ལྟ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བརྩུག་ཉིས་དང་། ཁམས་བཙུག་བརྩུད་དོ། །དེ་ལ་ཕུང་སོ་དང་།
 སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་དང་གཟུགས་ཅན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་
 བ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་གྲུང་ན་མེད་དེ། དེ་དག་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཏུ་བཞག་ལ་རྩལ་སྤྲ་
 རབ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་ཤས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སོ་སོར་བརྟགས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་དེས་པར་གཟུང་
 ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་
 བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་སྒྲིལ་མ་ན་དམིགས་
 པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་ཉིད་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ངོ་ལ་དུ་ཆད་པ་བཞིན་དུ་སྣང་གི། །དོན་དམ་པར་ན་འདི་ལ་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་གྲུང་ན་མེད་དོ་ཞེས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །

དེ་འདི་སྟུང་དུ་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་མོ་སྟུང་དུ་སེམས་ཤིང་།
 དེས་དེ་ལྟར་ཆོས་བརྟགས་པ་མཐའ་དག་ནི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་དེ་ལ་
 སོ་སོར་བརྟགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་གོ། །དེ་འདི་ལྟར་དབྱེད་དོ། །དོན་དམ་པར་
 བ་སེམས་ཀྱང་བདེན་པར་མི་རུང་སྟེ། གང་གི་ཆེ་བརྒྱན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་རྣམ་པ་འདྲིན་པའི་སེམས་ཉིད་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དེའི་ཆེ་དེ་
 བདེན་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར། རི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱན་པ་དེ་བཞིན་དུ་

སེམས་ཀྱང་དེ་ལས་གྲུད་ན་མེད་པས་བརྟུན་པ་ཉིད་དོ། །རྩི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 སེམས་ཀྱང་དེ་ལས་གྲུད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སེམས་ནི་སྦྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟ་བུ་ཁོ་ནའོ། །སེམས་རི་
 ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟ་བུ་ཁོ་ནའོ་
 ཞེས་དཔྱད་དོ། །དེས་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་
 བརྟགས་ན་དོན་དམ་པར་སེམས་ནི་ནང་དུ་ཡང་མི་དམིགས། ཕྱི་རོལ་དུ་ཡང་མི་
 དམིགས། གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས། འདས་པའི་སེམས་ཀྱང་མི་དམིགས།
 མ་འོངས་པ་ཡང་མི་དམིགས། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མི་དམིགས་ཀྱི། །སེམས་སྐྱེ་བའི་
 ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་སྟེ། སེམས་
 བྱི་གཟུང་དུ་མེད་པ། བརྟན་དུ་མེད་པ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །

བརྟན་དུ་མེད་ཅིང་གཟུང་དུ་མེད་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་ཅི་འདྲ་ཞེ་ན། འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་བཅེགས་པ་ལས་རི་སྐད་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འོད་སྤངས་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་བཅའ་ན་མི་རྟེན་དོ། །གང་མ་རྟེན་པ་དེ་
 མི་དམིགས་ཀྱི། །གང་མི་དམིགས་པ་དེ་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ཡང་མ་
 ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ། །དེས་དེ་ལྟར་བརྟགས་
 ན་སེམས་ཀྱི་དང་པོ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། ཐ་མ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་
 མཐོང་། བར་མ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །རྩི་ལྟར་སེམས་ལ་མཐའ་དང་
 དབུས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པར་ཁོང་དུ་

ཆུད་དོ། །དེས་དེ་ལྟར་སེམས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་སེམས་ཀྱི་
 རོ་བོ་ཉིད་གང་ཡང་མི་དམིགས་ཀྱི། །སེམས་གང་གི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དེ་ཡང་སྟོང་
 པར་རྟོགས་ཀྱི། །དེ་རྟོགས་པས་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསྐྱབས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་རོ། །དེས་དེ་
 ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་
 བས་གཟུགས་རྟག་གོ་ཞེས། མི་རྟག་གོ་ཞེས། སྟོང་རོ་ཞེས། མི་སྟོང་རོ་ཞེས།
 ཟག་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས། ཟག་པ་མེད་པའོ་ཞེས། བྱང་པའོ་ཞེས། །མ་བྱང་
 པའོ་ཞེས། ཡོད་པའོ་ཞེས། མེད་པའོ་ཞེས་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །

ཇི་ལྟར་གཟུགས་ལ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་
 དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་ཅན་
 མ་གྲུབ་ན་དེའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་དེ་ལ་རྟོག་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེས་
 དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་དེ་དངོས་སོ་གང་གི་ཆེ་ཆུལ་འབྱོར་པས་
 དངོས་སོ་གང་གི་རོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ངེས་པར་མི་འཛིན་པ་དེའི་ཆེ་ཆུལ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་གོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་མེད་
 པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་ཀྱི། །གང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སའི་རོ་བོ་ཉིད་སོ་སོར་བརྟགས་
 བས་མི་བསྟོམ་ཀྱི། ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་ཅམ་འབའ་ཞིག་སྟོམ་པར་
 བྱེད་པ་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནམ་ཡང་མི་སྟོག་ཅིང་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་
 ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་

དུ་ཤེས་པའི་མེ་བྱུང་ན་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པའི་མེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་ཤིང་སྟེག་གོ་
 ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་རྟོ། །འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་
 གྲང་བཀའ་སྩལ་རྟོ། དེ་ལྟར་སྤྱིན་ལ་མཁས་པ་དེ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱོམ་པ་
 མང་བས་གནས་གང་དང་གང་དུ། སེམས་འཕྲོ་ཞིང་སེམས་མངོན་པར་དགའ་བའི་
 གནས་དེ་དང་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཅའ་ན་སྤྱོད་པར་རྟོགས་གྱི། །སེམས་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བརྟགས་ན་སྤྱོད་པར་རྟོགས་གྱི། །སེམས་གང་གིས་རྟོགས་པ་དེ་
 ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་བཅའ་ན་སྤྱོད་པར་རྟོགས་ཏེ། དེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཆོན་མ་
 མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འདིས་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྡོན་
 དུ་གཏོང་བ་ཉིད་མཆོན་མ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་རྟོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཅུང་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དཔྱོད་པར་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡང་
 དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བརྟགས་ནས་བསམ་གཏན་བྱེད་གྱི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 ལ་གནས་ནས་བསམ་གཏན་མི་བྱེད་ཅིང་། འཛིག་རྟོན་འདི་དང་འཛིག་རྟོན་པ་རོལ་གྱི་
 བར་ལ་གནས་ནས་བསམ་གཏན་མི་བྱེད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མི་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུས་ན་མི་གནས་པའི་བསམ་གཏན་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་གང་
 གི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པར་བསམ་གཏན་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་མཆོག་གི་བསམ་

གཏན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་དང་། འཕགས་པ་གཙུག་ན་རིན་
པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་
མེད་པ་དེ་ལྟར་ཁོན་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཟླ་བར་བྱ་བ་བཟླ་བར་བྱ་བ་གཞན་
མེད་པས་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བཤམ་བ། བརྗོད་པ་མེད་པ་དང་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བའི་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་དེ་ཁོན་
ཉིད་ལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྒྲོམ་ཞིང་འདུག་པར་བྱའོ། །དེར་གནས་ནས་སེམས་ཀྱི་
རྒྱན་རྣམས་པར་མི་གཡེང་བར་བྱའོ། །

གང་གི་ཆེ་བར་སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་
རྣམས་པར་གཡེང་བ་དེའི་ཆེ་རྣམས་པར་གཡེངས་པ་ཆོར་བར་བྱས་ལ་སྒྱུར་དུ་མི་སྤྲུག་པ་
བསྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམས་པར་གཡེང་བ་ཞི་བར་བྱས་ནས་སྒྱུར་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་
ལ་སེམས་ཕྱིར་ཞིང་འཇུག་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་དེ་ལ་སེམས་མངོན་པར་མི་དགའ་
བར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་
བ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །རྣམས་པར་གཡེང་བ་ལ་ཉེས་པར་མཐོང་བས་ཀྱང་མི་དགའ་བ་
རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱའོ། །རི་སྟེ་སྤྲུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་ཏེ་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བས་
སེམས་བྱིང་ངམ་བྱིང་དུ་དོགས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་གོང་མ་བཞིན་དུ་མཆོག་ཏུ་
དགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྒྱུར་དུ་བྱིང་བ་ཞི་བར་བྱས་ལ། ཡང་དམིགས་
པ་དེ་ཁོན་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་དམ་པོར་གཟུང་བར་བྱའོ། །

རི་སྟེ་གང་གི་ཆེ་སྟོན་བདག་པ་དང་། ཅེས་པ་རྗེས་སུ་བྲན་པས་བར་སྐབས་སུ་
སེམས་འཕྲར་བའམ་ཆོད་དུ་དོགས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་གོང་མ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་

ལ་སོགས་པ་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱས་ལ་གཡེང་བ་ཞི་བར་
བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་
པར་འབད་པར་བྱའོ། །རི་སྟེ་གང་གི་ཆེ་བྱིང་བ་དང་མོད་པ་དང་བལ་བར་གྱུར་ནས་
མཉམ་པར་ཞུགས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་རང་གི་དང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་
དེའི་ཆེ་ཚོལ་བ་སྟོན་དེ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སེམས་མཉམ་པར་ཞུགས་པ་
ལ་བརྩལ་བ་བྱས་ན་དེའི་ཆེ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སེམས་
བྱིང་བར་གྱུར་པ་ལ་བརྩལ་བར་མ་བྱས་ན་དེའི་ཆེ་ཤིན་ཏུ་བྱིང་བས་ལྷག་མཐོང་མེད་
དེ། སེམས་དཔྱུས་ལོང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སེམས་བྱིང་བར་གྱུར་ན་
བརྩལ་བར་བྱའོ། །མཉམ་པར་གྱུར་ན་བརྩལ་བར་མི་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་ལྷག་མཐོང་
བསྐྱེལས་པས་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་རྒྱང་བས་
མར་མེ་རྒྱང་ལ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་སེམས་གཡོ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་
ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་བསྐྱེལ་པར་
བྱའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་ན་ཡང་ཤེས་རབ་བསྐྱེལ་པར་བྱའོ། །གང་གི་
ཆེ་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོད་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་
དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་གནས་པར་བྱའོ། །

ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞོད་པར་གྱུར་ན་དེའི་བར་སྐྱབས་སུ་འཛིག་ཅེན་
མཐའ་དག་སྐྱེལ་མ་དང་། སྟོག་རྒྱ་དང་། མི་ལམ་དང་། རྒྱ་རྒྱ་དང་། མིག་ཡོར་ལྟ་བུར་ལྟ་
ཞིང་འདི་སྟུམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་
ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པས་འཁོར་བ་ན་ཀུན་དུ་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་གྱིས། བདག་གིས་ཅི་

ནས་ཀྱང་དེ་དག་ཆོས་ཉིད་དེ་ཁོང་དུ་རྒྱུ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ་སྣམ་དུ་བསམ་
ཞིང་། སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱའོ། །དེ་ནས་ངལ་བསོ་ལ།
ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པར་
བྱའོ། །ཡང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྒྲིབ་བར་གྱུར་ན་དེ་བཞིན་དུ་ངལ་གསོ་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་
ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་སྟེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
བཅས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་
འབྱོར་པས་རིམ་པ་འདིས་རྒྱ་ཆོད་གཅིག་གསལ། མེལ་ཆེ་ཐུན་བྱེད་དཔལ། ཐུན་གཅིག་
གསལ། ཇི་སྲིད་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱོམ་ཞིང་འདུག་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་དོན་རབ་
ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ཏེ། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་
བསྟན་ཏོ། །

དེ་ནས་འདོད་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་ལངས་ཏེ་སྦྱིལ་མོ་གྲང་མ་བཤེག་པར་འདི་
སྣམ་དུ་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་
ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལས་དང་འབྲས་བུ་
འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་གནས་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
ཀྱང་། དངོས་པོ་སྦྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་བཀའ་
སྤྲུལ་ཏོ། །སེམས་ཅན་གྱིས་པའི་སྒྲོ་ཅན་འདི་དག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་
རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་འདོགས་པས་སྒྲོ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དུན་རིང་
པོར་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ན་ཡོངས་སུ་འབྱུངས་པས་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སྒྲན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་ལ། དེ་དག་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་
བྱའོ་སྟུང་དུ་བསམས་ལ། དེ་ནས་དལ་བྱས་སྦྱིལ་མོ་གྱུར་བཞིག་སྟེ་ཕྱོགས་བཅུ་ན་
བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་བུས་ལ།
དེ་དག་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་བྱས་ནས། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གདབ་པོ། དེ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོང་པོ་
ཅན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་མཐའ་དག་བསྐྱབ་པ་
ལ་མངོན་པར་བཅོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་བསམ་གཏན་དེ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་པར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་
གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཇི་སྟེད་དུ། དེ་བྱམས་པའི་གོ་ཆ་བགོས་ཤིང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་
པོའི་གནས་ལ་གནས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་
མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་བྱེད་དོ། །

དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་
སྦྱིན་པ་དང་མ་བྲལ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མ་བྲལ་བ། བཟོད་པ་དང་མ་བྲལ་བ། བཅོན་
འབྲས་དང་མ་བྲལ་བ། བསམ་གཏན་དང་མ་བྲལ་བ། ཤེས་རབ་དང་མ་བྲལ་བ།
ཐབས་དང་མ་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་
དང་། ལུས་དང་། གཡོག་འཁོར་མང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པར་གྱུར་པའི་
ཐབས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ངེས་པར་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་ལ་སོགས་པ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་

གང་བཀའ་སྒྲུབ་པ་དེ་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འགྲུབ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྲུབ་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་
མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ཐམས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀའ་སྒྲུབ་
ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ལ་ཡང་བསྟན་
པར་བྱའི། སྟོང་པ་ཉིད་འབང་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་བསྒྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུབ་ཏེ། བྱམས་པ་བྱང་རྩལ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པ་འདི་ནི་རྫོགས་པའི་
བྱང་རྩལ་གྱི་ཕྱིར་ཡིན་ན། དེ་ལ་མི་སྤྱོད་པོ་དེ་དག་འདི་སྐད་དུ།

བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་བསྒྲུབ་པར་
བྱའི། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་དག་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྤྱོད་འབྱེད་པར་སེམས་གྱི། །མ་པམ་པ་འདི་རི་
སྟམ་དུ་སེམས། ཀ་ཤི་ཀའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་སྤྱག་རོན་གྱི་ཕྱིར་རང་
གི་ཤ་ཁྲ་ལ་བྱིན་པ་དེ་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ཡིན་ནམ། བྱམས་པས་གསོལ་བ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་གྱི། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། བྱམས་པ་ང་
བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་ལྡན་པའི་དགེ་
བའི་རྩ་བ་གང་དག་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིས་གཞོད་པར་གྱུར་ཏམ།
བྱམས་པས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་གྱི། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། མ་པམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱལ་པ་

དུག་ཅུར་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས། བསྐྱེད་པ་དུག་ཅུར་
 རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ། བསྐྱེད་པ་དུག་ཅུར་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ།
 བསྐྱེད་པ་དུག་ཅུར་བཙོན་འགྲུལ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ། བསྐྱེད་པ་དུག་ཅུར་བསམ་
 གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ། བསྐྱེད་པ་དུག་ཅུར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡང་
 དག་པར་བསྐྱབས་ན། དེ་ལ་མི་སྤྱོད་པོ་དེ་དག་འདི་སྐད་དུ་རྩལ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱང་
 རྩལ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་སོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། དེ་དག་ནི་སྤྱོད་པ་
 ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ། །ཐབས་དང་བྲལ་
 བ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱེད་མི་རུས་ཀྱི། ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ན་རུས་པར་འགྱུར་རྟེ།

འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བཅུགས་པ་ལས་ངེ་སྐད་དུ། འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན་སྤྱོད་པོས་ཟེན་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཐབས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་དེ་ཡང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་རྩལ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལྟ་བ་ཡང་གཞན། ལྟ་སྟེགས་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་
 རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལྟ་བ་ཡང་གཞན་རྟེ། འདི་ལྟར་སྟེ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལྟ་
 བ་ནི་བདག་ལ་སོགས་པར་སྤྱིན་ཅེ་ལོག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་
 དུ་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་པའི་ལམ་ཡིན་རྟེ། དེ་བས་ན་དེ་དག་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པོ། ཉན་
 ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱོད་ཇི་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བས་ཐབས་དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན་རྟེ།

དེ་བས་ན་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་བར་འགྱུར་

རྒྱུ་ལྟར་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་དང་ལྡན་པར་
འདོད་དེ། དེ་བས་ན་དེ་དག་མི་གནས་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་བར་
འགྱུར་རྒྱུ་ལྟར་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་དང་ལྡན་
པར་འདོད་དེ། དེས་ན་མི་གནས་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
སྒྲིབས་ཀྱིས་ནི་འཁོར་བར་མི་ལྟང་ལ། ཐབས་ཀྱི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ནི་ཐུང་ན་ལས་འདས་
པར་མི་ལྟང་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ལ། དེ་བས་ན་འཕགས་པ་ག་ཡ་གོའི་རི་ལས། བྱང་ལྟབ་
སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་མདོར་བསྟུན་འདི་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་
ལྟ་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་པོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །འཕགས་པ་དཔལ་མཆོག་དང་
པོ་ལས་ཀྱང། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །

འཕགས་པ་དེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ལྟབ་
སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བ་ནི་གང་། ཐར་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཐབས་མེད་པར་སྲིད་
པར་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ལྟབ་སེམས་དཔལ་འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་
སྲིད་པའི་འགྲོ་བར་འགྲོ་བ་ནི་ཐར་པའོ། །ཤེས་རབ་མེད་པར་སྲིད་པར་འགྲོ་བ་ཡོངས་
སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ལྟབ་སེམས་དཔལ་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་པའི་འགྲོ་
བར་འགྲོ་བ་ནི་ཐར་པའོ། །ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། །ཐབས་
ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་འཆིང་
བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་པའོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །

བྱང་ལྟབ་སེམས་དཔལ་ཤེས་རབ་ཅམ་བསྟན་ན་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདོད་པའི་

ཐུང་ན་ལས་འདས་པར་ལྷུང་བས་འཆིང་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རྟེ། མི་གནས་པའི་ཐུང་ན་
ལས་འདས་པས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐབས་དང་བུལ་བའི་ཤེས་
རབ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བའོ་ཞེས་བུཔོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ལྷགས་
པས་ཉེན་པ་ལ་མེ་བསྟེན་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷག་པ་
ཅམ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱང་བ་ཉིད་བསྟེན་པར་
བུཔོ། ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་མངོན་དུ་ནི་མི་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་ཆོས་བཙུ་བའི་མདོ་ལས་
རི་སྐད་དུ། དེགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་མེ་ཡོངས་སུ་སྒྲོད་པར་
གྱུར་རྟོ། །དེ་མེ་དེ་ལ་བསྟེ་སྤང་བྱེད། ལྷ་མར་བྱེད་ཀྱང་དེ་འདི་སྟུམ་དུ་བདག་གིས་མེ་
དེ་ལ་བསྟེ་སྤང་བུས། ལྷ་མར་བུས། དེ་མོར་བུས་ཀྱང་འདི་ལ་ལག་བ་གཉིས་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་གཙུང་བར་བུཔོ་སྟུམ་དུ་མི་སེམས་ཀྱི། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

གཞི་དེ་ལས་བདག་ལ་ལུས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བའོ། །སེམས་ཀྱི་ཡིད་མི་བདེ་
བར་འགྱུར་དུ་འོང་སྟུམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཐུ་
ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་མངོན་སུམ་དུ་
ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གཞི་དེ་ལས་བདག་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་
པར་འགྱུར་དུ་འོང་སྟུམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟ་བུཔོ། །ཐབས་ཅམ་འབའ་
ཞིག་བསྟེན་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོའི་སྤྱོ་བོའི་ས་ལས་མི་འདའ་བས་
ཤིན་དུ་བཅིངས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་ཐབས་
བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ།

འདི་ལྟར་སྤགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་དུག་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་བསྐྱོམས་ན་བདུད་ཅིར་འགྱུར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་འབྲས་
 གུ་ཅན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། འཕགས་པ་
 དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པ་ལས་ངེ་སྐད་དུ། འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྲུགས་
 དང་སྤྲུག་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་དུག་གིས་ནི་འཆི་བར་བྱེད་མི་རུས་གྱི། །དེ་བཞིན་
 དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་
 པས་ཀྱང་ལོག་པར་ལྟར་བར་བྱེད་མི་རུས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གང་
 གི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་མི་འདོར་བ་དེའི་
 ཕྱིར་སྤྲ་རན་ལས་འདས་པར་མི་ལྟར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
 དམིགས་པ་མཐའ་དག་སྒོར་བ་དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བར་མི་ལྟར་སྟེ། དེ་བས་ན་མི་གནས་
 པའི་སྤྲ་རན་ལས་འདས་པ་ཡང་སངས་རྒྱུ་ཉིད་འཐོབ་སོ། །དེ་བས་ན་འཕགས་པ་
 རྣམས་མཁའ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤེས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་སུ་འདོར་རོ། །ཐབས་ཀྱི་ཤེས་པས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་
 གཏོང་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་།

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྟོགས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་
 བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྟོགས་པ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཚུབ་ཏུ་ངས་མ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཐོབ་
 པར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་ཀ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཛིག་ཆེན་
 ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པའི་གནས་སྐབས་སམ། ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་

གཞག་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་མི་འབྱུང་དུ་ཟེན་
ཀྱང་། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་དེའི་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གང་ཡང་བྱུང་བ་དེའི་ཆེ་
ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་འབྱུང་བ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་ཅིག་ཅར་
འཇུག་གོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་བྱུང་
དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བུའི་
སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པས་འདི་གཞན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བསྟེན་པ་དང་།
ལངས་པའི་ཐབས་ཀྱི་དུས་ན་ཡང་སྦྱོ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཁོ་ནའི་
སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ།

འཕགས་པ་སློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཐབས་ནི་གང་། ཤེས་རབ་མངོན་པར་སྦྱབ་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། གང་གི་
ཕྱིར་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བུས་ན་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་
ལ་སེམས་ཉེ་བར་འཛོག་པ་དེ་ནི་དེའི་ཐབས་ཀྱི། །གང་གི་ཕྱིར་ཞི་བ་དང་རབ་ཏུ་ཞི་
བར་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་དེའི་ཤེས་རབ་བོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟ་
བུའོ། །བདུད་བརྒྱལ་བའི་ལུ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །

གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་ལུལ་ནི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཤེས་པས་མངོན་པར་བརྟོན་པར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། ཐབས་ཀྱི་ཤེས་པས་དགེ་
བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་ཡང་སྦྱོར་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤེས་པས་བདག་
མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། སྟོག་མེད་པ་དང་། གསོ་བ་མེད་པ་དང་། གང་
ཟག་མེད་པར་ཡང་སྦྱོར་ལ། ཐབས་ཀྱི་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་

སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་སྒྲོར་བ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །འཕགས་པ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྐྱད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་སྒྲུ་མའི་མཁའ་པོ་
 ཞིག་། སྒྲུལ་པ་ཐར་བར་བྱ་བྱིར་བཅོན། །དེས་ནི་སྤྲ་ནས་དེ་ཤེས་པས། སྒྲུལ་པ་དེ་ལ་
 ཆགས་པ་མེད། །སྲིད་གསུམ་སྒྲུལ་པ་འདྲ་བར་ནི། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཁས་པས་
 ཤེས། །འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་གོ་བགོས་ཏེ། །འགྲོ་བ་དེ་ལྟར་སྤྲ་ནས་ཤེས། །ཞེས་འབྱུང་
 ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་ཁོན་སྒྲུབ་པའི་
 དབང་དུ་མཛོད་ནས། དེའི་སྒྲོར་བ་འཁོར་བ་ན་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པ་ལ། བསམ་པ་
 ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོང་བ་
 ཉིད་དང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་གོམས་པར་བྱས་ལ།
 དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་དུས་དུས་
 སུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲོར་བ་ལ་ཅི་རུས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ།

འཕགས་པ་སྒྲོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་ལས། གནས་སྐྱབས་ཐམས་
 ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་པན་ཡོན་རི་
 རྐང་དུ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པའི་བྲན་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐབས་
 ལ་མཁས་པ་གོམས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིང་རྗེ་དང་། ཐབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ཆེ་འདི་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱེད་པར་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 དེས་ན་མི་ལམ་ན་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བར་འགྱུར།
 མི་ལམ་བཟང་པོ་གཞན་དག་ཀྱང་མི་བར་འགྱུར། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ཡི་རངས་ནས་སྐྱང་

བ་བྱེད་པར་འགྱུར། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་
ཆེན་པོ་སོགས་པར་འགྱུར། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་ཀྱང་བྱང་
བར་འགྱུར། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མང་བར་འགྱུར། སྐྱེ་བོ་
མང་པོ་ལ་སྤྱུག་པར་འགྱུར། ལུས་ལ་ཡང་ནད་ཀྱིས་མི་ཐེབས་པར་འགྱུར། སེམས་
ལས་སྤྱ་རྩལ་བ་ཉིད་ཀྱི་མཚོག་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་མངོན་པར་ཤེས་པ་
ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པོ། །དེ་ནས་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་དག་ཏུ་སོང་ནས་སངས་རྒྱས་བཙུགས་པའི་ལྷན་འདས་
རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ལ་ཚོས་ཀྱང་ཉན་ཏོ། །

འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེན་ཡང་གཤོན་མི་ཟ་བར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཆེ་རབས་གཞན་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་མི་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
བྱིས་དུ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་འབད་མི་དགོས་པར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་། གཞི་ག་
འཁོར་མང་བར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་རྒྱ་བས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པར་ཡང་
བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆེ་རབས་བྲན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་
ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་མདོ་གཞན་དག་ལས་བྱུང་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །

དེས་དེ་ལྟར་སྟོང་ཇེ་དང་། ཐབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉག་ཏུ་གྱུས་པར་
ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱོམས་ན་རིམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ལྟར་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐད་
ཅིག་འབྱུང་བས་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་གཙུག་ཤིང་གཙུགས་པའི་མེ་

བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བསྐྱོམ་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་ནས་འདིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་པའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་དང་བལ་བ། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་སྒྲོས་པ་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་རྟོགས་པ། རྩི་མ་མེད་ཅིང་མི་གཡོ་ལ་
མར་མེ་རྒྱུང་མེད་པར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་མི་གཡོ་བ་ཆད་མར་གྱུར་བ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་བདག་མེད་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཁོ་ན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་
དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དབྱུང་ངོ་། །དེ་བྱུང་ནས་དངོས་པོའི་
མཐའ་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྦྱེས་
པ་ཡིན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། འདིག་རྟེན་གྱི་འགྲོ་
བ་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པ་ཡིན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པན་ཡོན་དེ་རྒྱས་པར་
ས་བརྩ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་དེ་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་བསྐྱུན་ཏེ། འདི་
ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ལ་
འཇུག་པའོ། །

མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་ལ་ནི་མོས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་རྣམ་པར་
གཞག་གི། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་བྱུང་བར་གྱུར་ན་ནི་
མངོན་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ས་དང་པོར་ཞུགས་པ་དེ་བྱིས་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་
ལ་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་

རབ་དང་། ཐབས་བསྐྱེམས་བས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེམ་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྤྱིབ་པ་
བསགས་པ་སྤྱ་བ་བས་ཀྱང་ཆེས་སྤྱ་བ་བྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་བྱང་བར་ཅན་
གོང་མ་གོང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ས་འོག་མ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་ལ་ཞུགས་ནས་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་
མཆོར་འབྱུག་ཅིང་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ཡང་འཛོལ་སྟེ། འདི་
ལྟར་རིམ་པ་ཁོ་ནར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་པར་འཕགས་པ་ལང་ཀར་
གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་པ་
ལས་ཀྱང་། རིམ་གྱིས་ས་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་སུ་གསེར་ལྷ་བྱར་སེམས་རྣམ་པར་
སྟོང་ལ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་བར་དུ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱལ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོར་
ཞུགས་པ་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་ལྷ་བྱར་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ཉེ་བར་འཆོ་བའི་
ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པོ་དང་ནི་ལྷན། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ནི་མཛད།

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་ནི་འགྱུར། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐབས་སྣ་
ཆོགས་དག་དང་ལྷན། སྤྱལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གིས་འགོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མཛད། ཡོན་ཏན་བྱན་སུམ་ཆོགས་པ་མ་ལུས་པ་རབ་ཀྱི་
མཐར་ཕྱིན་པར་ནི་ཁྱུར། བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉེས་པའི་བྱི་མ་མཐའ་དག་
བསལ་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་པར་
རྫོགས་པ་དང་ལྷན་པས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་
འབྱུང་གནས་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་

ཐམས་ཅད་གྱིས་འབད་པར་བྱཏོ། །དེ་བས་ན་བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་འདི་སྐད་དུ།

ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྒྲིང་རྗེའི་ཅ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐམས་གྱིས་མཐར་ཐུན་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་
བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དམ་པ་ཐུག་དོག་ལ་སོགས་ཅི་མ་ཐག་བསྐངས་པ། །ཡོན་ཏན་
ནམས་གྱིས་མི་ངོམས་ཆུ་ཡི་མཆོ་འདྲ་དག། །ནམ་པར་བྱེ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་
ནམས་འཛིན་བྱེད་དེ་ངང་པ་རབ་དགའ་ཆུ་ལས་འོ་མ་ལེན་པ་བཞིན། །

དེ་ལྟ་བས་ན་མཁས་ནམས་གྱིས། །

ཐྱོགས་ལྷུང་དགྲགས་ཡིད་རིང་སྤོངས་ལ། །

བྱིས་པ་ལས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་པ། །

ཐམས་ཅད་ལྟར་པ་ཁོ་ནར་བྱ། །

དེ་ལྟར་དབྱ་མའི་ལམ་བཤད་པས། །

བདག་གིས་བསོད་ནམས་གར་ཐོབ་པ། །

དེ་ཡིས་སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་པ། །

དབྱ་མའི་ལམ་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག། །

བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་ལྷ་ལྷ་རྒྱ་ཀ་མ་ལ་ཤྱེ་ལས་བར་དུ་མཛད་པ་རྫོགས་གྱི། །

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བླ་མ་དང་། ལོ་རྒྱ་བ་བརྗེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྐྱུར་ཅིང་
ལུས་ཏེ་གཏན་ལ་བབ་པའོ། །

༡༡། །བསྐྱེམ་པ་འི་རིམ་པ་གསུམ་པ།

༡༡། །ཀྱུ་གར་སྐད་དུ། ལྷ་བ་ན་གུ་མ་ན། བོད་སྐད་དུ། བསྐྱེམ་པ་འི་རིམ་པ། འཇམ་
དཔལ་གཞོན་ཏུར་གྱུར་པ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྤེའི་ཚུལ་ལ་
ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་བསྐྱེམ་པ་འི་རིམ་པ་མདོར་བཅོད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐ་དད་
པ་ཆད་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་
མཐོང་གཉིས་ཀྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
རྩེད་དུ་འབྲེལ་པ་འཇུག་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་བཅོད་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སླུལ་པ།

སྤྱི་བ་པོ་ཡི་ལྷག་མཐོང་དང་། །

ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་ན་ནི། །

གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་དང་། །

མཆན་མའི་འཆིང་བ་རྣམ་གྲོལ་འགྲུར། །

ཞེས་གྱི། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤྱི་བ་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བར་འདོད་པས་ཞི་གནས་
དང་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མར་མེ་རྒྱུད་མེད་པ་
ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལས་སེམས་མི་གཡོ་བར་འགྲུར་རོ། །ལྷག་མཐོང་
གིས་ཐུན་པར་ཉི་མ་གར་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་

རྟོགས་པས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་སྟེ། སྤྱི་བ་པ་མཐའ་དག་སྤྱིར་
བར་འབྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་
དམིགས་པའི་དངོས་པོ་བཞི་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་།
རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་།
དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གཟུགས་བརྟན་གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མོས་
ནས་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པས་ན་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཐོས་པ་དང་དེ་ལྟར་ཟིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་
མོས་ཏེ་དམིགས་པས་ན་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་
རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གང་གི་ཆེ་ལྷག་མཐོང་གིས་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་
དེའི་ཆེ་ལྷག་མཐོང་གི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ན་ཡོད་
པས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་
གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རྟོག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ལྟ་
བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ། བདག་གི་བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་བྱུང་བ་ལ་
བརྟགས་ན་བདག་གི་བཞིན་ལ་མི་སྤྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པ་བཞིན་ནོ། །

གང་གི་ཆེ་དངོས་པོའི་མཐའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོག་པར་གྱུར་པ་
དེའི་ཆེ་དངོས་པོའི་མཐའ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ན་ས་དང་པོ་ལ་དངོས་པོའི་མཐའ་ལ་
དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་སྤྲུག་བཅུད་ཀྱིས་ལེན་ཟ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་

གྲིས་ས་ལྷག་མ་རྣམས་སུ་རིམ་གྲིས་ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐད་ཅིག་བྱང་
བས་གནས་གྱུར་ནས། གང་གི་ཆེ་སྤྱི་བ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་མཆན་ཉིད་དགོས་
པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་
དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་འདིས་ཅི་བསྟན་པ་
ཡིན་ཞེ་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གོམས་པར་བྱས་པས་དངོས་པོའི་མཐའ་རྫོགས་
པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་སྤྱི་བ་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བའི་མཆན་ཉིད་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
པ་འཛོལ་བོ། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་
འདོད་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

གང་དེ་གཉིས་ལ་མི་སྐྱོམ་པ་དེ་དག་ནི་དངོས་པོའི་མཐའ་ཡང་མི་རྫོགས།
དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་
མདོར་ན་ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པ་ལ་
རྫོགས་པའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་
ལས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་མཆན་ཉིད་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་
ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
གནས་པ་དེས་སེམས་ཅན་ལ་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
ནས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྐྱོམ་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་
སྐྱོམ་པའི་དུས་ན་ཐོག་མར་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་
ལ། བཤང་གཅི་བྱས་ལ་སྤྱི་ཆེར་མ་མེད་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཕྱོགས་སུ་བདག་གིས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྣང་པོ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་སྟེ་དུ་ཡོངས་སུ་

བསམ་ཞིང་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གཏོན་པའི་བསམ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་རྗེ་ཆེན་པོ་མཛོན་དུ་
བྱས་ལ། རྟོགས་བརྩུན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་ལག་ལྡན་བྱས་བྱས་ལ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྐྱུ་གཟུགས་རི་མོ་ལ་སོགས་བ་མདུན་དུ་བཞག་གཤ། གཞན་དུ་ཡང་རྩེ་དེ་དག་
ལ་ཅི་ནུས་གྱིས་མཆོད་བ་དང་བསྟོད་བ་བྱས་ལ། རང་གི་སྤྲིག་བ་བཞགས་ནས་འགྲོ་
བ་མཐའ་དག་གི་བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བྱས་ནས། སྟན་ཤིན་ཏུ་འཇམ་
བ་བདེ་བ་ལ་རྗེ་བརྩུན་ནམས་བར་སྤང་མཛད་གྱི་སྦྱིལ་མོ་ཁྱང་ལྟ་བུའམ་སྦྱིལ་མོ་ཁྱང་
ཐུད་དུ་ཡང་རྩེ་སྟེ། མིག་ཏུ་ཅང་མི་དགྱེ། ཏུ་ཅང་མི་འཇུ་མས་བར་སྤེའི་ཅེ་མོར་གཏད་
ཅིང་། ལུས་ཏུ་ཅང་ཡང་མི་སྦྱུ་ཏུ་ཅང་ཡང་མི་དགྱེ། བར་བྱང་པོར་བསྐྱངས་ལ་བྲན་བ་
ནང་དུ་གཞག་སྟེ་འདུག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྤག་བ་མཉམ་པར་གཞག་ལ་མགོ་མི་མཐོ་
མི་དམའ་ཞིང་རྟོགས་གཅིག་ཏུ་མི་ཡོ་བར་བཞག་སྟེ་སྤྲ་དང་ལྟེ་བ་བྱང་པོར་གཞག་
གོ། །སོ་དང་མཆུ་ཡང་ཐ་མལ་པར་གཞག་གོ། །ལྟེ་ཡང་ལ་སའི་བྱང་དུ་བཞར་
རོ། །དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་ཡང་སྤྲ་ཅན་དང་། ཇམ་བ་དང་། དབུགས་མོད་བ་ཅན་
དུ་མི་བཏང་གི། ཅི་ནས་ཁྱང་མི་ཆོར་བར་དལ་བྱ་དལ་བྱས་སྟུན་གྱིས་བྱབ་པའི་ཚུལ་
གྱིས་དབུགས་ནང་དུ་རྩབ་བ་དང་ཕྱིར་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །

དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོག་མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་རི་ལྟར་
མཐོང་བ་དང་རི་ལྟར་ཐོས་བ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་བཞག་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་
སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་དེ་ཡང་གསེར་བཙོ་མ་བཞིན་དུ་སེར་ལ་
མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་བརྒྱན་བ་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་ན་

བཞུགས་ཤིང་ཐམས་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་རྒྱན་དུ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པས་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིང་བ་དང་རྒྱོད་པ་ཞི་བར་བྱས་ལ།
རི་སྤྲོད་དུ་དེ་མཁུན་དུ་བཞུགས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་སྤྲོད་
དུ་བསམ་གཏན་བྱའོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱུང་གཟུགས་བརྟན་ཐོན་པ་
དང་བཞུད་པ་ལ་རྟོག་པས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་འདི་སྟམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྗང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱུང་
གཟུགས་བརྟན་འདི་གང་ནས་ཀྱང་མ་གཤེགས། གར་ཡང་མི་བཞུད། བཞུགས་
བཞིན་དུ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ལ། བདག་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཞིང་འོང་བ་དང་འགོ་བ་དང་བྲལ་བ་
གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་དབྱེད་ནས་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་བརྗོད་པ་མེད་པར་ངང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་
ན་བསྐྱོམ་ཞིང་རི་སྤྲོད་འདོད་པར་འདུག་པར་བྱའོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་ནི་ད་ལྟར་གྱི་
སངས་རྒྱུས་མཛོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་བསྐྱར་ཏེ།
ཉིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་མན་ཡོན་ཞིབ་ཏུ་ནི་མདོ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་
གཅིག་ཏུ་ན་རྣམ་པ་རི་སྟེད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་སེམས་
བཞག་སྟེ་བྱིང་བ་དང་རྒྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་ཞི་གནས་བསྐྱུབ་པར་
བྱའོ། །མདོར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་
བྲག་གིས་བསྐྱུས་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བོར་འདུས་
གྱི། །ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བོ་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །འདི་

ལ་བྱིས་པ་དག་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་ལ་ཞེན་པའི་བྱིར་སྒྲོལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
གྱུར་ནས་འཁོར་བ་ན་ཡོངས་སུ་འབྱུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་བྱིན་ཅི་ལོག་བསལ་བའི་བྱིར་
དེ་དག་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་བྱས་ལ། རྣམ་འབྱོར་པའི་ཞི་གནས་བྱུང་ནས་དེ་ཁོ་
ན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་པར་སོ་
སོར་རྟོག་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དག་པ་ནི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ལ་བདག་
མེད་པའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ནི་གང་སྤང་བོ་རྣམས་བདག་དང་བདག་གི་
མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ནི་གང་དེ་དག་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལ་རྣམ་འབྱོར་བས་འདི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་ནི་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ལས་གྲུད་ན་མེད་དེ། དེ་མི་སྤང་བའི་བྱིར་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་
ལ་ངའོ་སྒྲུམ་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །གང་ཟག་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
སྤང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མི་རྟག་ལ་དུ་མའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གང་ཟག་ནི་རྟག་པ་དང་གཅིག་སྤེལ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་
གཞན་དག་གིས་བརྟགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་དམ་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་
བའི་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ནི་མི་རུང་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་
གཞན་མེད་པའི་བྱིར་རོ་སྒྲུམ་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ར་དང་ངའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟུན་ཏེ་
འབྱུང་པ་ཁོན་ན་ཡིན་པར་ངེས་པར་རིག་ནས། དེ་ནས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྟོག་
པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཆོས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ཅི་འདི་དག་སེམས་ལས་གྲུད་ན་
དོན་དམ་པར་ཡོད་དེ་འདུག་པ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་སེམས་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་

བར་སྒྲུབ་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་སྒྲུབ་བ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་
 བར་བྱའོ། །དེས་དེ་དག་ལ་རྩལ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩལ་སྒྲུབ་རྒྱུ་མཁས་ཀྱང་ཆ་ཤིས་
 གྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་ན་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་དམིགས་ན་དེ་ཡོད་པ་འཕམ་མེད་
 བ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་བར་རྟོག་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡང་སེམས་ཅན་དུ་
 རྟོགས་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུབ་
 ཏེ། རྩལ་ནི་རྩལ་དུ་རྒྱུ་བ་ཤིག་ཅིང་། །གཟུགས་ལ་རྒྱུ་བར་མ་རྟོག་ཤིག །སེམས་
 ཅན་རྒྱུ་བར་གཞག་པ་ནི། །ལྟ་བུ་དཔེ་པས་མི་རྟོགས་ཀྱི། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་འདི་
 ལྟར་དུ་སེམས་ཏེ། སེམས་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་
 དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་མི་ལམ་ན་དམིགས་པའི་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་བ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་རྒྱུ་བ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བྱི་
 རོལ་དུ་ཆད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཁམས་གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་
 ཡིན་ནོ། །དེས་དེ་ལྟར་ཆོས་སྤྱ་གདགས་པ་མཐའ་དག་ནི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་པར་
 རྟོགས་ནས། དེ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་
 བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ། ལྟར་ནས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་གོ། །

དེ་འདི་ལྟར་དབྱེད་དོ། །དོན་དམ་པར་ན་སེམས་ཀྱང་སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་མ་སྤྱེས་
 བ་སྟེ། གང་གི་ཆེ་བརྒྱན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་བ་འཛིན་པར་
 སེམས་ཉིད་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུ་བར་སྒྲུབ་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ལས་གྲུད་ན་མེད་པའི་བྱིར་དེ་
 ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འབྱུང་། རི་ལྟར་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡིན་པས་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་

མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱང་དེ་ལས་གྲུད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་དང་དུ་མའི་
 རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་སྤྱེ་བའི་ཆེ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆེ་
 ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འཁྲོ་སྟེ། རོན་དམ་པར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་
 སྤྱེ་བར་མི་རིགས་གྱི། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སེམས་ཀྱང་སྤྱུ་མ་བཞིན་ཏེ། སེམས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་
 བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། རོན་དམ་པར་ན་མ་སྤྱེས་པའོ་སྟུ་ལྟ་
 བརྟག་པར་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་སེམས་གང་གིས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་བརྟགས་
 ན་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པས་དམིགས་པ་གང་དང་
 གང་ལ་སེམས་འཕྲོ་བ་དེ་དང་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱང་མི་དམིགས་ཏེ། དེས་གང་གི་ཆེ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆེ་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་
 བརྟགས་ཤིང་ཚུ་ཤིང་གི་སྤོང་པོ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་པོ་མེད་པར་རྟོགས་ན་དེ་ལས་སེམས་
 རྫོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་གྱུར་
 ནས་སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མཆོན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་འཐོབ་པོ། །

དེ་སྐད་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱོན་
 ལ་མཁས་པ་དེས་སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྤོང་བ་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་ལ་
 རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྤོང་བ་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་མང་བས་གནས་གང་དང་གང་
 དུ་སེམས་འཕྲོ་ཞིང་སེམས་མཛོན་པར་དགའ་བའི་གནས་དེ་དག་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་
 སུ་བཅུ་ན་སྤོང་བར་རྟོགས་གྱི། །སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བརྟགས་ན་སྤོང་བར་
 རྟོགས་གྱི། །སེམས་གང་གིས་རྟོག་པ་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱན་དུ་བཅུ་ན་སྤོང་བར་རྟོགས་
 ཏེ། དེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཆོན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་འབྱུང་

ངོ། །འདི་ནི་འདི་སྐད་དུ་གང་ཉེ་བར་མི་རྟོག་པ་དེ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་
 མི་འབྱུང་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་རྟོག་པ་
 ན་གང་གི་ཆེ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆེ་ཡོད་པར་མི་རྟོག་གོ། །མེད་པར་ཡང་མི་རྟོག་སྟེ་
 གང་མེད་པར་བརྟགས་པ་དེ་ཡང་དེའི་སྒོ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཞིག་མཐོང་བར་གྱུར་ན་ནི་དེའི་ཆེ་དེ་འགག་པའི་ཕྱིར་མེད་དོ་
 ཞེས་བརྟག་པར་བྱ་ན། གང་གི་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་དུས་
 གསུམ་དུ་ཡང་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆེ་གང་འགག་པའི་ཕྱིར་མེད་ཅེས་རྣམ་
 བར་བརྟག་པར་བྱ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོག་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་དེ་ལ་རྟོག་པ་གཞན་དག་ཀྱང་མི་འབྱུང་
 རྟེ། བྱུང་བར་བྱེད་པ་མེད་ན་བྱུང་བར་བྱ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་
 སྒྲོས་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་
 བ་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་
 རོ་བོ་ཉིད་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་མཚོག་གི་བསམ་གཏན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

དེ་དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཞུགས་པས་བལྟ་
 བར་བྱ་བ་དང་། བརྟག་པར་བྱ་བ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དཔྱོད་པ་མེད་ཅིང་བརྗོད་པ་
 མེད་པར་ངང་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པས་མངོན་པར་འདུ་
 བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་ཁོ་ན་དེ་ཤིན་དུ་གསལ་བར་ངེས་པར་
 གཟུང་ཞིང་འདུག་པར་བྱའོ། །དེར་གནས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམ་པར་མི་གཡིང་
 བར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་བར་སྐབས་སུ་སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་རྣམ་པར་གཡེངས་པར་

མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བཏགས་ནས་རྒྱུ་པར་གཡེངས་པ་ཞི་བར་བྱས་ལ་
 ཡང་དེ་ཉིད་དུ་སེམས་གཞག་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་དེ་ལ་སེམས་མངོན་པར་མི་དགའ་
 བར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དགའ་བ་བསྒྲོམ་
 པར་བྱའོ། །རྒྱུ་པར་གཡེང་བ་ལ་ཉེས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མི་དགའ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་
 བྱའོ། །ཅི་སྟེ་སྤྲུགས་པ་དང་གཉིད་གྱིས་ལོན་པས་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་བྱིང་
 བ་ལམ་བྱིང་དུ་དོགས་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་སངས་རྒྱས་
 གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའམ། སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་བྱིང་བ་ཞི་བར་
 བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་བསྟན་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་རྒྱལ་འབྱོར་བ་
 དཔུས་ལོང་དང་འབྲ་བ་འམ། ལྷན་པར་ཞུགས་པའི་མི་དང་འབྲ་བའམ། མིག་བཙུམས་
 པ་དང་འབྲ་བར་དེ་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མི་འཛིན་པ་དེའི་ཆེ་བྱིང་བ་དང་ལྷག་མཐོང་
 མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རི་སྟེ་གང་གི་ཆེ་སྡོན་སྤྱོད་བའི་ཡུལ་ལ་འདོད་པས་བར་
 སྐབས་སུ་སེམས་ཁྲོད་པའམ། ཁྲོད་དུ་དོགས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་མི་ཏྲག་པ་ལ་
 སོགས་པས་སྒྱུ་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱས་ལ་ཁྲོད་པ་ཞི་བར་བྱའོ། །

དེ་ནས་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེ་པར་འཇུག་པ་
 ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་རྒྱུ་པར་གཡེང་བའི་མི་ལྟ་བུའམ། སྤྲེལ་བཞེན་དུ་
 སེམས་མི་གནས་པར་གྱུར་པ་ན་ཁྲོད་པ་དང་ཞི་གནས་མེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །ཅི་སྟེ་གང་གི་ཆེ་བྱིང་བ་དང་ཁྲོད་པ་ལས་དབེན་བའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་ཞུགས་
 ཤིང་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གྱུར་པ་
 དེའི་ཆེ་ཚུལ་བ་སྤྲོད་པས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་

ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱུ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་གང་གི་ཆེ་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམས་པས་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཤུགས་ཆེ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་མར་མེ་རླུང་ལ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་སེམས་གཡོ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ཤུགས་ཆེན་ཡང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པའི་མི་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྷ་བས་ན་དེའི་ཆེ་ཡང་ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་སྒྲང་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ་མཉམ་དུ་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་རི་སྲིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོད་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་མངོན་པར་འདུ་བ་བཟང་པར་གནས་པར་བྱའོ། །

མདོར་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེས་པ་བྱུག་ཡོད་དེ། ལེ་ལོ་དང་། དམིགས་པ་བརྟེན་པ་དང་། བྱིང་བ་དང་། རྟོན་པ་དང་། མི་རྩལ་བ་དང་། རྩལ་བའོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ། དད་པ་དང་། འདུན་པ་དང་། རྩལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། འཛུགས་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། སེམས་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི། །དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་ནི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟེ། འདི་ལྷ་རྟེན་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་དད་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་འདོད་པ་སྟེ། བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་འདོད་པར་གྱུར་པས་བརྩོན་འགྲུས་རྩལ་མོ། དེ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་པས་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པས་ལེ་ལོ་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དད་པ་ལ་སོགས་པས་ལེ་ལོ་སྤོང་བར་འགྱུར་

ཏེ། དེའི་བྱིར་དེ་དག་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །འབྲུག་པ་ནི་དམིགས་པ་བརྗེད་པའི་གཉེན་
པོ་ལོ། །ཤེས་བཞིན་ནི་བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟེ། དེས་དེ་གཉིས་
རྟོགས་ནས་སྤྱོད་པའི་བྱིར་རོ། །བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་མ་ཞི་བའི་དུས་ན་མི་རྩལ་བཉེས་
པ་སྟེ། དེའི་བྱིར་དེའི་གཉེན་པོར་སེམས་པ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་བྱིང་བ་དང་།
ཚོད་པ་རབ་ཏུ་ཞི་སྟེ་སེམས་རྣམ་དུ་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ་རྩལ་བཉེས་པ་སྟེ། དེའི་ཆེ་དེའི་
གཉེན་པོར་བཏང་སྟོམས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །སེམས་མཉམ་པར་ཞུགས་པའི་ཆེ་གཤམ་
ཏེ་རྩལ་བ་བྱས་ན་དེའི་ཆེ་སེམས་རྣམ་པར་གཤམ་བར་འགྱུར་རོ། །སེམས་བྱིང་བར་
གྱུར་པ་ལ་གཤམ་ཏེ་རྩལ་བ་མ་བྱས་ན་དེའི་ཆེ་ལྷག་མཐོང་མེད་པའི་བྱིར་མི་ལོང་བ་
བཞིན་དུ་སེམས་བྱིང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སེམས་ཞུས་པ་བསམལ་ཞིང་ཚོད་
པ་ཞི་བར་བྱས་ལ་མཉམ་པར་གྱུར་པས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱའོ། །

དེ་ནས་རྣམ་འབྱོར་པ་ཇི་སྲིད་དུ་དགའ་བ་དེ་སྲིད་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
མེད་པ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་བསྒྲོམ་ཞིང་འདུག་པར་བྱའོ། །ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོད་པར་
གྱུར་ན་སྐབས་སྐབས་སུ་འདིག་རྟེན་མཐའ་དག་ལ་བལྟས་ལ་སྦྱུ་མ་དང་། མི་ལམ་
དང་། ཚུ་རྩལ་ལྟ་དང་། མིག་ཡོར་ལྟ་བུར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པར་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྦྱལ་ཏེ། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དཀྱིལ་དང་འདྲ་བར་མཉམ་པར་མཐོང་ངོ། །དེའི་
རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ནི་སྦྱུ་མ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་དང་། ཚུ་རྩལ་བཞིན་དུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་
ངོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་
པོ་མངོན་དུ་བྱས་ལ་འདི་སྟམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། བྱིས་པའི་སྒྲོ་ཅན་དེ་དག་གིས་

ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་མ་རྟོགས་ནས་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་
 བ་ལ་སོགས་པར་སྒྲོ་བདགས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ནས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་ལ་སྣ་ཆོགས་བསྐྱེད་པས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བར་ཡོངས་སུ་འབྱམས་པས་ན་
 བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་། འདི་དག་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ་སྣམ་
 དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ངལ་བསོས་ཏེ། ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་
 སྣང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཡང་སེམས་སྒྲོ་བར་གྱུར་ན་ཡང་ངལ་
 བསོས་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་བཤེས་ཚུ་ཆོད་གཅིག་
 གཤམ། མེལ་ཆེ་ཐུན་བྱེད་དམ། ཐུན་གཅིག་གཤམ་རི་སྤྱིད་རྒྱས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་འདུག་པར་
 བྱའོ། །དེ་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྷང་བར་འདོད་ན་སྒྲིལ་མོ་གྱུང་མ་བཤེག་པར་འདི་
 སྣམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ན་མ་སྒྲིལ་བ་ཡིན་
 ཡང་སྒྲིལ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་སོ་སོར་ངེས་པ་སྣ་ཆོགས་འདུས་པའི་དབང་གིས་མ་
 བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་སྣ་ཆོགས་ཁོ་ན་དག་འབྱུང་སྟེ། དེས་ན་ཆད་པར་ལྟ་བར་
 ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་
 གྱིས་རྣམས་པར་དབྱེད་ན་མི་དམིགས་ཏེ།

དེས་ན་རྟག་པ་ཉིད་དང་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གང་
 དག་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་དང་བྲལ་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་ཅན་དུ་གྱུར་ཅིང་བདག་ཏུ་
 མཛོན་པར་ཞེན་ནས་ལས་རྣམས་ལ་སྣ་ཆོགས་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་འཁོར་བ་ན་ཡོངས་སུ་
 འབྱམས་མོ། གང་དག་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་སྒྲོགས་ཤིང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་
 བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་སྒྱིན་པ་རྗེགས་པར་

མི་བྱེད་གྱི། བདག་འདུལ་བ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཐབས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་སམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལྷུང་ངོ། །གང་དག་འགྲོ་བ་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཀྱང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་
 གཏོན་པར་དམ་བཅས་ནས། སྒྱུ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་གྱུར་པས་
 བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེས་པའི་གོ་འཕང་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་པན་པ་དང་བདེ་
 པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་ཅིང་བཀྲུགས་གྱི། །དེ་དག་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཆོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་འཁོར་བར་ཡང་མི་ལྷུང་
 ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཆོད་མེད་པ་
 བསལས་པའི་དབང་གིས་ན་སྤངས་ལས་འདས་པར་ཡང་མི་ལྷུང་ངོ། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཆོ་བར་ཡང་འགྱུར་ངོ། །དེ་ལྟ་བུ་ན་
 སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་པན་པ་དང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་མི་གནས་པའི་སྤྱ་
 ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དག་གིས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་བརྩོན་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་
 བསམ་མོ། དེ་སྐད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ་ཉི།
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ལགས་
 གྱི། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཆོ་བར་འགྱུར་བ་
 ལགས་གྱི། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟ་ལགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་བརྩོན་པར་བབྱའོ་ཞེས་

འབྱུང་ངོ་། །འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་
སྤུལ་ཏེ། ཀའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱ་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཡང་དག་
པར་འབྱུབ་པའི་རྒྱ་ཚད་མེད་པ་འབྱམ་པའི་བཅུས་ཡང་དག་པར་འབྱུབ་སྟེ། བཅུ་གང་
ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ཚད་མེད་པ་ས་མི་ངོམས་པ་
ཡང་དག་པར་འབྱུབ་པའི་རྒྱ་དང་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་། །

འཕགས་པ་བྱི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྤུལ་ཏེ། གྱེ་
གྲོགས་སོ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ནི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་ངེས་པར་སྐྱེས་
པའོ། །དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པར་སྐྱེས་པའོ། །དགེ་བའི་ལས་ཚད་མེད་
པ་ལས་ངེས་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བྲས་
ན་དལ་གྱིས་སྐྱེལ་སོ་ཀྱང་བཤེགས་སྟེ། རྩོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་བཙུང་ནས་དེ་དག་ལ་མཆོད་པ་དང་
བསྟོད་པ་བྲས་ལ། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་
གདབ་པོ། །

དེ་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྟོང་ཟེའི་སྟོང་པོ་ཅན་ལྷན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
ཡོངས་སུ་བསྟོས་པའི་སྤྱི་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་སྐྱབ་པ་ལ་
མངོན་པར་བཙུན་པར་བྱའོ། །གང་ཞིག་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱེད་པའི་
དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་མཐོ་རིས་ལ་སོགས་
པའི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་ཞིང་འཁོར་བ་ན་འཁོར་རོ། །གང་དག་ཅི་ཡང་མི་སེམས་ཅི་ཡང་

མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཅི་
ཡང་མི་བསམ་མོ། སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་སྤྱད་པར་ཡང་མི་བྱེད། །སྒྲིབ་པ་ལ་
སོགས་པ་སྤྱད་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་ལོ་ལྟར་དཔེ་དབང་དུ་མཛད་ནས་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ་སྟེ་
དུ་སེམས་ཤིང་དེ་སྤྱད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་དེས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ཡིན་
ལོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་ན་ཐེག་
པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་ཅི་ཡང་མི་བསམ་མོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་ནི་
ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་
དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་སྤངས་ན་
རྩ་བ་བཅད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་སྤངས་པར་འགྱུར་
རོ། །སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་སྤྱད་པར་མི་བྱེད་ཞེས་སྤྱོད་པས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་ལ་
སོགས་པ་ཐབས་ཤིན་ཏུ་ཐུར་ཕྱིན་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ལོ། །

མདོར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་སྤྱད་
འཕགས་པ་ག་ཡ་མགོ་འི་རི་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
ལམ་ནི་མདོར་བསྟན་ན་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐབས་དང་། ཤེས་
རབ་པོ་ཞེ་ལོ། །འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་གསང་བ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུབ་ཏེ།
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཐམས་ཅད་
བསྟན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་
སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ། ཐོས་པ་
ཅུང་བ། བདག་གི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཇིག་པ། སྒྲིབ་པ་ལས་པ་ལ་བསྟེན་བཀའ་མ་བྱས་

པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚུལ་མ་རྟོགས་པ། བདག་ཕྱང་བར་བྱས་
ནས་གཞན་ཡང་ཕྱང་བར་བྱེད་པ་རིགས་པ་དང་ལྷང་དང་འགལ་བའི་དུག་གིས་བཏབ་
པའི་ཆོག་ནི་མཁས་པ་བདག་ལ་ལེགས་སུ་འདོད་པས་ཟས་དུག་ཅན་བཞིན་དུ་རྒྱང་
རིང་དུ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དེས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྤངས་
ན་ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་དམ་
པ་ཁོ་ན་ཡང་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་པར་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐབས་གང་གིས་
ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
ཅིང་གོམས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ། གལ་ཏེ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བློ་བཟད་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། དེ་
ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་པར་ནི་ཉམས་སུ་སྤོང་
བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་བློ་བཟད་པར་བྱ་བ་དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱ་བར་བྱེད་མི་རུས་
གྱི། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་ཆོས་འདི་དག་བློ་བཟད་པར་མི་བྱའོ། །ཡིད་ལ་མི་བྱའོ་སྙམ་དུ་དེ་
ལྟར་བསྐྱོམ་ཞིང་དེ་དག་ལ་བློ་བཟད་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་བསྐྱོམ་པ་ནི་
དེའི་ཆེ་དེས་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་བློ་བཟད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་
བློ་བཟད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅམ་ལ་བློ་བཟད་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་
པ་སྐད་དུ་བྱ་ན། དེའི་ཆེ་དེ་གཉིས་རྣམ་པ་གང་གིས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་དབྱང་
དགོས་ཏེ། མེད་པ་ནི་རྒྱར་རྱང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གིས་མཚན་མ་མེད་པ་
དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། དེ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་

ནམ་པར་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་དུ་ཟིན་ན་ནི་བརྒྱལ་བ་ཡང་བྲན་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
མེད་པས་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པར་སོ་སོར་
རྟོག་པ་མེད་པར་ནམ་པ་གཞན་གྱིས་བྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱ་བའི་
ཐབས་གཞན་མེད་དོ། །བྲན་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་གྱུར་དུ་ཟིན་
གྱང་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་འཇུག་
པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར། ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་དུ་ཟིན་
གྱང་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་མེད་ན་དེ་དག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པས་ནི་སྐྱིབ་པ་སྟོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
གྱུར་དུ་ཟིན་ན་ཐམས་ཅད་གྱང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ནལ་
འབྱོར་པ་དེ་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྲན་པ་ཉམས་པ་འཇམ། མྱོང་ས་པས་བྲན་པ་
དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འཇུག་ན་ནི་དེའི་ཆེ་ཉིན་དུ་མྱོང་ས་པ་ཡིན་པས་དེ་ནལ་
འབྱོར་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་པར་དེ་ལ་བྲན་པ་མེད་
པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྐྱེན་པ་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་རྒྱང་རིང་དུ་བསྐྱངས་པར་
འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་བྲན་པ་ཉམས་པ་ཡང་མ་ཡིན། སྐྱེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆེ་
ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་པར་ངེ་ལྟར་བྲན་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
མེད་པར་བྱེད་རྒྱས་པར་འགྱུར། བྲན་བཞིན་དུ་ཡང་མི་བྲན། མཐོང་བཞིན་དུ་ཡང་མི་
མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་རོ། །བྲན་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་གོམས་
པར་བྱས་ན་ངེ་ལྟར་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ཆོས་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རྟེ། འགལ་བའི་ཕྱིར་རྫོང་བ་དང་འགལ་བ་བྱང་བ་བསྟེན་
 པའི་ཆེ་རྫོང་བ་རེག་པའི་ཆོར་བ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ལ་འབྱོར་བ་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་དེའི་ཆེ་
 དེས་གདོན་མི་བ་བར་ཅི་ཞིག་ལ་དམིགས་དགོས་རྟེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་
 པ་ནི་སྐྱོ་བྱུང་དུ་དམིགས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་མེད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་རི་ལྟར་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར། གཉེན་བོ་གང་གིས་ནི་ཉོན་
 མོངས་པ་སྟོང་བར་འགྱུར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་སེམས་
 ནི་འགོག་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བློ་བ་མེད་པ་དང་།

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་
 འགྲོ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་
 གིས་བློ་བ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱེད་ཀྱས་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ།
 འདི་ལྟར་ན་ལ་འབྱོར་བ་གང་གི་ཆེ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་དོན་དམ་
 པར་ན་དུས་གསུམ་དུ་ཆོས་སྐྱེས་པ་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་རི་ལྟར་ན་བློ་བ་
 དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བྱ། དོན་དམ་པར་ན་དུས་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་བ་མེད་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་རི་ལྟར་བློ་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དེ་སྟོས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཞུགས་
 པས་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་རྟོགས་པས་ལྟ་བ་དན་པའི་བློ་བ་མཐའ་དག་
 སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐབས་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་བསྟེན་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་

ཤེས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་
ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་ན་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར།
ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་སྤོང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་
རོལ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། བུ་མོ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་གཡུལ་
ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཡིན། གསོལ་བ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མི་དཔགས་པ་གང་ལགས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་རྣམ་འབྱོར་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་ཕྱེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོན་གྱིས་
ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་རྣམས་པམ་པར་བྱ་སྟེ། འཇིགས་པ་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་
སྤང་མ་བཞིན་དུ་མིག་འཕྱུ་མས་པར་མི་བྱའོ། །འཕགས་པ་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་
མདོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག་ །སོ་སོར་དེ་
བརྟགས་གལ་ཏེ་བསྐྱོམ་པ་ནི། །དེ་ཉིད་ཐུང་ན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བྱའི་རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་
གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞི་མི་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །མདོ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པ་ལས་ཀྱང་
འབྱུང་སྟེ། བདག་ལྷག་མཐོང་གི་སྦྱོར་བ་ལ་ཞུགས་པར་གནས་ཀྱང་གཞན་དག་ལྷག་
མཐོང་གི་སྦྱོར་བ་ལ་མི་འཇུག་ན་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ལྷག་མཐོང་ནི་
ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་
དང་། དགོངས་པ་དེས་པར་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །འཕགས་པ་དགོན་
མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་བ། ལྷག་མཐོང་གིས་བརྟགས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་རྟོགས་པ་ནི་མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འཕགས་པ་ལང་
ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། རྫོ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་གི་ཕྱིར་རྫོས་བརྟགས་ན་རང་དང་

སྤྱི་ལོ་མཆན་མི་རྟོགས་ཏེ། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་
བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་མི་བྱ་ན། དེ་ལྟར་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་རྣམས་པ་དུ་མ་
བཀའ་སྤྱུལ་པ་དེ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་བདག་ནི་ཤེས་རབ་
ཚུང་དུ། བཅོམ་འགྲུས་ཚུང་དུ་སྟེ། མང་དུ་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་མི་བྱས་སོ་ཞེས་
དེ་སྐད་བྱ་བའི་རིགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མང་དུ་སྒྲོམ་པ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་
དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དེ་སྤང་བར་ནི་མི་རིགས་ཀྱི། །

ཆངས་པས་ཁྱས་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། གང་དག་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱལ་
པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་ཁྱགས་པ་དེ་དག་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་འབྱུང་
རོ། །དེ་ལ་གང་དག་དོན་དཔེ་པར་མ་སྟེས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྟེ་བར་ཡོངས་སུ་
བརྟགས་ཏེ། ཉན་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་མི་རྟོག་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
ཚུལ་དུ་སེམས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་སྟོ་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་
དེ་དག་ལ་སེམས་པ་འཇུག་པས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ག་པའི་
ཕྱིར་དེ་སྐད་བཀའ་སྤྱུལ་ཀྱི། ། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་དག་ག་པར་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ནི་མདོ་སྡེ་ལྟར་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་ཆངས་པས་ཁྱས་་
པ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ།
གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱང་དེར་མ་སྟེས་མ་ཉམས་ན་དེའི་སྤྱད་
དུ་དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བཀྱི་ཞེས་འབྱུང་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ཇི་ལྟར་ན་
བཅོམ་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་བ། གང་གི་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་

ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟགས་ནས་མ་དཔེགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་གྱི། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་སྒྲོ་བྱས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
གྱི། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་དེ་དག་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྦྱུ་མ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་གྱི། །དེ་ལྟར་གང་དང་གང་དུ་བསམ་གྱིས་མི་
ཐབས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ཐོས་ན་དེ་དང་དེར་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ཅམ་ཁོ་ནས་དེ་
ཁོ་ན་རྟོགས་པར་གང་དག་སེམས་པ་དེ་དག་གི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དགག་པའི་ཕྱིར་
ཆོས་རྣམས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱེད་དོ། །

ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་པ་ཡང་དགག་པར་བྱེད་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་
པར་བྱའི། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་དགག་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
ན་རིགས་པ་དང་ལུང་ཤིན་ཏུ་མང་སོ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྤར་བཤད་པ་
བཞིན་ནོ། །ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒྲོམ་པར་བྱའི། གཞན་དུ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། ཏྲ་དམྱས་ཀྱི་ས་བསྟན་ནས་རྒྱག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཡང་དག་
པར་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཚུལ་
བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་པས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་འདོད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བུང་ན་ཤིང་གཉིས་བྱུད་པ་ལས་མེ་བུང་
བས་ཤིང་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཡང་ཕྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་ལྟུང་ཏོ། །ཡང་

དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཅི་ཡང་མི་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་དེ་སྐད་སྤྲོ་བས་ལས་ཟད་
ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རྟེན་ལས་སྤྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཉེ་ཆོལ་བའི་སྤྲོ་བ་ཁས་སྦྲངས་པར་
འགྱུར་རྟེན། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་ནས་གྲོལ་བར་
འགྱུར་གྱི། །ལས་ཟད་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་
པའི་ལས་ཟད་པར་བྱ་མི་རུས་ཏེ། དེ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངན་སོང་ལ་སོགས་
པ་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོལ་ས་གཞན་དག་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་
མེད་པར་མ་གྱུར་ཏེ་དེ་རྒྱུར་གནས་ན་ལས་དགག་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་མར་མེ་མ་
འགགས་ན་དེའི་འོད་མི་འགག་པ་བཞིན་ནོ། །ལྷག་མཐོང་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དེའི་ཉོན་
མོངས་པ་ཟད་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་སྤྲོ་བ་འདད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅི་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ་སྤྲོ་བ་
སྤྲོ་བ་མས་ན་ནི་དེའི་ཆོལ་ས་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲོལ་བར་འགྱུར་སྟེ། ལས་ཟད་
པར་བྱ་བའི་ཆོག་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མི་དགེ་བའི་ལས་མི་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་
ནི་རིགས་ན། དགེ་བ་ཅི་སྟེ་དགག་ །གལ་ཏེ་འཁོར་བར་བྱེད་པས་དགག་པ་སྐད་དུ་
བྱས་ན་ཡང་དེ་ནི་མི་རུང་སྟེ། བདག་ལ་སོགས་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་
བའི་དགེ་བའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཁོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལས་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་བ་སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པ་ཡང་འཁོར་བར་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་འཕགས་པ་ས་བརྩུ་བ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། དགེ་བ་བརྩུའི་ལས་
ཀྱི་ལམ་དེ་དག་ཉིད་བསྡུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱར་བ་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ནི་

ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་
སྒྱུབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས་ཀྱང་།
ཆུ་ཁྲུང་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཞུགས་པའི་ཆུའི་ཕུང་པོ་བཞིན་དུ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་སྒོ་སྒྲུ་ཆོག་པ་ནས་དགེ་བ་བསགས་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་གྱི། །སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྱུ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་།
འོད་དང་། འཁོར་དང་། འོངས་སྒྱུ་དེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྱུ་ན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་པ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་
པར་མདོ་སྡེ་དང་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་དང་ཡང་
འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་བ་སྒྱུ་དེ་བ་བཀག་པས་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒོམ་པ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་བཀག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་མགོ་བོ་དང་ཁ་སྒྲུ་བྲེགས་པ་དང་
ཆོས་གོས་དུར་སྒྲིག་བཅང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་བའི་
ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ལ་མི་ཕྱོགས་པར་གྱུར་ན་འཁོར་བ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ཀྱུན་ཏུ་བསྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱང་རྒྱང་བསྐངས་པར་འགྱུར་རོ། །

འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ལ་
ཤིན་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངས་ལུང་
མ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འཕགས་པ་ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་།

འཁོར་བ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་བཞི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆལ་བའི་རྩལ་
ཁྲིམས་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་རྩལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། །འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་
པ་ལས་ཀྱང་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་འཁོར་བར་འགོ་བཞི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་ཐར་བའོ། །ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། །

ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱང་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་
ཐབས་ནི་ཐར་བའོ། །ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཐར་བའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་
ཏོ། །འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། འཁོར་བར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ནི་བྱང་
རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། །མདོ་ཀྱན་ལས་
བརྟུས་པ་ལས་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་ལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་
བས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱི། །བྱང་རྩལ་ཀྱི་ལམ་ཡང་རབ་རྟུ་ཤེས་
ལ་བ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་ཆོལ་བ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་
བསྟན་ཏོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྦྱིན་པ་ལ་སེམས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་བར་ལ་སེམས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལ་སྦྱིན་
པ་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་པ་དགག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། །རར་འཛིན་པ་དང་། ར་ཡིར་
འཛིན་པ་ལ་སེམས་མངོན་པར་ཞེན་པ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་སེམས་མངོན་པར་
ཞེན་པ། དམིགས་པ་ཅན་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་དགག་པ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་
བའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་

བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་ཡང་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་
རོ། །དེ་ལྟར་གྲུར་ན་ཐར་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྲུར། དེའི་ཕྱིར་ན་དམིགས་པ་ཅན་སྣ་
ཚོགས་སུ་འདྲུ་ཤེས་པས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་
དག་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལས་ཀྱང་།
སེམས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་སོགས་པའི་འདྲུ་ཤེས་ཅན་གྱི་སྦྱིན་པ་
ལ་སོགས་པ་ནི་བདུན་གྱི་ལས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

ཕྱང་པོ་གསུམ་པའི་ཡོངས་སུ་བསྒྲོ་བ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ་པ། གང་བདག་
གིས་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུམ་དང་། བསམ་
གཏན་དང་། ཤེས་རབ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མ་འཆོལ་ནས་དམིགས་པར་སྒྲུབ་བས་སྦྱིན་
པ་ལ་བརྩལ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་དུ་འཛིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་དང་།
བདག་དང་གཞན་དུ་འདྲུ་ཤེས་པས་བཟོད་པ་བསྐྱོམས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལག་པ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས་པར་བགྱིའོ་ཞེས་འབྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
ཡང་དམིགས་པ་ཅན་སྣ་ཚོགས་སུ་འདྲུ་ཤེས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་
ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཅུ་གྱི་
ཕྱིར་བཤད་གྱི། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟེན་པ་དགག་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དམིགས་པ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྲུར་པ་འབའ་ཞིག་གི་མ་
ཡིན་ན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་མེད་པར་དགག་པར་འགྲུར་རོ། །

ཆངས་པས་ཁྲུས་པ་ལས་ཀྱང་། སྦྱོད་པ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའོ། །ཡོངས་སུ་མི་རྟོག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྐབས་
ཡིན་པས་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་གྱི། མཆན་མ་མེད་པར་གནས་ཤིང་
མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་
ལྷང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་དེ་ཙམ་དུ་བསྟན་ཏེ། སྤྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་ན་མ་སྐྱེས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་གྱི། ། སྤྱོད་
པར་མི་བྱ་བ་ནི་བཀའ་མ་སྦྱལ་ཏོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མར་མེ་མཛད་གྱི་སྤྲོ་ལོགས་སུ་
སངས་རྒྱས་གང་དག་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བསྟེན་བཀྱར་མཛད་པ་དེ་དག་གི་
མཆན་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བསྐྱེད་པར་ཡང་བརྗོད་པར་མི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་གིས་
ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ན་བཞུགས་པའི་སྤྱོད་
པ་ཅིའི་ཕྱིར་དགག་པ་མ་མཛད། མར་མེ་མཛད་གྱིས་ཀྱང་དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱི་སྤྱོད་པ་དགག་པར་མ་མཛད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། གང་གི་ཆེ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་ཤིང་
ཞིབ་མཆན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་དེ་གཟིགས་ནས་དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྷང་
བསྟན་གྱི། ། དེ་ན་དེའི་སྤྱོད་པ་བཀའ་བཞུགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ས་བརྒྱད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་མ་མེད་པར་གནས་
པ་མཆོག་དེ་ནི་དེ་དག་དེ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བྱང་ན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་
ཞེས་ས་བརྒྱུ་ལས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དགག་པ་མཛད་དོ། ། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་མི་བྱ་བར་གྱུར་ན་ནི་སྤྲོ་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་
འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཡང་ཆོངས་པས་ཞུས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ། སྤྱིན་པ་
ཡང་སྤྱིན་ལ་དེའི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ལ་ཡང་མི་རེལ། ཆུལ་ཁྱིམས་ཀྱང་བསྐྱུང་བ་དེ་

ཡང་སྒྲོ་འདོགས་པས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །ཆངས་པ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཕྱིར་མི་
 སྒྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། འཁོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་
 འཇིག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་རིམ་གྱོ་དང་མཆོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལོ། དབང་པོ་རྒྱལ་
 པོ་ཁོ་ནས་སྒྲིད་པར་བྱའི། དབང་པོ་ཚོན་པོས་མི་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་རུང་སྟེ།
 འདི་ལྟར་ས་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་བཅུ་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིད་པ་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་
 ཀུན་ཏུ་མི་སྒྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སར་ཆུད་པ་རྣམས་
 དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། འཕགས་པ་ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཁྱེས་པ་
 ལས་ཀྱང་། མི་སྒྲེ་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་གྱིས་གཏོང་བ་དང་། གཏོང་
 བ་ཆེན་པོ་དང་། རབ་ཏུ་གཏོང་བ་དག་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་གྱོ། །

མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པ་ལས་ཀྱང་། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྲག་ལ་སོགས་པ་ན་
 སྒྲུབ་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩ་
 འབྲུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩ་འབྲུལ་
 གྱིས་འགྲོ་བ་ལས་མགྲོགས་པ་ནི་གཞན་མེད་དོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྲག་དང་། ས་
 བཅུ་མ་གཏོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཕིན་ཏུ་སྒྲུབ་པར་འཇུག་པའི་
 ལམ་གཞན་ནི་མེད་དོ། །དེས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འདག་པ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་འདག་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མདོ་སྟེ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་གྱོ། །འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་

བ་དང་། ས་བཅུ་ལ་སོགས་བ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གི་ཆེ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ས་དང་སོར་ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནས་རིམ་
 གྱིས་ས་གོང་མ་ནམས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་འཇུག་
 གོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བ་ལས་མ་གཏོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཁོང་ཁྱེད་དུ་ཅིག་ཅར་འཇུག་པའི་སྒོ་གཞན་ནི་མེད་དེ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་མདོ་སྟེ་ལ་སོགས་བ་གང་ལས་ཀྱང་བཀའ་མ་སྩལ་ནོ། །གལ་ཏེ་
 བསམ་གཏན་ཉིད་དུ་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བ་དུག་འདུས་པས་ན་དེ་བསྟེན་བས་བ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་བ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་བ་ལ་སོགས་བ་བ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་བ་གཞན་སོ་སོར་བསྟེན་མི་དགོས་པ་སྐད་དུ་བྱ་ན་ཡང་། དེ་མི་རུང་སྟེ་དེ་ལྟར་
 གྱུར་དུ་ཐེན་ན་སངས་རྒྱས་ལ་བ་ལང་གི་ལྷི་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱས་པའི་ནང་དུ་ཡང་
 བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བ་དུག་འདུས་པས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་འབའ་ཞིག་བྱའི། བསམ་གཏན་ལ་
 སོགས་བ་མི་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཉན་ཐོས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་བ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་བ་ལ་ཡང་
 མཆན་མ་ལ་སོགས་བ་ཀྱན་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བ་དུག་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ནམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ནམས་ཀྱི་བྲག་མེད་པར་བསྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་
 གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བ་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བར་
 བསྟེན་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བ་རེ་རེར་ཡང་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 བ་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་བཀའ་སྩལ་གྱི། ། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བ་གཅིག་ཁོ་ན་ཞིག་

བསྟེན་པར་ནི་མ་གསུངས་ཀྱི། དེ་སྐད་འབགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་
ལས་ཀྱང་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་དུག་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པ་འདི་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་ན། དེ་ལ་
ཡང་མི་སྒྲིན་པོ་དག་འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའི། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་
ཟེར་ཞིང་། དེ་དག་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གཞན་དག་ལ་སྟན་འབྱེན་པར་སེམས་ཀྱི། །མ་
ཐམ་པ་འདི་རྗེ་སྟུམ་དུ་སེམས། ཀ་ཤིའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེས། སྟག་
རོན་གྱི་ཕྱིར་རང་གི་ཤ་ཁ་ལ་བྱིན་པ་དེ་ཤེས་རབ་འཆལ་པ་ཡིན་ནས། བྱམས་པས་
གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཀྱི། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། བྱམས་པ་ར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྐད་པ་སྟོད་པ་ན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་དང་ལྡན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་དག་
བསགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིས་གཞོད་པར་གྱུར་ཏེ། བྱམས་པས་གསོལ་
བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཀྱི། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ།
མ་ཐམ་པ་ཁོད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱལ་པ་དུག་ཅུར་སྟེན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡང་དག་
པར་བསྐྱབས། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱལ་པ་དུག་ཅུར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བར་
དུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་ན། དེ་ལ་མི་སྒྲིན་པོ་དག་འདི་སྐད་ཅེས་ཆུལ་གཅིག་ཁོ་ནས་
བྱང་ཆུབ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆུལ་གྱིས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྟོད་
པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །རྟོང་པ་ཉིད་
འབའ་ཞིག་བསྟེན་ན་ཉན་སོས་བཞིན་དུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ལྷུང་བར་

འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུས་
ན་སློབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ཀྱི་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་ལས་བཤད་པ།
ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཟབ་མོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་
བཅོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་འབྱུང་རོ། །འདིར་ཡང་འཕགས་པ་བྷི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་
བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ཁུངས་བསྟན་ཅིང་བཤད་ཀྱི། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཞལ་
སྤྱ་ནས་ཀྱི་བཀའ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་དང་ལུང་དུ་ལྡན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱི་གསུང་རབ་བཏང་ལ། མཁས་པ་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པས་འགྲོ་བ་སྤྱོད་པོ་གཞན་ཀྱི་ཆོག་
བཟུང་བ་མི་རིགས་ཀྱི། །འཕགས་པ་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཀྱང་།

སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་བསྐྱེལ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་བ་ཉིད་
འབའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་
སྤྱལ་ཏེ། འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སློན་པོས་ཟེན་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དགོས་
པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཐབས་མཁས་
པས་ཟེན་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་རོ། །

དེ་བས་ན་སྟོང་བ་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསྟེན་ན་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་འཇུག་
པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས། གཅིག་ཏུ་སེམས་དམིགས་པ་མེད་པར་མི་བྱའོ། །ཐབས་
ལ་མཁས་པ་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། །དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རིགས་
ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མེ་ནི་རྒྱ་ལས་འབར་ཏེ། རྒྱ་མེད་ན་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་

བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འབར་གྱི། ། དམིགས་པ་མེད་ན་སེམས་ཞི་བར་
འགྱུར་རོ། ། དེ་ལ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་དམིགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་ཡང་ཤེས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་
བ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཞི་བར་མི་བྱེད། ཉོན་མོངས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་འབྱུང་བར་
མི་བྱེད་ལ། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་འདོག་པར་བྱེད། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
དམིགས་པ་ལ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་
དམིགས་པ་ཡང་བཟོད། ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དག་པས་དམིགས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པོ་ཞེས་
ཆུ་ཆེར་གསུངས་ནས། ཡང་བཀའ་སྤྲུལ་པ།

དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དམིགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་། དེ་ཐམས་
ཅད་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་མི་གནས་པ་མེད་
དོ། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་
བསྐྱོས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བར་མཐོང་ངོ། །

རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འདིག་རྟེན་ཀྱི་
ཁམས་ན་གང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སྟོང་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་མེད་དོ། ། རིགས་
ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡང་དམིགས་པ་གང་
ཅི་ཡང་རུང་། བྱང་ཆུབ་ལ་པན་འདོགས་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བ་མེད་དོ་
ཞེས་ཆུ་ཆེར་འབྱུང་ངོ། ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྟེ་མཐའ་ཡས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ཆུམས་ཀྱི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚུལ་སྐྱབ་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་བདག་ཉིད་
སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བཙོན་འགྲུས་ཚུལ་མི་ལུས་སུ་ཟེན་
ཀྱང་། གཞན་དག་ལ་དེ་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བདག་དང་
གཞན་ལ་འཁུ་བ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཅི་ནས་ཀྱང་
ཡང་དག་པར་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་ཞིང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཚོགས་མཐའ་དག་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པས་ཐོས་པ་ཉུང་བ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཆུམས་ཀྱི་
ཚིག་དུག་བཞིན་དུ་སྤངས་ལ། སློབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་མཁས་པའི་ཚིག་
བདུན་ཅིའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས།
སྐྱ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་གྱུར་པས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་སྦྱོང་བ་མཐའ་
དག་དང་། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་གཞོན་པ་ལ་མངོན་པར་བཙོན་པར་བྱ་སྟེ།

རི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱང་བ་ལས། དཔེར་ན་སྐྱ་མའི་
མཁན་པོ་ཞིག །སྐྱལ་པ་ཐར་བར་བྱ་ཕྱིར་བཙོན། །དེས་ནི་སྤྲ་ནས་དེ་ཤེས་
པས། །སྐྱལ་པ་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད། །མིད་གསུམ་སྐྱལ་པ་འབྲ་བར་ནི། །རྟོགས་པའི་
བྱང་ཚུབ་མཁས་པས་ཤེས། །འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་གོ་བགོས་ཏེ། །འགྲོ་བ་དེ་ལྟར་སྤྲ་ནས་
ཤེས། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྟག་ཏུ་གྲུས་པར་བྱ་སྟེ།
གོ་མས་པར་བྱས་པ་དེའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རིམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་ན་གོང་ནས་
གོང་དུ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་པར་དག་པའི་སྐད་ཅིག་འབྲུང་བས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བསྟོམ་

བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་བར་གྱུར་ན་འདྲིལ་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་པའི་ང་
བ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་རྟོགས་བ། ཇི་མ་
མེད་ཅིང་མི་གཡོ་བ་རྒྱུང་མེད་པའི་མར་མེ་དང་འབྲ་བ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་དངོས་པོའི་
མཐའ་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ས་དང་པོ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་
བའི་ལམ་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེའི་གོང་མའི་ས་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་
ནས་རིམ་གྱིས་གསེར་བཞིན་དུ་སྦྱིབ་པ་བསགས་པ་མ་ལུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ།
ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་
གཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དམིགས་
པ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དབྱ་མའི་
ལམ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་དབྱ་མའི་ལམ་བཤད་པས། །
བདག་གིས་བསོད་ནམས་གང་ཐོབ་ལ། །
དེ་ཡིས་སྦྱེ་བོ་མ་ལུས་ལ། །
དབྱ་མའི་ལམ་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག། །

དམ་པ་ཐུག་དོག་ལ་སོགས་ཇི་མ་ཐག་བསྐངས་ལ། །
ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ངོམས་རྒྱུ་ཡི་མཆོ་འབྲ་དག། །
རྣམ་པར་སྤྱེ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་རྣམས་འདྲིན་བྱེད་དེ། །
ངང་བ་རབ་དགའ་རྒྱུ་ལ་འོ་མ་ལེན་པ་བཞིན། །

དེ་ལྟ་བུ་བས་ན་མཁས་ཀྱིས། །

ཕྱོགས་ལྷུང་དགྲགས་ཡིད་རིང་སྤོངས་ལ། །

བྱིས་བ་ལས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་བ། །

ཐམས་ཅད་སྒྲང་བཞིན་བྱ། །

བསྐྱོམ་བའི་རིམ་བ་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་ཅུ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་ཐ་མར་མཛད་བ་
ཐོགས་གི། །

བྱ་གར་གི་མཁན་པོ་འཛུ་ཡམ་དང་། ལྷ་ཆེན་གི་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྩེ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ལ་
ཐོགས་བས་བསྐྱར་ཅིང་ལྷས་ཏེ་གཏན་ལ་ཤབ་བཞི། །

པར་བྱང་སྒྲོན་ཆིག

ནས་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱད།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དེ་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།

དབང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཀམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མ་ཐུས།
ཡང་དག་ཚེས་ཀྱི་མོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྟའི་འཁྱོ་བ་མ་ཐུས་པ།
ངེས་ལེགས་མོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འཕྱོར་ཤིག།

[illegible]

༡༡། འཕམ་སམསྐུད་རྒྱུ་ལྟོ། ཨེ་འཁྱུད་ལྟུང་ལྟུང་ལྟོ། ཡོ་ཁུ་ལྟུང་།
ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཆེ་ཤོས་ཡུག་གི་ཉི་ཤུ་པ་མི་འཁྱུང་
བར་འདམ་དཔལ་ཅུ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །

